

Comhairle Chontae na Gaillimhe

Measúnú Riosca ar Athrú Aeráide

LACAP

Tuarascáil deiridh

4^ú Lúnasa 2023

Comhairle Chontae na Gaillimhe
Galway County Council

KPMG
Sustainable
Futures

Future Analytics

Clár na nÁbhar

1. Achoimre Fheidhmeach	03
2. Réamhrá	05
3. Modheolaíocht Measúnaithe Riosca ar Athrú Aeráide	
3.1 Réamhrá, Raon feidhme agus Modheolaíocht	11
3.2 Rioscaí agus Tionchair Aeráide Reatha	18
3.2.1 Próifíl na nGuaiseacha Aeráide (Minicíocht san áireamh)	19
3.2.2 Nochtadh, Leochaileacht agus Tionchair do Chontae na Gaillimhe	24
3.2.3 Measúnú Tionchair (Seachadadh Seirbhíse)	32
3.2.4 Maitrís Riosca Aeráide Reatha	40
3.3 Rioscaí Aeráide agus Measúnú Tionchair amach anseo	42
3.3.1 Athruithe amach anseo ar ghuaiseacha aeráide	43
3.3.2 Athruithe amach anseo ar Nochtadh agus Leochaileacht (lena n-áirítear Riosca Éigeandála)	47
3.3.3 Maitrís Riosca Aeráide sa Todhchaí	52
3.3.4 Measúnú Neamhchinnteachta	54
3.4 Achoimre	56
4. Aguisíní	58

01

Achoimre Feidhmiúcháin

Achoimre Feidmiúcháin

Comhthéacs agus Scóip na Tuarascála seo

Is dúshlán mór é an t-athrú aeráide do Chomhairle Chontae na Gaillimhe. Beidh réimse leathan tionchair ann ar fud Chontae na Gaillimhe, idir bhonneagar díobhálach ar nós bóithre agus droichid, bithéagsúlacht agus srianta ar sholáthar uisce. Tá impleachtaí móra acu seo do Chomhairle Chontae na Gaillimhe.

Go hidirnáisiúnta, tá iallach níos mó ar rialtais náisiúnta agus áitiúla gníomhaíocht uailmhianach a dhéanamh chun athléimneacht i leith an athraithe aeráide a mhéadú laistigh dá n-eagraíochtaí agus dá limistéir feidhme trí bhearta oiriúnaithe agus maolaithe.

Leagann an tAcht um Ghníomhú ar son na hAeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú), 2021 béim ar ról an Údarás Áitiúil maidir le spriocanna náisiúnta laghdúithe astaíochtaí a bhaint amach agus athléimneacht aeráide a bhaint amach. Sonraítear san Acht go gcaithfidh údarás áitiúla Plean Gníomhaíochta ar son na hAeráide (LACAP) de chuid na nÚdarás Áitiúil a ullmhú a spreagfaidh freagairt áitiúil ar na dúshláin a bhaineann leis an athrú aeráide, agus an beartas aeráide náisiúnta á aistriú go dtí an leibhéal áitiúil.

Tugtar measúnú sa tuarascáil seo ar rioscaí agus tionchair athraithe aeráide do Chontae na Gaillimhe agus ar na himpleachtaí a bhaineann leo sin do sholáthar seirbhísí ag Comhairle Chontae na Gaillimhe. Is é aidhm na tuarascála an bonn fianaise a chur ar fáil chun bonn eolais a chur faoi fhorbairt an LACAP do Chomhairle Chontae na Gaillimhe.

Príomhthorthaí

Mar a léirítear sa mhaitris riosca aeráide ar dheis, léiríonn réamh-mheastacháin an leibhéal riosca a bhaineann le roinnt guaiseacha (e.g. creimeadh cósta, tuilte cósta, abhann agus báistiúla, tonnta teasa agus triomach) agus fanfaidh cinn eile mar an gcéanna (m.sh., stoirmeacha gaoithe tromchúiseacha agus tuilte screamhuisce). Meastar go dtiocfaidh laghdú ar an leibhéal riosca a bhaineann le roinnt guaiseacha, amhail tréimhsí fuara agus titimí tromha sneachta.

- Mar thoradh ar an taithí a fuarthas le déanaí ar theagmhais **tuilte abhann agus báistiúla** in 2015/16, 2017 agus 2020, rinneadh damáistí d'fhoirgnimh, cuireadh isteach ar líonraí iompair (e.g. L4519 agus L4506), agus tionchair ar ghnó agus ar gheilleagar áitiúil. Mar thoradh ar mhéaduithe réamh-mheasta ar mhinicíocht na n-imeachtaí frasaíochta foircneacha, beidh leibhéal méadaithe uisce dromchla agus baol tuile abhann ann do Chontae na Gaillimhe.

- Tá baol suntasach ann cheana féin do Chontae na Gaillimhe mar gheall ar **chreimeadh cósta agus tuilte** agus mar thoradh air sin bhí foirgnimh báite go sealadach (e.g. tithe in Uaimh), damáistí do ghnáthóga cósta agus láithreáin oidhreachta (e.g. séipéal ón 17^ú haois in Achadh Inis), agus cuireadh isteach ar líonraí iompair (m.sh. N59). Méadóidh leibhéal na farraige atá ag ardú an ráta creimeadh cósta agus minicíocht an ionú cósta, rud a fhágfaidh go mbeidh creimeadh cósta agus baol tuilte níos mó ann do Chontae na Gaillimhe.

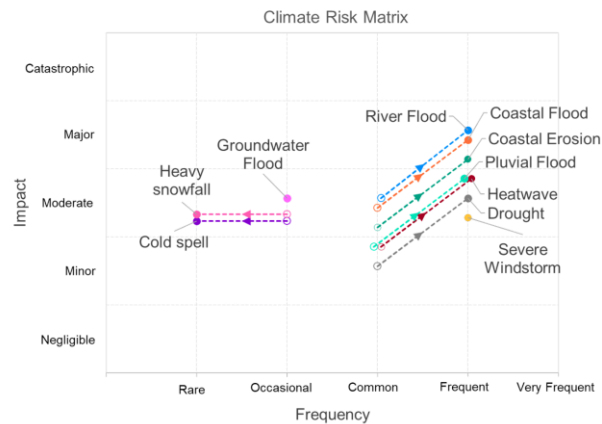
- Bhí **tonn teasa agus triomach** i gContae na Gaillimhe in 2018 agus 2022, agus taifeadadh tonnta teasa in 2021 freisin. Mar thoradh ar na heachtraí seo, rinneadh damáiste do dhromchlaí bóthair (e.g. Conamara), méadú ar an éileamh ar acmhainní uisce, agus minicíocht mhéadaithe tine neamhrialaithe (e.g. Currach Uí Leighin). Ciallóidh méaduithe réamh-mheasta ar mhinicíocht na dtionnta teasa agus na ndálaí triomach go mbeidh imeachtaí a bhfuil taithí acu faoi láthair ar bhonn neamhchoitianta níos minice.

- Tá **droch-stoirmeacha gaoithe** le feiceáil go minic i gContae na Gaillimhe faoi láthair agus bíonn tionchair fhairsinge mar thoradh orthu, lena n-áirítear cur isteach ar sholáthar fuinnimh agus ar líonraí iompair (e.g. N59). Ní léiríonn réamh-mheastacháin aon athrú suntasach ar an minicíocht seo.

- Tá **tuilte screamhuisce** le feiceáil ar bhonn ócáideach i gContae na Gaillimhe faoi láthair agus bíonn tionchair shuntasacha ann lena n-áirítear cur isteach ar iompar, tumadh tailte talmhaíochta ar feadh tréimhsí fada agus tionchair dhíobhálacha ar cháilíocht uisce. Ní léiríonn réamh-mheastacháin aon athrú ar an minicíocht seo.

- Léirigh an taithí a fuarthas le déanaí ar **thréimhsí fuara agus ar imeachtaí titim sneachta trom** in 2018 (e.g. Stoirm Emma) an raon leathan tionchair do Chontae na Gaillimhe. Áiríodh orthu sin, i measc nithe eile, dúnadh bóithre (e.g. N17 agus R332), méadú ar mhinicíocht na dturas agus na dtitimí, cur isteach ar iompar poiblí, briseadh cumhachta, tionchair ar acmhainní uisce, agus dúnadh gnó le tionchair ar an ngeilleagar áitiúil. Léiríonn méaduithe réamh-mheasta ar an meánteocht agus laghdúithe ar mhinicíocht an tsneachta laghdú ar mhinicíocht tréimhsí fuara, titim sneachta trom, agus na tionchair a bhaineann leo.

Chun athléimneacht a mhéadú, beidh ar Chomhairle Chontae na Gaillimhe pleanáil agus oiriúnú réamhghníomhach a dhéanamh do na **rioscaí athraithe aeráide atá ann faoi láthair agus a bheidh ann amach anseo** a shaináithnítear tríd an tuarascáil seo.

Léiríonn an mhaitris riosca thuas an leibhéal riosca atá ann faoi láthair agus a bheidh ann amach anseo a bhaineann le guaiseacha aeráide do Chontae na Gaillimhe. An marcóir log a léiríonn an leibhéal reatha riosca agus an marcóir soladach an leibhéal riosca sa todhchaí. Léiríonn an líne poncaithe an t-athrú idir an riosca reatha agus an riosca sa todhchaí.

02

Réamhrá

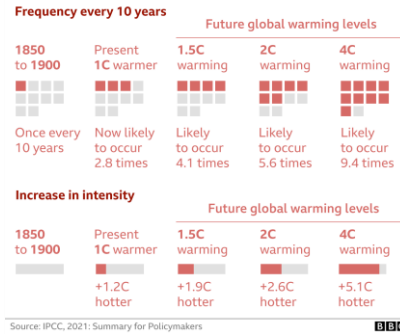

Freagairt Dhomhanda ar Dhúshlán an Athraithe Aeráide

Dúshlán Domhanda maidir leis an Athrú Aeráide

Extreme heat becomes more frequent

Projected increase in frequency and intensity of high temperatures which only occurred once in every 10 years on average in a climate without human influence

Ní féidir a shéanadh go bhfuil tionchar an duine tar éis an t-atmaisféar, an talamh agus an t-aigéan a théamh ó aimsir réamhthionsclaíoch, rud a théann i bhfeidhm ar go leor aimsire agus aeráide i ngach réigiún ar fud na cruinne. Tá gach ceann de na ceithre scór bliain anuas níos teo i ndiaidh a chéile ná aon deich mbliana a tháinig roimhe ó cuireadh tús le taifid uirlise in 1850.

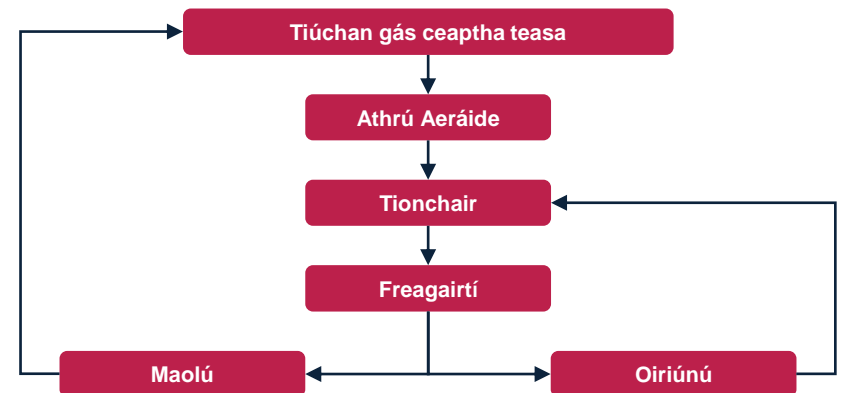
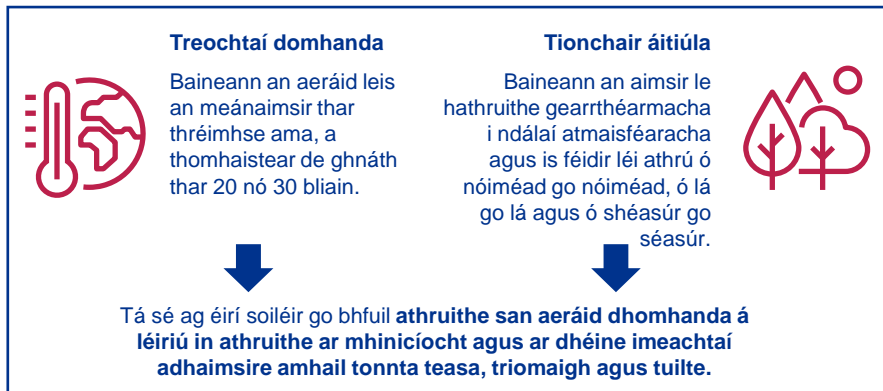
Ó 1990 i leith, d'fhoilsigh an Painéal Idir-Rialtasach ar an Athrú Aeráide (IPCC) sraith tuarascálacha measúnaithe a sholáthraíonn sintéis den eolaíocht is déanaí agus den fhianaise ar athrú aeráide. Léirítear sa tuarascáil mheasúnaithe is déanaí go bhfuil méadú 1.1°C tagtha ar an meánteocht domhanda i gcomparáid le dálaí réamhthionsclaíoch (1850-1900).

Creat Domhanda um Fhreagairt don Athrú Aeráide

Mar fhreagairt ar na dúshlán a bhaineann leis an athrú aeráide, tá dhá chur chuige chomhlántacha á nglacadh.

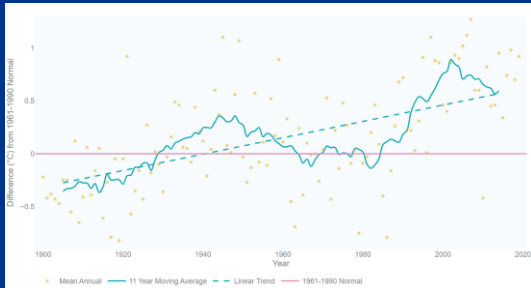
Maolú: Tionchair an athraithe aeráide a dhéanamh níos déine trí astaíocht gás ceaptha teasa (GHGanna) isteach san atmaisféar a chosc nó a laghdú. Baintear maolú amach trí fhoinsí na ngás sin a laghdú (e.g. trí sciar na bhfuinneamh in-athnuaite a mhéadú, nó trí chóras soghluaisteacha níos glaine a bhunú) nó trí stóráil na ngás sin a fheabhsú (e.g. trí leibhéil foraoisithe a mhéadú). I mbeagán focal, is idirghabháil dhaonna é maolú a laghdaíonn foinsí astaíochtaí GCT agus/nó a fheabhsaíonn linnte GCT.

Oiriúnú: Drochthionchair an athraithe aeráide a réamh-mheas agus gníomhaíocht iomchuí a dhéanamh chun an damáiste is féidir leo a dhéanamh a chosc nó a íoslaghdú, nó leas a bhaint as deiseanna a d'fhéadfadh teacht chun cinn. I measc samplaí de bhearta oiriúnaithe tá athruithe bonneagair ar mhórscaála, amhail cosaintí a thógáil chun cosaint a thabhairt i gcoinne ardú ar leibhéal na farraige, chomh maith le hathruithe iompraíochta, amhail daoine aonair a laghdaíonn a ndramhaíl bia. Go bunúsach, is féidir oiriúnú a thuiscint mar an próiseas chun dul i dtaithí ar éifeachtaí reatha agus amach anseo an athraithe aeráide.

Dúshlán na hÉireann maidir leis an Athrú Aeráide

Tionchair Breathnaithe an Athraithe Aeráide ar Éirinn

An mheánteocht bhliantúil breathnaithe d'Éirinn (1900-2019) (Foinse: Cámaro García agus Dwyer, 2021)

De réir na Gníomhaireachta um Chaomhnú Comhshaoil (EPA) tá aeráid na hÉireann ag athrú de réir treochtaí domhanda, le méadú 0.9 °C ar mheánteocht bhliantúil idir 1900 agus 2018. Tá méadú thart ar 6% tagtha ar an meánbháisteach bhliantúil in Éirinn don tréimhse 1989-2018 i gcomparáid le 1961-1990. Tá leibhéal na farraige domhanda ag ardú ag ráta méadaitheach agus is é an meánráta domhanda ardú ar leibhéal na farraige don tréimhse 2006-2015 ná thart ar 2.5 oiread an ráta don tréimhse 1901-1990.

- Tá teocht an aeir dromchla méadaithe, ar an meán, faoi 0.9 °C le 120 bliain anuas.

- Bhí deascadh bliantúil, ar an meán, 6% níos airde sna 30 bliain ó 1989-2018 i gcomparáid le 1961-1990.

- Léiríodh gurb í an tréimhse 2006 go 2015 an tréimhse is fliche in Éirinn ó cuireadh tús le taifid.

- Mar gheall ar anailís theoranta, níor tugadh faoi deara aon athrú fadtéarmach ar ghaoithiúlacht.

- Tá ardú thart ar 2-3 mm in aghaidh na bliana tagtha ar leibhéal na farraige ó 1990.
- Bhí teocht dhromchla na farraige ag Cionn Mhálanna 0.47 °C níos airde, ar an meán, sa tréimhse 2009 go 2018 i gcomparáid leis an meán don tréimhse 1981 go 2010.

Tionchair Réamh-mheasta an Athraithe Aeráide ar Éirinn

Léiríonn réamh-mheastacháin aeráide go leanfar leis na hathruithe a chonacthas in aeráid na hÉireann agus gur dócha go dtreiseoidh siad amach anseo. Táthar ag súil go mbeidh aeráid na hÉireann níos teo agus níos tirime, go leanfaidh leibhéal na farraige ag méadú ag ráta níos tapúla agus go dtarlóidh eachtraí adhaimsire níos minice. Fiú má dhéantar gníomhaíochtaí maolaithe sna 30 bliain amach romhainn, tá leibhéal na n-athruithe réamh-mheasta faoi ghlas go ceann i bhfad mar thoradh ar astaíochtaí stairiúla GCT. Mar thoradh air sin, leanfaidh teochtaí de bheith ag méadú ar fud an domhain go dtí 2050 ar a laghad, fiú faoi chásanna astaíochtaí ísle.

- Faoi 2050, meastar go dtiocfaidh méadú suas le 1.6°C ar mheánteochtaí bliantúla faoi chás astaíochtaí arda.

- Meastar go dtiocfaidh méadú ar mhínicíocht agus ar dhéine na n-imeachtaí tonn teasa.

- Faoi 2050, meastar go dtiocfaidh laghdú suas le 17% ar leibhéal frasaíochta an tsamhraidh faoi chás ard astaíochtaí.

- I rith mhíonna an gheimhridh agus an fhómhair, meastar go dtiocfaidh méadú suas le 19% ar imeachtaí frasaíochta troma.

- Faoi 2050, léiríonn réamh-mheastacháin laghdú beag ar luas foriomlán na gaoithe (10m) suas le -3.3% faoi chás astaíochtaí arda.

- Léiríonn réamh-mheastacháin ar stoirmeacha gaoithe tromchúiseacha leibhéal ard éiginnteachta le roinnt réamh-mheastacháin a léiríonn méadú ar stoirmeacha gaoithe an-dian. Mar sin féin, tá gá le níos mó oibre chun muinín sna réamh-mheastacháin seo a mhéadú.

- Meastar go leanfaidh leibhéal domhanda na farraige ar aghaidh agus suas le 1m faoi 2100.

- Léiríonn réamh-mheastacháin go bhféadfadh Muir Éireann téamh 1.9 °C eile roimh dheireadh an 21ú hAois

Foinse: TreoirInte Phlean Gníomhaíochta Aeráide na nÚdarás Áitiúil, leathanaigh 26-29.

Freagairt Náisiúnta agus Áitiúil

Comhaontú Pháras, 2015

Le Comhaontú Pháras, a glacadh in 2015, cuirtear creat domhanda ar fáil a bhfuil glacadh leis go hidirnáisiúnta agus atá ceangailteach ó thaobh dlí de chun aghaidh a thabhairt ar dhúshlán an athraithe aeráide. Tá dhá sprioc atá sainithe go soiléir aige atá dírithe ar thacú le gníomhú forásach uailmhianach ar son na haeráide chun athrú contúirteach aeráide a sheachaint:

- I. méadú ar an meánteocht domhanda a choinneáil go mór faoi bhun 2°C agus iarrachtaí a dhéanamh an méadú teochta a theorannú go 1.5°C os cionn na leibhéal réamhthionsclaíoch (i.e., **maolú**);
- II. cur leis an gcumas oiriúnú do dhrochthionchair an athraithe aeráide agus athléimneacht aeráide a chothú (i.e., **oiriúnú**).

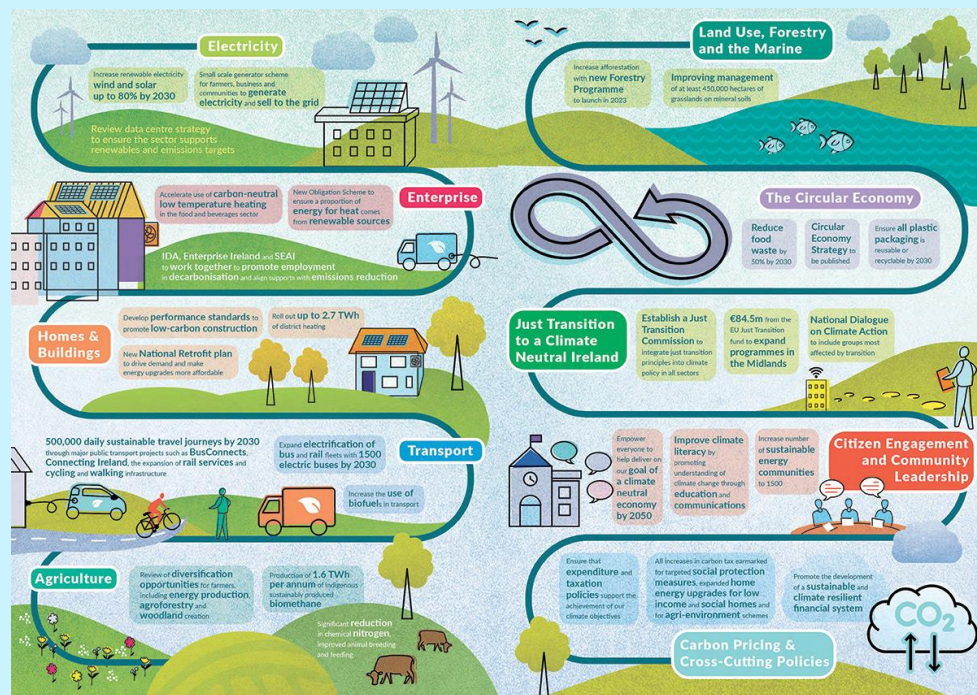
Dlí Aeráide na hEorpa, 2021

Ghlac an tAontas togra reachtach le haghaidh an Dlí Aeráide Eorpaigh i mí an Mheithimh 2021 chun an cuspóir aeráidneodrachta a leagan amach faoi 2050 ar fud an Aontais agus sprioc idirmheánach aige **glanastaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú 55 % ar a laghad faoi 2030**. Tá an Coimisiún Eorpach (CE) soiléir sa ghealltanas a cheanglaíonn na Ballstáit uile, agus úsáid na luamháin agus na n-ionstraimí beartais uile, chun dul i ngleic le dúshlán práinneach an athraithe aeráide agus chun iarrachtaí ceannaireachta a ghníomhachtú chun aeráidneodracht a bhaint amach faoi 2050. **An tAcht um Ghníomhú ar son na hAeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú), 2021**

Léiríonn beartas aeráide in Éirinn uailmhian an AE agus an méid is gá chun aghaidh a thabhairt ar dhúshlán an athraithe aeráide. Leis an Acht um Ghníomhú ar son na hAeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú), 2021, cruthaítear uailmhian aeráide na hÉireann atá ceangailteach ó thaobh dlí de chun **laghdú 51% ar astaíochtaí gás ceaptha teasa a bhaint amach faoi 2030**, agus neodracht aeráide a bhaint amach faoi dheireadh 2050.

Trí bhuiséid charbóin fhorásacha ar fud an gheilleagair, uasteorainneacha eárnála, sraith straitéisí a cheaptar chun **meascán de bhearta oiriúnaithe agus maolaithe a chur chun cinn**, agus socrúithe láidre maoirseachta agus tuairiscithe, tá an beartas aeráide ag obair chun iarrachtaí a mhéadú ar fud na sochaí uile agus chun athrú céim ar ghníomhú aeráide uailmhianach agus claochlaiteach a sheachadadh go dtí 2030 agus ina dhiaidh sin go dtí 2050.

Plean Gníomhaíochta ar son na hAeráide 2021 - Grafaic faisnéise

Achoimre ar an Tionscadal

Comhthéacs reachtaíochta

Tá an Beartas Aeráide in Éirinn ailínithe le huailmhianta an AE dul i ngleic leis an Athrú Aeráide. Cumhdaíonn an tAcht um Ghníomhú ar son na hAeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú), 2021 an Cuspóir Aeráide Náisiúnta chun “an t-aistriú chuig geilleagar atá athléimneach ó thaobh na haeráide de, atá saibhir ó thaobh na bithéagsúlachta, inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de agus neodrach ó thaobh na haeráide de a shaothrú agus a bhaint amach tráth nach déanaí ná deireadh 2050.”

Leagtar béim san Acht ar an tábhacht a bhaineann le cur chuige áitbhunaithe agus ról an Údaráis Áitiúil, ina sonraítear “go n-ullmhóidh agus go ndéanfaidh gach údarás áitiúil plan a bhaineann le tréimhse cúig bliana (dá ngairtear ‘plan gníomhaíochta aeráide údaráis áitiúil’ san alt seo) ina sonróf ar na **bearta maolaithe** agus na **bearta oiriúnaithe** a bheidh le glacadh ag an údarás áitiúil.”

Spreagfaidh na plananna seo na bearta maolaithe agus oiriúnaithe ar an leibhéal áitiúil agus feicfidh siad go n-aistreoidh údaráis áitiúla beartas aeráide náisiúnta chuig cúinsí áitiúla agus chun tacú le seachadadh an Chuspóra Aeráide Náisiúnta ag leibhéal áitiúla agus pobail.

Pleananna gníomhaíochta aeráide na n-údarás áitiúil a ullmhú

Chun tacú le húdaráis áitiúla a gcuid riachtanas reachtach a chomhlíonadh, d’fhorbair na hOifigí Réigiúnacha um Ghníomhú ar son na hAeráide (CAROanna) dréacht-Treoirínite Phlean Gníomhaíochta Aeráide na nÚdarás Áitiúil (LACAP).

Déanann na treoirínite seo struchtúr ar fhorbairt agus ar chur chun feidhme LACAP thart ar thimthriall 4 chéim, a fhaigheann tacaíocht ó cheithre iarscríbhinn theicniúla ¹:

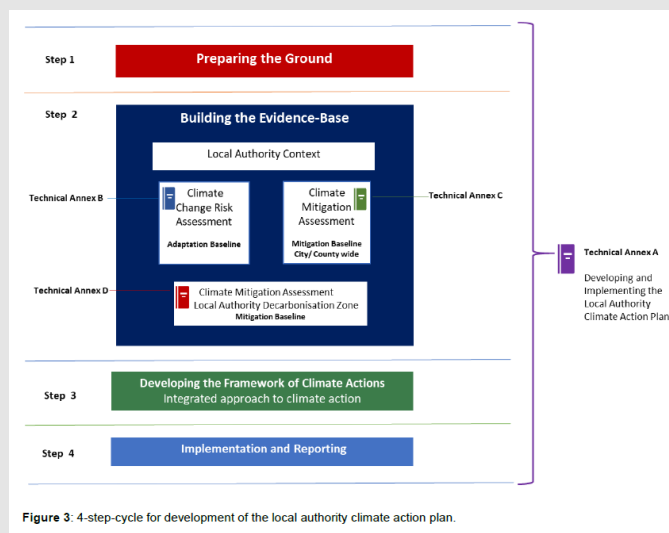

Figure 3: 4-step-cycle for development of the local authority climate action plan.

¹ Foinse: Treoirínite Phlean Gníomhaíochta Aeráide na nÚdarás Áitiúil, leathanach 17.

Raon Feidhme na Tuarascála seo

De réir iarratas Chomhairle Chontae na Gaillimhe, tá foireann KPMG ag tacú leis an gcomhairle i gCéim 2 chun an bhonnlíne oiriúnaithe a thógáil agus measúnú riosca ar athrú aeráide (CCRA) a fhorbairt tar éis **iarscríbhinn Theicniúil B de Threoirínite LACAP** chun tuiscint a fháil ar na rioscaí atá ann faoi láthair agus a bheidh ann amach anseo a bhaineann le hathrú aeráide do Chontae na Gaillimhe agus na himpleachtaí a bhaineann leo sin do Chomhairle Chontae na Gaillimhe.

03

Modheolaíocht Measúnaithe Riosca ar Athrú Aeráide

3.1

Réamhrá, Raon Feidhme agus Modheolaíocht

Tuiscint ar Mheasúnú Riosca ar Athrú Aeráide

Cuspóir an Mheasúnaithe Riosca ar Athrú Aeráide

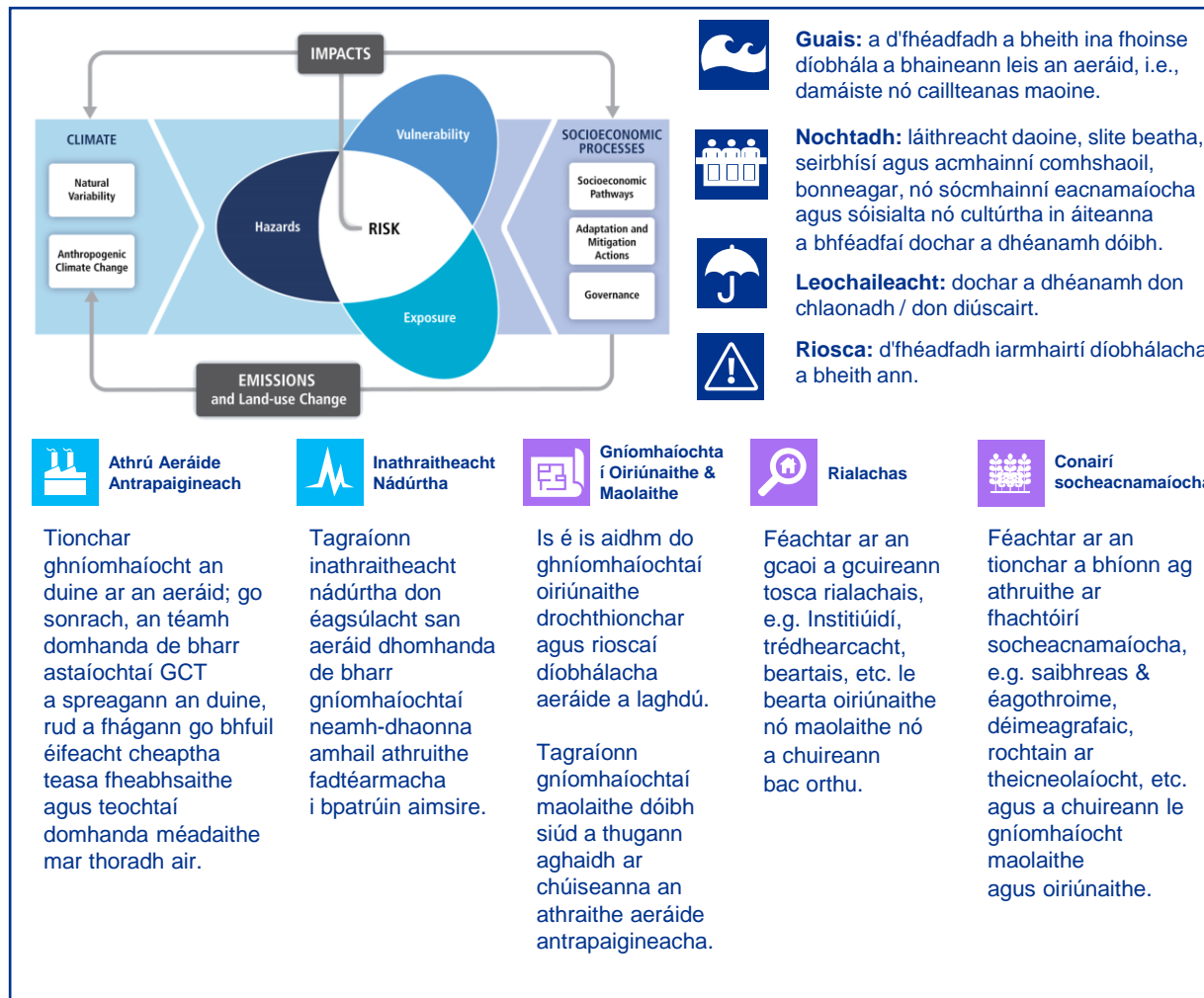
Is éard atá i gceist le freagairt do thionchair athraithe aeráide ná gníomhartha oiriúnaithe a dhéanamh chun na rioscaí díobhálacha a bhaineann leis an athrú aeráide reatha agus réamh-mheasta a laghdú.

Aithníonn measúnuithe riosca um athrú aeráide an dóchúlacht go mbeidh guaiseacha aeráide amach anseo agus a n-iarmhairtí féideartha. Tá sé seo ríthábhachtach chun tús áite a thabhairt do ghníomhaíocht ar son na haeráide agus infheistiúcht i gníomh ar son na haeráide.

Cineál an Mheasúnaithe Riosca ar Athrú Aeráide

Tugtar dúshlán do chur chuige traidisiúnta 'tuartha agus gnímh' maidir le measúnú riosca mar gheall ar an éiginnteacht bhunúsach a bhaineann leis an athrú aeráide, dinimic spásúil agus ama an athraithe aeráide, méadú riosca trí roghanna agus luachanna sochaíocha agus trí idirghníomhú fachtóirí riosca iolracha.

Agus measúnú á dhéanamh ar riosca athraithe aeráide do Chomhairle Chontae na Gaillimhe, glacadh le creat measúnaithe riosca an Phainéil Idir-Rialtasaigh ar an Athrú Aeráide (IPCC). Saináithnítear sa chreat seo trí phríomhghné den riosca aeráide: guais, nochtadh agus leochaileacht. Cuirtear sonraí an chreata ar fáil ar dheis.

Foinse: Treoirlínte an Phlean Áitiúil um Gníomhú ar son na hAeráide, Iarscríbhinn Theicniúil B, Fíor 1. (leathanach 5)

Modheolaíocht Measúnú Riosca ar Athrú Aeráide (CCRA)

Measúnú Cáilíochtúil

Rinneadh an Measúnú Riosca um Athrú Aeráide seo de réir *Teicniúil Iarscríbhinn B Measúnú Riosca um Athrú Aeráide ar Threoirlínte Phlean Gníomhaíochta Aeráide na nÚdarás Áitiúil* agus soláthraíonn sé measúnú cáilíochtúil ar riosca aeráide do Chontae na Gaillimhe.

Soláthraíonn measúnú riosca cáilíochtúil an bonn fianaise chun rioscaí aeráide féideartha a shainaithint do limistéar riaracháin Chomhairle Chontae na Gaillimhe agus do sheachadadh seirbhísí ag Comhairle Chontae na Gaillimhe.

In Iarscríbhinn Theicniúil B, cuirtear cur chuige céimnithe ar fáil maidir le measúnú riosca ar an athrú aeráide a dhéanamh:

1. Measúnú a dhéanamh ar an mbonnlíne tionchair aeráide, na tionchair a bhaineann leis an aeráid agus leis an aimsir atá ag an údarás cheana féin a shainaithint, a mheasúnú agus a thréithriú, agus
2. Tionchair agus rioscaí aeráide a d'fhéadfadh a bheith ann amach anseo a aithint agus a mheas.

Agus measúnú á dhéanamh againn ar riosca athraithe aeráide, bainimid úsáid as faisnéis aeráide a thagann ó *Nolan agus Flanagan (2020)* agus *Climate Ireland* le haghaidh dhá chás aeráide, RCP4.5 agus RCP 8.5.

- Is ionann RCP4.5 agus cás 'astaíochtaí idirmheánacha' le meántéamh domhanda de 1.4°C don tréimhse 2046-2065.
- Is ionann RCP8.5 agus cás 'astaíochtaí an-ard' le meántéamh domhanda 2°C don tréimhse 2046-2065.

Baineadh úsáid as cás RCP8.5 toisc gur cás 'is measa' é a cheadaíonn cur chuige coimeádach measúnaithe riosca.

Cáilíochtúil

- Forbraítear measúnú cáilíochtúil bunaithe ar fhaisnéis atá ar fáil go héasca agus déantar foráil maidir le scagadh a dhéanamh ar ghuaiseacha agus rioscaí a bhaineann le hathrú aeráide.
- Cuidíonn an cineál measúnaithe seo le:
 - Raon iomlán na rioscaí a bhaineann leis an aeráid a aithint;
 - Rioscaí aitheanta a chur in iúl do pháirtithe leasmhara ábhartha;
 - Tús áite a thabhairt do rioscaí le haghaidh tuilleadh anailíse níos mionsonraithe; agus
 - Tuiscint leathan a sholáthar ar an áit a bhféadfadh gníomhartha oiriúnaithe a bheith ag teastáil.

Leath-chainníochtúil

- Cuireann measúnú riosca leath-chainníochtúil le measúnú ar scagadh cáilíochtúil agus soláthraíonn sé measúnú níos mionsonraithe ar rioscaí athraithe aeráide. Baineann measúnuithe riosca leath-chainníochtúla úsáid as faisnéis agus sonraí náisiúnta agus réigiúnacha mar aon le breithiúnas saineolach chun rioscaí féideartha a fhiosrú ar bhealach níos mionsonraithe.
- Cuidíonn an cineál measúnaithe seo le:
 - Léargais anailíse riosca leath-chainníochtúla a sholáthar;
 - Teophointí riosca aeráide a aithint ar bhonn spásúil;
 - Sainaithin an áit a bhféadfadh bearta oiriúnaithe a bheith ag teastáil.

Cainníochtúil

- Baineann measúnú riosca cainníochtúil úsáid as sonraí a bhaineann go sonrach leis an láithreán agus as saineolas chun tuiscint mhionsonraithe ar rioscaí a bhunú agus chun an pointe ama amach anseo a shainaithint nuair a rachaidh an riosca thar an teorainn infhulaingthe agus nuair a bheidh gá le gníomhaíocht a chur chun feidhme.
- Cuidíonn an cineál measúnaithe seo le:
 - Sonraigh meastachán ar ráta athraithe (nuair a thrasnóidh an riosca an teorainn agus nuair a bheidh gá le gníomh); agus
 - Sainaithin méid an tionchair (cé chomh dona is a rachaidh sé i bhfeidhm ar an gcóras).

Forbhreathnú ar an Modheolaíocht

Mar a shonraítear thíos, déantar foráil i **Measúnú Riosca teicniúil larscríbhinn B** maidir leis an Athrú Aeráide do chur chuige comhréireach agus céimnithe chun tabhairt faoi Mheasúnú Riosca Leibhéal 1 ar an Athrú Aeráide. Is é an toradh a bhíonn ar mheasúnú ar na guaiseacha aeráide reatha, nochtadh, leochaileachtaí agus tionchair aeráide ná '**Rioscaí agus Tionchair Aeráide Reatha**'. Ina dhiaidh sin, déantar measúnú ar rioscaí agus tionchair aeráide amach anseo, rud a fhágann go mbeidh '**Rioscaí agus Tionchair Aeráide amach anseo**' mar thoradh air. Pléitear na céimeanna mionsonraithe maidir le riosca agus tionchair aeráide reatha agus amach anseo i leathanaigh bhreise.

Céim 1. Rioscaí agus Tionchair Aeráide Reatha

- Próifíl ar Ghuaiseacha Aeráide a Fhorbairt
- Minicíocht Guaiseacha Aeráide a Thréithriú
- Nochtadh, Leochaileacht agus Tionchair do Chontae na Gaillimhe
- Measúnú Tionchair (Seachadadh Seirbhíse)
- Maitrís Riosca Aeráide Reatha

Céim 2. Rioscaí agus Tionchair Aeráide amach anseo

- Measúnú a dhéanamh ar Athruithe amach Anseo ar Mhinicíocht agus Déine Guaiseacha Aeráide
- Measúnú a dhéanamh ar Athrú Amach Anseo ar Nochtadh agus Leochaileacht
- Measúnú a dhéanamh ar Ghuaiseacha atá ag Teacht Chun Cinn agus ar Rioscaí Aeráide a d'fhéadfadh a bheith ann amach anseo
- Maitrís Riosca Aeráide sa Todhchaí
- Measúnú Neamhchinnteachta

Céim 1: Measúnú a dhéanamh ar Rioscaí agus Tionchair Aeráide Reatha

Agus measúnú á dhéanamh ar rioscaí agus tionchair aeráide reatha, tá sé ríthábhachtach tuiscint a forbairt ar an raon imeachtaí a bhaineann leis an aeráid agus leis an aimsir i gContae na Gaillimhe faoi láthair agus an iarmhairt a bhíonn orthu sin do Chomhairle Chontae na Gaillimhe. Chun é seo a bhaint amach, tugadh faoi roinnt céimeanna mar atá sonraithe thíos:

1.1

Próifíl ar Ghuaiseacha Aeráide a Fhorbairt

Tugann an próifíl guaise aeráide forbhreathnú ar ghuaiseacha a bhaineann leis an aeráid agus leis an aimsir a raibh tionchar acu ar Chontae na Gaillimhe.

Tá uasdátú déanta againn ar an bpróifíl guaise aeráide a forbraíodh trí Straitéis Oiriúnaithe Aeráide Chomhairle Chontae na Gaillimhe (2019) atá ann cheana féin de réir na taithí a fuarthas le déanaí ar adhaimsir agus ar inathraitheacht aeráide.

Alt 3.2.1

1.2

Guaiseacha Aeráide a Thréithriú-Minicíocht

Ar bhonn na faisnéise is déanaí maidir le teagmhais adhaimsire agus athruithe aeráide breathnaithe d'Éirinn, rinneadh measúnú ar mhinicíocht na nguaiseacha aeráide a aithníodh tríd an bpróifíl guaise aeráide de réir na gcritéar a chuirtear ar fáil trí **larscríbhinn Theicniúil B: Measúnú Riosca ar Athrú Aeráide**.

Alt 3.2.1

1.3

Nochtadh, Leochaileacht agus Tionchair do Chontae na Gaillimhe

I gcás gach ceann de na guaiseacha aeráide a sainaitníodh tríd an bpróifíl guaise aeráide, rinneadh measúnú ar na tionchair, nochtadh agus leochaileacht ar scála áitiúil bunaithe ar thionchair thuairiscithe agus i bplé leis an údarás áitiúil.

Alt 3.2.2

1.4

Measúnú Tionchair (Seachadadh Seirbhíse)

Rinneadh measúnú ar an leibhéal cur isteach ar sheachadadh seirbhísí ag an gcomhairle do gach ceann de na guaiseacha aeráide aitheanta de réir na gcritéar a chuirtear ar fáil trí **larscríbhinn Theicniúil B: Measúnú Riosca ar Athrú Aeráide**.

Alt 3.2.3

1.5

Maitrís Riosca Aeráide Reatha

Rinneadh measúnú ar thionchar foriomlán na nguaiseacha aeráide aitheanta de réir na gcatagóirí noхта seo a leanas: Damáiste Sócmhainní, Sláinte agus Folláine, An Comhshaol, Sóisialta, Airgeadais, Clú agus Oidhreacht Chultúrtha. Tá achoimre ar na tionchair aeráide reatha curtha ar fáil trí mhaitrís riosca aeráide reatha.

Alt 3.2.4

Céim 2: Measúnú a dhéanamh ar Rioscaí agus Tionchair Aeráide amach Anseo

Ag tógáil ar an measúnú ar thionchair aeráide reatha, déantar measúnú ar rioscaí agus tionchair aeráide amach anseo le tuiscint agus tréithriú a dhéanamh ar an gcaoi a bhféadfadh athruithe réamh-mheasta ar mhinicíocht agus ar dhéine na nguaiseacha aeráide cur leis na tionchair agus na rioscaí aeráide atá ann cheana do Chontae na Gaillimhe. Chun é seo a bhaint amach, tugadh faoi roinnt céimeanna agus mar atá sonraithe thíos:

2.1

Measúnú a dhéanamh ar Athruithe amach Anseo ar Ghuaiseacha Aeráide - Minicíocht agus Déine

Baineadh úsáid as na réamh-mheastacháin is déanaí maidir leis an athrú aeráide chun measúnú a dhéanamh ar na hathruithe ar mhinicíocht agus ar dhéine na nguaiseacha aeráide a aithníodh trínár measúnú ar thionchair aeráide reatha.

Alt 3.3.1

2.2

Measúnú a dhéanamh ar Athrú Amach Anseo ar Nochtadh agus Leochaileacht

Chun na hathruithe a d'fhéadfadh a bheith ann amach anseo ar nochtadh agus leochaileacht a aithint agus a mheas, scrúdaíodh réamh-mheastacháin ar athruithe féideartha ar thosca neamh-aeráide (e.g. *Pleananna Forbartha Contae, Straitéisí Réigiúnacha Sóisialta agus Eacnamaíocha*). Tá measúnú déanta ar na tionchair réamh-mheasta amach anseo.

Alt 3.3.2

2.3

Measúnú a dhéanamh ar Ghuaiseacha atá ag Teacht Chun Cinn agus ar Rioscaí Aeráide a bheith ann amach anseo

Chomh maith leis na guaiseacha agus na tionchair sin a shaináithnítear tríd an tionchar aeráide reatha agus tríd an measúnú riosca, d'fhéadfadh rioscaí nua nó rioscaí atá ag teacht chun cinn a bheith mar thoradh ar an athrú aeráide réamh-mheasta. Tá rioscaí atá ag teacht chun cinn do Chontae na Gaillimhe aitheanta agus measta mar chuid den CCRA.

Alt 3.3.2

2.4

Maitrís Riosca Aeráide sa Todhchaí

Agus cuntas á thabhairt ar athruithe réamh-mheasta ar ghuais, nochtadh agus leochaileacht, rinneadh measúnú ar riosca aeráide amach anseo de réir na gcatagóirí nochtadh seo a leanas: Damáiste Sócmhainní, Sláinte agus Folláine, An Comhshaoil, Sóisialta, Airgeadais, Clú agus Oidhreacht Chultúrtha. Cuirtear achoimre ar fáil ar thionchair aeráide a d'fhéadfadh a bheith ann amach anseo trí mhaitrís riosca aeráide amach anseo.

Alt 3.3.3

2.5

Measúnú Neamhchinnteachta

Agus measúnú á dhéanamh ar rioscaí aeráide amach anseo, beidh éiginnteacht ann maidir leis an gcaoi a n-athróidh guaiseacha, nochtadh agus leochaileacht. Déantar measúnú ar leibhéal na héiginnteachta maidir le hathruithe réamh-mheasta ar ghuaiseacha aeráide, nochtadh agus leochaileacht.

Alt 3.3.4

Foinsí Sonraí agus Faisnéise

Mar atá sonraithe thíos, fostaíodh réimse leathan faisnéise cáilíochtúla agus cainníochtúla chun bonn eolais a chur faoi fhorbairt an CCRA do Chomhairle Chontae na Gaillimhe. Rinneadh Athbhreithniú agus nuashonrú ar Straitéis Oiriúnaithe Chomhairle na Gaillimhe 2019-2024 trí úsáid a bhaint as raon foinsí sonraí náisiúnta agus áitiúla. Fostaíodh Climate Ireland chun rochtain a fháil ar shonraí agus ar fhaisnéis faoi athruithe réamh-mheasta ar mhinicíocht agus ar dhéine na nguaiseacha aeráide a bhfuarthas rochtain orthu agus fostaíodh an Creat Náisiúnta Pleanála, Plean Forbartha Chomhairle Chontae na Gaillimhe 2022-2028 agus an Straitéis Réigiúnach Spásúil agus Eacnamaíochta do Réigiún an Tuaiscirt agus an Iarthair chun patrúin forbartha amach anseo a mheas. Chomh maith leis sin, reáchtáladh ceardlann le páirtithe leasmhara chun tuilleadh léargais a fháil ó Chomhairle Chontae na Gaillimhe.

Rannóg na Tuarascála	Foinsí
Réamhrá agus raon feidhme	<ul style="list-style-type: none"> Treoirlínte Phlean Gníomhaíochta Aeráide na nÚdarás Áitiúil, Iarscríbhinn Theicniúil
Céim 1: Rioscaí agus Tionchair Aeráide Reatha	<ul style="list-style-type: none"> An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (EPA) Catchments.ie (GCC) Tuarascáil um Stádas Aeráide 2020 (Cámaro García agus Dwyer, 2021) Floodinfo.ie (Oifig na nOibreacha Poiblí) Data.gov.ie Transport for Ireland (TFI) An Roinn Iompair An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht An Roinn Cultúir, Oidhreacht & Gaeltachta An Roinn Iompair, Spóirt agus Turasoíreachta Teagasc An Taisce Iascaigh Intíre na hÉireann Meáin Nuachta Áitiúla agus Náisiúnta, lena n-áirítear nuachtáin, fothaí nuachta raidió agus údaráis áitiúil Suíomh Gréasáin Chomhairle Chontae na Gaillimhe Straitéis Oiriúnaithe Chomhairle Chontae na Gaillimhe 2019-2024 Straitéisí Earnála um Oiriúnú don Athrú Aeráide (2018) Ceardlann do Pháirtithe Leasmhara Réamhthuarascáil Iniúchadh Inis Bó Finne ar Cheantair Chósta Damáistithe, 2014 Córas Eorpach maidir le Feasacht Tuilte (CEFT) Staidéar Féidearthachta ar Fhaoiseamh Tuilte na Gaillimhe Theas, 2021 Hydrologyireland.ie Met Éireann
Céim 2: Rioscaí agus Tionchair Aeráide amach anseo	<ul style="list-style-type: none"> Plean Forbartha Chomhairle Chontae na Gaillimhe 2022-2028 Réamh-Mheastacháin Aeráide Ardaifigh d'Éirinn – Cur Chuige Ensemble II-mhúnla (Nolan agus Flanagan, 2020) arna rochtain trí Climate Ireland Straitéis Réigiúnach Spásúil agus Eacnamaíoch do Thionól Réigiúnach an Tuaiscirt agus an Iarthair Bonneagar Iompair Éireann

3.2

Rioscaí agus Tionchair Aeráide Reatha

3.2.1

Próifíl ar Ghuaiseacha Aeráide (Minicíocht san áireamh)

Saintréithe Chontae na Gaillimhe

Tá Comhairle Chontae na Gaillimhe ina ball d'Oifig Réigiúnach Um Ghníomhú ar son na hAeráide Thuaidh (CARO) bhord an Atlantaigh a chomhordaíonn gníomhú ar son na haeráide a dhéanann cúig Udarás Áitiúla Dhún na nGall, Shligigh, Mhaigh Eo, Chontae na Gaillimhe agus Chathair na Gaillimhe. De réir Dhaonáireamh 2022, freastalaíonn an chomhairle contae ar 192,995 duine (Daonáireamh 2022). Is fearr aithne ar an gcontae mar gheall ar a mhachairí talamh feirme in oirthear, a shíneann i dtreo an phortaigh ardaithe, an locha agus tírdhreach sléibhtiúil Chonamara san iarthar agus, ina dhiaidh sin, cósta garbh an Atlantaigh.

Saintréithe Fisiceacha & Comhshaoil

Tá Gaillimh thart ar 6,099km², rud a fhágann gurb é an dara contae is mó in Éirinn é. Tá teorainn ag an gcontae le contaetha Mhaigh Eo, an Chláir, Ros Comáin, Uíbh Fhailí agus Thiobraid Árann chomh maith le teorainneacha nádúrtha ar nós Chuan na Gaillimhe siar agus Abhainn na Sionainne agus Loch Deirgeirt san oirthear.

Tá saibhreas caipitil nádúrtha sa chontae, lena n-áirítear 18 SPAanna (lena n-áirítear bána, locha, oileáin, turlaigh, calóga, coillte agus riasca), chomh maith le roinnt NHAanna (gnáthóga portaigh, riasc agus eiscir den chuid is mó). Áirítear leis seo Páirc Náisiúnta Chonamara 2,957 méadar cearnach in iarthar an chontae. Tá tailte talmhaíochta torthúla le fáil in oirthear an chontae agus i gceantar aolchloiche níos éagsúla sa deisceart.

Cuimsíonn uiscebhealaí intíre an Chontae lochanna, aibhneacha, canálacha agus sruthanna, chomh maith le líonra Gormbhealaí a nascann leis an gcathair agus le contaetha máguaird. Le níos mó ná 2000km de chósta (lena n-áirítear a oileáin amach ón gcósta), tá gnáthóg shuibhir de bhruacha creagacha agus gainimh, tránna lonracha, agus murlaigh sáile sa chontae. Tá 6 thrá Brait Ghoirm i nGaillimh agus 3 limistéar cósta aitheanta mar Uiscí Sligéisc Ainmnithe.

Tá saibhreas séadchomharthaí seandálaíochta i nGaillimh, go háirithe thart ar lonnaíochtaí ar nós Tuaim, Órán Mór, Baile Átha an Rí, Uachtar Ard, An Gort agus na hoileáin.

Saintréithe Socheacnamaíocha

Amhail Daonáireamh 2022, tá daonra de 192,995 duine i gContae na Gaillimhe, sin méadú 13,605 ón daonáireamh roimhe sin in 2016. Tá fás réasúnta seasta tagtha ar an daonra sa chontae le blianta beaga anuas agus tá briseadh síos inscne beagnach cothrom ann. Clúdaíonn Gaeltacht agus Oileáin na Gaillimhe codanna fairsinge den chontae agus is ionann an contae agus thart ar 49.7% de dhaonra náisiúnta na Gaeltachta (2016).

Tá 5 cheantar bhordasacha i gcontae na Gaillimhe agus ba é Tuaim an baile is mó daonra i ndaonáireamh 2016 ag 8,767 (ainmníodh an baile mar Mhol contae faoin Straitéis Réigiúnach Spásúil agus Eacnamaíochta (RSES). I measc na mbailte móra eile tá Béal Átha na Sluaighe, Baile Locha Riach, Órán Mór, Baile Átha an Rí, An Gort, An Clochán, Bearna, Port Omna, Uachtar Ard agus Maigh Cuilinn. Faoin straitéis RSES, aithníodh Órán Mór-Baile Átha an Rí mar chonair thionsclaíoch straitéiseach.

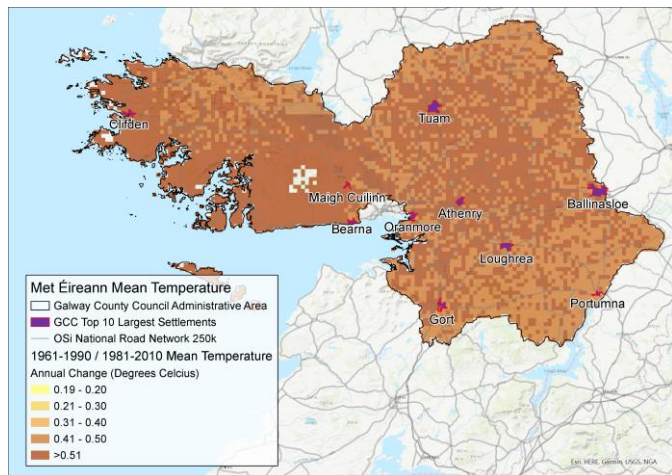
Ó thaobh an bhonneagair iompair de, is iad an N/M6 agus an N17/18 príomhbhealaí rochtana an chontae agus tá thart ar 771 km de bhóithre réigiúnacha agus 5,331km de bhóithre áitiúla sa chontae. Freastalaíonn Conair Iannróid an Iarthair ar stáisiún ó Luimneach go Baile Átha an Rí agus tá an contae inrochtana d'aerfoirt idirnáisiúnta in aice láimhe i gcontae Mhaigh Eo agus an Chláir. Is é Ros a' Mhíl an príomh chalahort farantóireachta d'Oileáin Árann.

Is contae tuaithe den chuid is mó é, tá os cionn 78% de dhaoine sa chontae ina gcónaí i mbailte, sráidbhailte agus ceantair tuaithe na Gaillimhe. Ar ndóigh, mar sin, is réimsí suntasacha fostaíochta ar fud an chontae iad tionscail talmhaíochta, gairneoireachta agus eachaí, chomh maith le gnólachtaí agrabhia, gníomhaíochtaí áineasa agus turasoireachta.

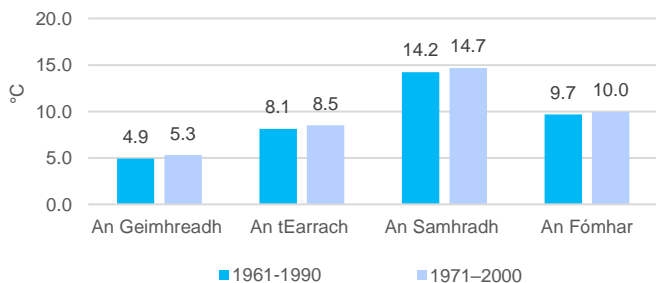
De réir Dhaonáireamh 2016, áirítear ar phríomhthionscail fostaíochta an chontae Seirbhísí Gairmiúla (26%), Tráchtáil agus Trádáil (19%), Déantúsaíocht (16%) agus Talmhaíocht, foraoiseacht agus iascaireacht (7%). Tionscail Eile lena n-áirítear Riarachán Poiblí, Foirgníocht & Tógáil, Iompar agus Cumarsáid. I measc na bhfostóirí móra ar fud an chontae tá déantúsaíocht Valeo, Chanelle Pharma, agus Natus Medical.

B'ionann Ollioncam Airmheánach Teaghlaigh an chontae in 2016 agus €44,352 agus in 2021 chuir an chomhairle 1,398 íocaíocht Cúnaimh Tithíochta ar fáil.

Athruithe Breathnaithe ar Aeráid na Gaillimhe

Meánteochtaí Séasúra*

* Foins: Met Éireann Stáisiún aimsire fadtéarmach: Cluain Eois (Dúnta i 2007)

**Foins: Sonraí stáisiún aimsire Met Éireann: Cill Tormóir, Baile an Mhuilinn, Gleann na Madadh (Gort na gCuirridín), agus Carndolla

***Foins: idirshuíomh ó Met Éireann fadtéarmach meánteocht 1x1 Sonraí greille

Chun athruithe ar dhálaí aeráide ar fud Chontae na Gaillimhe a mheas, tá sonraí fostaithe againn ó líonra stáisiún meitéareolaíochta agus cliomeolaíochta Met Éireann. Chun cliomeolaíocht fhadtéarmach a bhunú, teastaíonn tréimhse sonraí 30 bliain. Toisc nach raibh aon stáisiún aimsire fadtéarmach ainmnithe lonnaithe i nGaillimh, baineadh úsáid as stáisiún aimsire Bhiorra mar gheall ar a chónaraí is atá sé.

De réir treochtaí domhanda, tá aeráid na hÉireann agus na Gaillimhe ag athrú, tá teochtaí ag méadú agus tá patrúin frasaíochta ag athrú. Tá achoimre thíos ar na príomhathruithe a bhaineann leis an aeráid agus leis an aimsir atá tugtha faoi deara cheana féin do Chontae na Gaillimhe.

Buaicphointí an Athraithe Aeráide Breathnaithe d'Éirinn agus do Chontae na Gaillimhe

Triomach

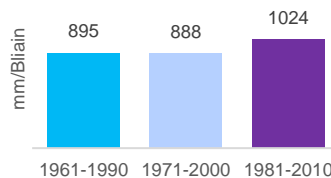
Le linn Triomach 2018, bhí leibhéal frasaíochta an tsamhraidh 43% faoi bhun an mheáin ar fud na stáisiún aimsire go léir i gcomparáid le bonnlíne 1961-1990**

An teocht is airde ar taifead a taifeadadh an 18^ú Iúil 2022 i mBaile Átha an Rí

Báisteach 0.52°C

Tháinig méadú 14% ar an meánbháisteach bhliantúil don tréimhse is déanaí (1981-2010) i gcomparáid le bonnlíne 1961-1990.**

Meánmhéadú teochta don tréimhse 1981-2010 i gcomparáid le bonnlíne 1961-1990.***

Ba í 2020 an bhliain ba fhliche ar an taifead ar fud an chontae le meánleibhéal frasaíochta 105% os cionn bhonnlíne 1961-1990

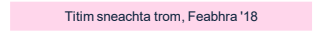
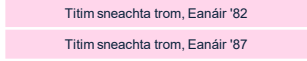

Tuitle screamhuisce le linn Nollaig 2015/Eanáir 2016 sa Ghort 24 km² de thalamh báite, le talamh talmhaíochta báite ar feadh 6 mhí

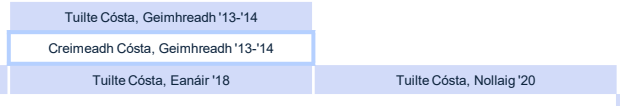
Próifíl Guaise Aeráide

Chomh maith leis na hathruithe a chonacthas in aeráid Chontae na Gaillimhe, tá imeachtaí suntasacha a bhaineann leis an aeráid agus leis an aimsir aitheanta againn a raibh tionchar acu ar an gcontae sa tréimhse 1973-2022. Chun é seo a dhéanamh, tá forbairt bhreise déanta againn ar an bpróifíl guaise aeráide atá ann cheana féin a forbraíodh trí Straitéis Oiriúnaithe Chomhairle Chontae na Gaillimhe (2019) atá ann cheana agus leathnaíomar an anailís chun an tréimhse 2018-2022 a chlúdach.

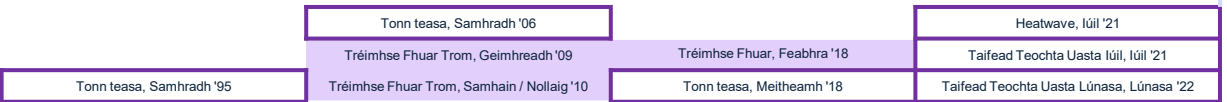
Sneachta & Oighear

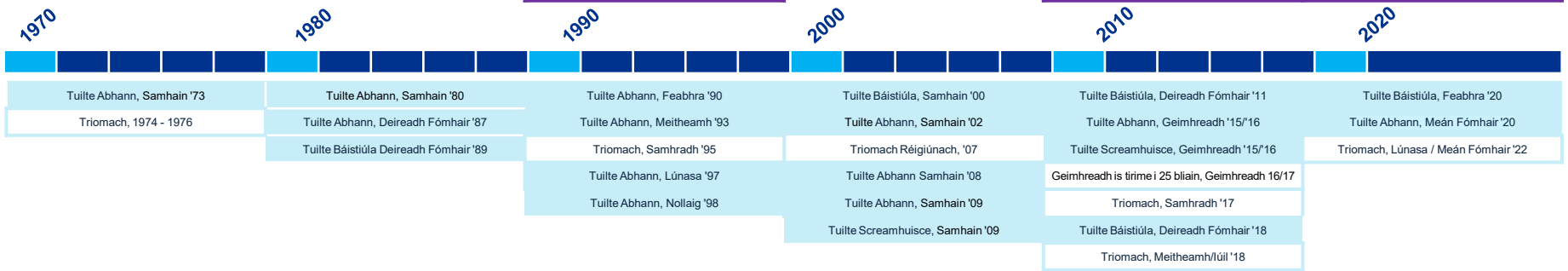
Cósta

Teas & Fuar

Fliuch & Tirim

Gaoth

Eochair chun códú datha a dhéanamh ar imeachtaí a bhaineann leis an aeráid agus leis an aimsir

- Sneachta Báistíúil ■ Tuitle Abhann ■
- Stoirm ghaoithe ■ Tréimhse Fhuar ■
- Triomach ■ Tonn Teasa ■
- Creimeadh Cóstá Tuitle ■ Stoirmeacha Cóstá ■

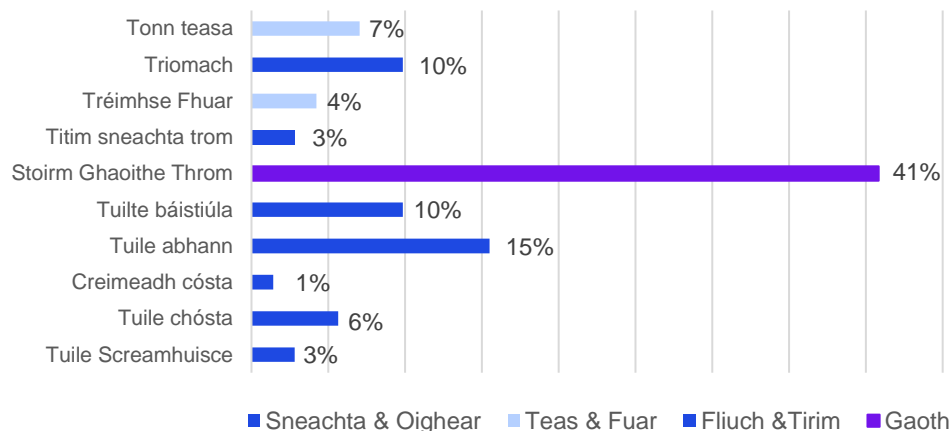
Minicíocht Guaiseacha Aeráide

I gcás gach ceann de na guaiseacha aeráide a sainaitníodh tríd an bpróifíl guaise aeráide, rinneadh measúnú ar a minicíocht tarluithe. Sannadh catagóir minicíochta do gach guais de réir Thábla 2 de **Theoirlínte Teicniúla Iarscríbhinn B um Measúnú Riosca ar Athrú Aeráide** (barr ar dheis).

Bunaithe ar an mbonnlíne guaise aeráide, bhí tionchar ag teagmhais thromchúiseacha stoirme ar Chontae na Gaillimhe go minic le linn na tréimhse 1973-2022, le tuilte abhann agus báistiúla, tonnta teasa agus triomach, creimeadh cósta agus tuilte ag cur isteach ar an gContae roinnt uaireanta. Bhí tionchar ag tréimhse fhuar, titim throm sneachta agus tuilte screamhuisce ar Chontae na Gaillimhe freisin, ach ní bhíonn sé chomh minic sin.

Taispeántar minicíocht na guaise do gach guais sa tábla bun ar dheis, bunaithe ar eachtraí a tharla roimhe seo agus i gcomhairle le Comhairle Chontae na Gaillimhe.

Minicíocht na nImeachtaí Aitheanta De réir Catagóire (1973-2022)

Aicmiú minicíochta ó Iarscríbhinn Theicniúil B Treoirlínte maidir le Measúnú Riosca ar Athrú Aeráide

Minicíocht	Minicíocht Tarluithe i mBliaín	Cur Síos
An-mhínic	> 100%	Tarlaíonn sé arís agus arís eile in aon bhliain amháin
Go minic	50 go 100%	Tarlaíonn sé uair amháin i dtréimhse 1-go-2 bhliain
Coitianta	10 go 50%	Tarlaíonn sé uair amháin i dtréimhse 2-go-10 mbliana
Ó am go chéile	1 go 10%	Tarlaíonn sé uair amháin i dtréimhse 10-go-100 bhliain
Neamhchoitianta	< 1%	Tarlaíonn sé uair amháin i níos mó ná 100 bliain

Minicíocht guaise reatha do Chontae na Gaillimhe, bunaithe ar anailís ar imeachtaí roimhe seo agus aiseolas ceardlainne

Cineál Guaise	Minicíocht Reatha
Tonn teasa	Coitianta
Triomach	Coitianta
Tréimhse Fhuar	Ó am go chéile
Titim sneachta trom	Ó am go chéile
Stoirm Ghaoithe Throm	Go minic
Tuilte chósta	Coitianta
Creimeadh cósta*	Coitianta
Tuilte báistiúla	Coitianta
Tuilte abhann	Coitianta
Tuilte Screamhuisce	Ó am go chéile

*Aithníonn aicmiú minicíochta do chreimeadh cósta nádúr ainsealach na nguaiseacha seachas a bheith bunaithe ar theagmhais chreimthe scoite agus shuntasacha.

3.2.2

Nochtadh, Leochaileacht agus Tionchair do Chontae na Gaillimhe

Nochtadh, Leochaileacht agus Tionchair do Chontae na Gaillimhe

Eochair do chódú datha na rátálacha tionchair
Tubaisteach
Tasc
Meánach
Beag
Diomaibhseach

Ar bhonn neamhchosaintí, leochaileachtaí agus tionchair aitheanta do Chontae na Gaillimhe, rinneadh measúnú ar thionchar guaiseacha a bhaineann leis an aeráid agus leis an aimsir ar phríomhchatagóirí nochta do Chontae na Gaillimhe de réir na gcritéar a cuireadh ar fáil trí larscríbhinn Theicniúil B: Measúnú Riosca ar Athrú Aeráide (tubaisteach, mór, measartha, mion agus diomaibhseach) (Aguisín 2). Rinneadh an measúnú seo ar bhonn eolais reatha ar thionchair agus i gcomhairle le Comhairle Chontae na Gaillimhe.

Anseo thíos soláthraimid achoimre ar thionchair ar fud na bpríomhchatagóirí nochta do na seacht nguais aeráide a aithníodh. Soláthraíonn na leathanaigh seo a leanas an fhaisnéis a chuir an measúnú seo ar an eolas le faisnéis bhreise a chuirtear ar fáil in Aguisín 3.

Guais	Minicíocht Reatha	Sócmhainní	Sláinte agus Folláine	Comhshaol	Sóisialta	Oidhreacht Chultúrtha	Airgeadais	Cáil	Foriomlán Tionchar Scór
Tonn teasa	Coitianta	Meánach	Beag	Beag	Diomaibhseach	Beag	Beag	Diomaibhseach	1.9
Triomach	Coitianta	Beag	Diomaibhseach	Meánach	Beag	Beag	Diomaibhseach	Diomaibhseach	1.6
Tréimhse Fhuar	Ó am go chéile	Meánach	Beag	Beag	Beag	Beag	Meánach	Beag	2.3
Titim sneachta trom	Ó am go chéile	Meánach	Beag	Beag	Beag	Beag	Meánach	Beag	2.3
Stoirm Ghaoithe Throm	Go minic	Meánach	Meánach	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	2.3
Tuile chósta	Coitianta	Meánach	Meánach	Beag	Meánach	Beag	Beag	Beag	2.4
Creimeadh cósta	Coitianta	Beag	Diomaibhseach	Meánach	Beag	Meánach	Beag	Beag	2.1
Tuilte báistiúla	Coitianta	Beag	Beag	Beag	Beag	Diomaibhseach	Beag	Beag	1.9
Tuile abhann	Coitianta	Meánach	Meánach	Meánach	Meánach	Beag	Beag	Beag	2.6
Tuile Screamhuisce	Ó am go chéile	Meánach	Meánach	Beag	Meánach	Beag	Beag	Meánach	2.6

Tionchair na Rioscaí Aeráide Reatha– Tonnta Teasa & Triomach

Bhuail imeachtaí tonn teasa Contae na Gaillimhe (a shainmhínítear mar 5 lá as a chéile le teochtaí >25 deg. C) thar an tréimhse 1973-2022 le raon leathan tionchair ar fud an chontae. Baineann an tionchar is suntasaí agus is costasáil le dromchlaí bóthair a dheisiú agus a chothabháil agus freagairt do thinte neamhrialaithe. Chomh maith leis sin, bhí triomach i gContae na Gaillimhe le linn na tréimhse mar a léirigh na heachtraí triomaigh in 2017, 2018 agus 2022.

Eochair do chódú datha na rátálacha tionchair

- Tubaisteach
- Tasc
- Meánach
- Beag
- Diomaibhseach

Guais & Minicíocht	Nochtadh	Cur síos ar an tionchar	Rátáil
 <p>Tonn teasa</p> <p>Coitianta</p>	Sócmhainní	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar theochtaí arda rinneadh damáiste do dhromchlaí bóthair (tarra agus sliseanna) ar fud an chontae. Leáigh tarra ar bhóithre i gConamara i mí Iúil 2021 mar gheall ar theochtaí foircneacha agus oibreacha feabhsúcháin déanta ag Comhairle Chontae na Gaillimhe. Chuir teochtaí arda isteach ar líonraí iompair phoiblí. I mí Lúnasa 2022, cuireadh moill ar thraenacha a bhí ag rith idir Gaillimh agus Baile Átha Cliath mar gheall ar theochtaí arda iarnróid. 	Meánach
	Sláinte agus Folláine	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar theochtaí arda faoi dhíon, tá dálaí oibre míchompordacha ann don fhoireann agus don phobal agus d'fhéadfadh tionchar a bheith acu ar threalamh atá íogair ó thaobh teasa de (e.g., saotharlanna na Comhairle). Mar thoradh air seo tá ceanglas méadaithe maidir le fuarú gníomhach / meicniúil. 	Beag
	Comhshaol	<ul style="list-style-type: none"> Soláthraíonn tonnta teasa coinníollacha oiriúnacha chun tinte neamhrialaithe a adhaint, le teochtaí arda i samhradh 2022 as a dtagann tinte aitinn i gCurrach Uí Leighin, rud a fhágann go bhfuil Bóthar Áth Cinn an N84 dúnta go sealadach. I mí Iúil 2018, scrios dóiteán foraoise in aice le Cill Iúir os cionn 15 acra de phlandáil Coillte agus cuireadh tithe in aice láimhe i mbaol. In 2022, chuir teochtaí foircneacha le lasadh tinte neamhrialaithe le tinte aitinn a tuairiscíodh sa Spidéal, i gCill Íomair, in Áth Tiomáin agus i Leitir Móir. D'fhéadfadh minicíochtaí méadaithe smugairle róin a bheith le feiceáil ar chóstaí mar thoradh ar theochtaí méadaithe dhromchla na farraige. I mí Iúil 2022, taifeadadh roinnt radhairc ar Smugairle an tSeoil a d'fhéadfadh a bheith contúirteach in uisce amach ó Ghaillimh, go háirithe amach ó Thrá na gCeann. 	Beag
	Sóisialta	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar thonnta teasa tá brú tráchta ag príomhlíonáir áineasa agus tá áiseanna (m.sh., bailiú bruscair agus páirceáil) faoi léigear. 	Diomaibhseach
	Oidhreacht Chultúrtha	<ul style="list-style-type: none"> Aithnítear go gcuireann teochtaí foircneacha le haimsir mhéadaithe na láithreán oidhreachta cultúrtha. 	Beag
	Airgeadais	<ul style="list-style-type: none"> Baineann impleachtaí airgeadais na dtionnta teasa go príomha le freagairt éigeandála (e.g. tine neamhrialaithe), cothabháil agus deisiú bóithre. 	Beag
Cáil	<ul style="list-style-type: none"> D'fhéadfadh tionchar áitiúil agus sealadach a bheith ag tonnta teasa, tionchair ghaolmhara agus freagairt ar thuairimí an phobail. 	Diomaibhseach	
 <p>Triomach</p> <p>Coitianta</p>	Sócmhainní	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar dhálaí triomaigh (e.g. Samhradh 2018) cuireadh srianta ar sholáthar uisce ar bhonn náisiúnta agus contae agus d'fhéadfadh impleachtaí a bheith ann d'oibriú tógála. I mí Lúnasa 2022, bhí ganntanas uisce ag Uisce Éireann i gcúig cinn de WTPanna na Gaillimhe (WTP Bhaile Átha na Sluaighe, WTW Lár na Gaillimhe, WTP Chara Chill Chiaráin, WTP Áth Eascrach, WTP Inis Oírr, WTP Tír an Fhia) agus d'impigh sé ar chustaiméirí uisce a chaomhnú. 	Beag
	Sláinte agus Folláine	<ul style="list-style-type: none"> D'fhéadfadh díhíodráití a bheith mar thoradh ar shrianta uisce, go háirithe i gcomhar le teas an-mhór, agus is amhlaidh an cás do dhaonraí leochaileacha agus d'oibríthe lasmuigh go háirithe. 	Diomaibhseach
	Comhshaol	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar theochtaí arda agus coinníollacha tirime, a bhíonn níos measa go minic ag leibhéal arda gníomhaíochta adhainte, tá tinte neamhrialaithe le teochtaí arda i samhradh 2022, rud a d'fhág go raibh tinte aitinn i gCurrach Uí Leighin, rud a d'fhág go raibh bóthar an N84 Áth Cinn dúnta go sealadach. I mí Iúil 2018, scrios dóiteán foraoise in aice le Cill Iúir os cionn 15 acra de phlandáil Coillte agus cuireadh tithe in aice láimhe i mbaol. 	Meánach
	Sóisialta	<ul style="list-style-type: none"> D'fhéadfadh míchaoithiúlacht agus cur isteach ar ghnólachtaí agus ar chónaitheoirí áitiúla a bheith mar thoradh ar shrianta uisce. 	Beag
	Oidhreacht Chultúrtha	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar dhálaí triomaigh, déantar damáiste do láithreáin oidhreachta cultúrtha mar gheall ar thríomú as an tsubstráit. 	Beag
	Airgeadais	<ul style="list-style-type: none"> Tá impleachtaí airgeadais an triomaigh teoranta agus teoranta do fhreagairt do thine fiáine agus tacú le soláthar uisce (m.sh., tancaer). 	Diomaibhseach
Cáil	<ul style="list-style-type: none"> D'fhéadfadh triomach, tionchair ghaolmhara agus freagairt tionchar áitiúil agus sealadach a imirt ar thuairimí an phobail. 	Diomaibhseach	

Tionchair na rioscaí aeráide reatha – tréimhsí fuara & titim sneachta trom

Bíonn tréimhsí fuara agus titim sneachta trom i gContae na Gaillimhe ó am go chéile agus tuairiscíodh imeachtaí suntasacha ar fud an chontae in 2009,2010 agus 2018. Bíonn tionchair fhairsinge ag na himeachtaí seo ar fud an Chontae lena n-áirítear cur isteach ar bhealaí iompair, damáiste d'fhoirgnimh, agus costais shuntasacha deisiúcháin agus cothabhála.

Eochair do chódú datha na rátálacha tionchair

Tubaisteach

Tasc

Meánach

Beag

Diomaibhseach

Guais & Minicíocht

Tréimhse Fuair

Ó am go chéile

Guais & Minicíocht	Nochtadh	Cur síos ar an tionchar	Rátáil
Tréimhse Fuair	Sócmhainní	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar thréimhsí fuara, dúnadh bóithre, cur isteach ar chúrsaí iompair agus costais chothabhála agus deisiúcháin mhéadaithe ar fud an chontae. Le linn Stoirm Emma in 2018, bhí tionchar ag srianta uisce agus cailteanais soláthair ar Chontae na Gaillimhe mar gheall ar an damáiste a rinneadh do bhonneagar criticiúil uisce. Mar thoradh ar dhálaí fuara foircneacha i gcomhar le titim sneachta, dúnadh gnó go forleathan (lena n-áirítear seirbhísí gnó LA) agus damáiste d'fhoirgnimh. 	Meánach
	Sláinte agus Folláine	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar fhuacht mór tá coinníollacha contúirteacha agus minicíocht mhéadaithe sleamhnaithe agus titimí. Bhí drochthionchar ag nochtadh don fhuacht mhór ar oibrithe lasmuigh agus ar dhaonraí leochaileacha. 	Beag
	Comhshaol	<ul style="list-style-type: none"> Tá teochtaí fuara foircneacha agus infhaighteacht uisce laghdaithe agus bíonn tionchair dhíobhálacha acu ar an mbithéagsúlacht agus ar ghnáthóga, rud a fhágann go bhfuil laghdú ar shláinte an éiceachórais. 	Beag
	Sóisialta	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar dhúnadh na mbóithre, rinneadh leithlisiú sóisialta ar phobail iargúlta. Ní mór do dhaoine scothaosta agus do dhaonraí leochaileacha fanacht i bhfeidhm agus leithlisiú mar thoradh orthu. Aithníodh go raibh tionchar díobhálach ag reo ar shláine struchtúrach na láithreán oidhreachta cultúrtha. 	Beag
	Oidhreacht Chultúrtha	<ul style="list-style-type: none"> Baineann impleachtaí airgeadais tréimhsí fuara go príomha le costais shuntasacha cothabhála agus deisiúcháin do bhóithre, foirgnimh agus sócmhainní áitiúla agus réigiúnacha. 	Beag
	Airgeadais	<ul style="list-style-type: none"> Is féidir le heasnamh a bhraitear mar fhreagra (m.sh., leathadh grin) aird ghearthéarmach na meán a fháil ach le tionchar teoranta ar thuairim an phobail. 	Meánach
Cáil			Beag

Titim sneachta trom

Ó am go chéile

Titim sneachta trom	Sócmhainní	<ul style="list-style-type: none"> Dúnadh na bóithre agus cuireadh isteach ar chúrsaí iompair mar gheall ar thitim throm sneachta. Mar thoradh ar thitim throm sneachta i mí Feabhra 2021, bhí coinníollacha contúirteacha thart ar Thuaim ar an N17 agus ar an R332. Déantar damáiste d'fhoirgnimh mar thoradh ar charnadh sneachta ar dhíonta. Mar thoradh ar leá sneachta bíonn tuilte sócmhainní (m.sh., bóithre agus bonneagar). Tá damáiste déanta ag titim sneachta trom don bhonneagar fuinnimh agus tá briseadh cumhachta mar thoradh air. I mí Feabhra 2021, fágadh thart ar 2,000 teach i dTuaim gan chumhacht mar thoradh ar dhamáiste a rinneadh d'infreastruchtúr fuinnimh. 	Meánach
	Sláinte agus Folláine	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar eachtraí fuara foircneacha tá coinníollacha contúirteacha agus méadú tagtha ar líon na sleamhnáin agus na dtitimí i measc an phobail agus na foirne. 	Beag
	Comhshaol	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar thuilte tar éis titim sneachta trom bíonn sreabhadh truaileán thar tír chuig gnáthóga agus éiceachórais a bhfuil éifeachtaí díobhálacha acu. 	Beag
	Sóisialta	<ul style="list-style-type: none"> D'fhéadfadh leithlisiú sóisialta suntasach do phobail iargúlta a bheith mar thoradh ar dhúnadh bóithre. 	Beag
	Oidhreacht Chultúrtha	<ul style="list-style-type: none"> D'fhéadfadh damáiste do láithreáin oidhreachta cultúrtha a bheith mar thoradh ar charnadh sneachta trom. 	Beag
	Airgeadais	<ul style="list-style-type: none"> Baineann impleachtaí airgeadais tréimhsí fuara go príomha le costais chothabhála agus deisiúcháin do bhóithre, foirgnimh agus sócmhainní áitiúla agus réigiúnacha. 	Meánach
Cáil	<ul style="list-style-type: none"> Is féidir le heasnamh a bhraitear mar fhreagra (m.sh., leathadh grin) aird ghearthéarmach na meán a fháil ach le tionchar teoranta ar thuairim an phobail. 	Beag	

Tionchair na rioscaí aeráide reatha – stoirmeacha gaoithe tromchúiseacha

Eochair do chódú datha na rátálacha tionchair

- Tubaisteach
- Tasc
- Meánach
- Beag
- Diombhbheach

Is minic a nochtar contae na Gaillimhe do stoirmeacha gaoithe le linn na tréimhse 1973-2022, samplaí suntasacha is iad Stoirmeacha Ali, Bharra, Dennis agus Gareth. Tá tionchair le feiceáil ar fud an chontae agus baineann siad go príomha le cur isteach ar líonraí iompair, leictreachais agus cumarsáide. Bíonn rioscaí sláinte agus sábháilteachta mar thoradh ar stoirmeacha gaoithe tromchúiseacha freisin, e.g. a bhaineann le titim crann.

Stoirm Ghaoithe Throm

Go minic

Sócmhainní	<ul style="list-style-type: none"> Tá damáiste díreach déanta ag stoirmeacha gaoithe do stoc tógála agus sócmhainní eile. Chuir Stoirm Ali iallach ar chónaitheoirí Renvyle i Meán Fómhair 2018 JCB a úsáid chun cosc a chur ar an díon séideadh as oifig an phoist áitiúil. Mar thoradh ar dhamáiste stoirme gaoithe do bhonneagar tarchurtha cumhachta agus cumarsáide (m.sh., titim crann ar línte lastuas) cuireadh isteach ar chumarsáid agus ar sholáthar fuinnimh. Chuir Stoirm Bharra briseadh cumhachta ar os cionn 1,200 maoin i mí na Nollag 2021, go háirithe sa gClochán. I mí Feabhra 2020, chuir Stoirm Dennis briseadh cumhachta ar bhreis is 2,700 teach i mBaile Átha an Rí, 900 teach thart ar an nGort, agus 460 teach sa Chreagán, i measc ceantair eile. D'fhág Stoirm Gareth i Márta 2019 go raibh briseadh cumhachta ann do c.1,100 teach sa Chreagán agus 600 eile sa gClochán. Chuir stoirmeacha gaoithe isteach ar bhealaí iompair de bharr titim na gcrann. Mar thoradh ar Stoirm Bharra i mí na Nollag 2021, cuireadh roinnt seirbhísí de chuid Bhus Éireann agus bealaí iompair scoile ar ceal. D'fhág titim na gcrann a d'eascair as Stoirm Ali i Meán Fómhair 2018 go raibh an N59 dúnta go sealadach. Bhí baol sláinte agus sábháilteachta ag baint le stoirmeacha gaoithe agus d'fhéadfadh gortú a bheith i gceist. I mí Mheán Fómhair 2018, chuir gaotha arda Stoirm Ali carbhán ag séideadh as aill ar an gCladach Dubh, rud a d'fhág bás amháin. Chuir Stoirm Jorge i mí Feabhra 2020 trucail ar ceal ar an N59 i nGleann an Mháma.
Sláinte agus Folláine	
Comhshaol	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar stoirmeacha gaoithe, tá titim crann ar fud Chontae na Gaillimhe, tá sé seo go háirithe do speicis leochaileacha crann (i.e. crainn atá faoi strus cheana féin). Cuireann stoirmeacha gaoithe cosc ar fhoireann na Comhairle samplaí cruinne uisce a thógáil go sábháilte ó lochanna, rud a chuireann bac ar mhonatóireacht a dhéanamh ar chaighdeán an uisce.
Sóisialta	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar stoirmeacha gaoithe tromchúiseacha agus cur isteach ar líonraí iompair agus cumarsáide, tá pobail scoite amach. Mar thoradh ar Stoirm Eleanor in 2018, bhí tionchar ag Eir ar 50 suíomh go náisiúnta. Bhí 71 agus 30 suíomh buailte ag Three agus Vodafone faoi seach.
Oidhreacht Chultúrtha	<ul style="list-style-type: none"> Is féidir le stoirmeacha gaoithe tromchúiseacha dochar struchtúrach a dhéanamh do láithreáin oidhreachta cultúrtha.
Airgeadais	<ul style="list-style-type: none"> Baineann na tionchair airgeadais a bhíonn ag stoirm mhór ghaoithe le costas glantacháin agus deisiúcháin.
Cáil	<ul style="list-style-type: none"> Tá an damáiste a dhéantar do chlú mar thoradh ar stoirmeacha gaoithe teoranta agus baineann sé le tuairisciú gearrthéarmach sna meáin ar ullmhacht agus ar fhreagairt.

Meánach

Meánach

Beag

Beag

Beag

Beag

Beag

Tionchair na rioscaí aeráide reatha - tuilte cósta agus creimeadh

Tá cósta fairsing 689 km i gContae na Gaillimhe, ina bhfuil gnáthóga nádúrtha éagsúla, cósta garbh agus tír-raon radhairc agus a mbíonn tuilte ann go minic. Chomh maith leis sin, buaileann creimeadh cósta Contae na Gaillimhe freisin. Tá Cé Bhearna ar cheann de na struchtúir chosanta atá i mbaol mór creimeadh cósta.

Eochair do chódú datha na rátáilacha tionchair

Tubalsteach

Tasc

Meánach

Beag

Diomaibhseach

Guais & Minicíocht

Nochtadh

Cur síos ar an tionchar

Rátáil

Tuile chόsta

Coitianta

Sόcmhainnί	<ul style="list-style-type: none"> Tá damáiste díreach déanta do stoc tógála mar thoradh ar thuilte cósta. I mí na Nollag 2020, rinneadh damáiste do thríocha teach in Uaimh agus fágadh faoi uisce iad, gar do Dhroichead an Chláirín, mar gheall ar thuilte taoide. D'fhéadfadh damáiste do dhromchlaí bóthair agus do chosáin a bheith mar thoradh ar thuilte cósta, mar a chonacthas le linn tuilte cósta sa Scioból, sna Forbacha agus sa Spidéal i mí Eanáir 2014. Rinne tuilte cósta a bhain le Stoirm Eleanor i mí Eanáir 2018 damáiste don N59, rud a d'éiligh oibreacha éigeandála chun cobhsú. 	Meánach
Sláinte agus Folláine	<ul style="list-style-type: none"> Tá baol ann do shláinte agus d'fholláine an phobail agus do bhail foirne atá ag obair i gceantair noхта mar gheall ar thuilte cósta. Scuabadh carranna chun siúil le tulca in Órán Mór le linn Stoirm Eleanor in 2018. 	Meánach
Comhshaol	<ul style="list-style-type: none"> Bíonn drochthionchar ag tuilte cósta ar éiceachórais chósta, rud a chruthaíonn laghdú foriomlán ar shláinte éiceachórais. 	Beag
Sóisialta	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar dhúnadh na mbealaí iompair mar gheall ar thuilte cósta, tá leithlisiú sóisialta suntasach ann do phobail iargúlta. In 2020 tuairiscíodh go raibh sráidbhaile na Pluaise, gar do Dhroichead an Chláirín, scoite amach mar gheall ar uiscí taoide a chuir srian ar rochtain. Mar an gcéanna le tuilte a d'eascair as Stoirm Eleanor in 2018, bhí bóthar ag Tawnagh West i gCinn Mhara dothrasnaithe, rud a d'fhág go raibh 9 dteaghlach ann. 	Meánach
Oidhreacht Chultúrtha	<ul style="list-style-type: none"> D'fhéadfadh tuilte cósta dochar struchtúrach a dhéanamh don oidhreacht chultúrtha mar gheall ar dhul isteach agus tumadh uisce. 	Beag
Airgeadais	<ul style="list-style-type: none"> Baineann impleachtaí airgeadais a bhaineann le tuilte cósta le costais mhéadaithe a bhaineann le freagairt éigeandála (e.g. caidéalú agus comhordú éigeandála), glanadh agus deisiú. 	Beag
Cáil	<ul style="list-style-type: none"> I gcás na gceantar sin atá báite, d'fhéadfadh tionchar gearrthéarmach áitiúil a bheith ann ar thuairimí an phobail. 	Beag

Creimeadh cósta

Coitianta

Sόcmhainnί	<ul style="list-style-type: none"> Tá sócmhainnί agus pobail i mbaol ó chreimeadh cósta faoi láthair. Le linn an gheimhridh 2013/2014, rinne creimeadh cósta damáiste do 235m² de dhromchla an bhóthair ar Inis Bó Finne chomh maith le damáiste do bhallaí cois cósta agus bóthair. 	Beag
Sláinte agus Folláine	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar chreimeadh cósta, cailltear talamh, rud a chuireann isteach ar shláinte agus ar fholláine an phobail atá thíos leis. Tá baol sláinte agus sábháilteachta ann do dhaoine den phobal mar gheall ar dhamáiste do thaitneamhachtaí áineasa. 	Diomaibhseach
Comhshaol	<ul style="list-style-type: none"> Is é an toradh a bhíonn ar chreimeadh cósta ná damáiste do ghnáthóga cósta lena n-áirítear láithreáin a bhfuil tábhacht bhithéagsúlachta ag baint leo (e.g. córais dumhcha). 	Meánach
Sóisialta	<ul style="list-style-type: none"> D'fhéadfadh leithlisiú sóisialta suntasach do phobail a bheith mar thoradh ar dhúnadh bóithre mar thoradh ar chreimeadh cósta. 	Beag
Oidhreacht Chultúrtha	<ul style="list-style-type: none"> Bhí tionchar suntasach ag creimeadh cósta ar láithreáin oidhreachta cultúrtha agus ar shéadchomharthaí feadh chósta na Gaillimhe. Ó 2015 i leith, tá gá le taifeadadh agus tochair seandálaíochta breise ar an trá thuaidh d'oileán Omey, áit a bhfuil láithreán seandálaíochta ina bhfuil taisí daonna faoi bhagairt ag creimeadh dumhcha. Meastar go bhfuil go leor céanna ar fud an chontae, ar nós Ché Bhearna, ar struchtúr cosanta iad, i mbaol mór creimeadh cósta faoi láthair. Tá séipéal ón 17^ú haois in Achadh Inse cailte mar gheall ar chreimeadh cósta. 	Meánach
Airgeadais	<ul style="list-style-type: none"> Baineann impleachtaí airgeadais chreimeadh cósta go príomha le forbairt agus cothabháil oibreacha cosanta cósta. 	Beag
Cáil	<ul style="list-style-type: none"> Tá saincheistanna creimeadh cósta logánaithe agus baineann siad le tuairisciú gearrthéarmach sna meáin maidir le hullmhacht agus freagairt. 	Beag

Tionchair na rioscaí aeráide reatha - tuilte báistiúla agus srutha

Maidir le Contae na Gaillimhe sa tréimhse 1973-2022, tharla tuilte báistiúla agus abhann ar bhonn coitianta. Bhí tionchar ag tuilte abhann ar Chontae na Gaillimhe arís agus arís eile le fiche bliain anuas (e.g. 2002, 2008, 2009, 2015-16 agus 2020) Bíonn tionchair fhairsinge ag na himeachtaí seo ar fud an Chontae lena n-áirítear cur isteach ar bhealaí iompair, damáiste d'fhoirgnimh, agus tionchair chomhshaoil. Is iad na tionchair is suntasaí a bhíonn ag tuilte báistiúla ná damáistí díreacha d'fhoirgnimh agus do bhonneagair agus slógadh truaileán.

Eochair do chódú datha na rátálacha tionchair	
Tubáisteach	
Tasc	
Meánach	
Beag	
Diomaibhseach	

Tuilte báistiúla
Coitianta

Sócmhainní	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar thuilte báistiúla, déantar damáiste do dhromchlaí bóthair agus cuirtear isteach ar líonraí iompair. Mar thoradh ar Stoirm Dennis i mí Feabhra 2020 dúnadh an L4519 agus an L4506. Ina theannta sin, mar thoradh ar thuilte báistiúla, bhí sócmhainní agus bonneagar báite go sealadach. 	Beag
Sláinte agus Folláine	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar fhrasaíocht throm agus uisce tuile, bíonn coinníollacha tiomána contúirteacha ann d'fhoireann na comhairle agus don phobal araon. 	Beag
Comhshaoil	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar thuilte báistiúla, tá sreabhadh thar tír na dtruaileán (cothaitheigh, dríodar agus lotnaidicídí) le tionchair ar éiceachórais talún agus fionnuisce. 	Beag
Sóisialta	<ul style="list-style-type: none"> D'fhéadfadh tuilte báistiúla a bheith ina gcúis le sciorthaí talún a bhfuil damáiste do ghnáthóga áitiúla mar thoradh orthu. 	Beag
Oidhreacht Chultúrtha	<ul style="list-style-type: none"> D'fhéadfadh leithlisiú sóisialta suntasach do phobail a bheith mar thoradh ar dhúnadh bóithre mar thoradh ar thuilte báistiúla. D'fhéadfadh tuilte báistiúla láithreáin oidhreachta cultúrtha a chur faoi thuilte agus cuireann sé oidhreacht thógtha le cuasa cloiche i mbaol sáithithe agus sceite. 	Diomaibhseach
Airgeadais	<ul style="list-style-type: none"> Baineann impleachtaí airgeadais tuilte báistiúla le freagairt éigeandála (e.g. caidéalú agus comhordú éigeandála, glanadh agus deisiú) agus tá brú méadaithe buiséid ann freisin chun oiriúnú do thionchar an athraithe aeráide, e.g. bearta cosanta tuile agus uasghrádú na gcóras draenála atá ann cheana féin. 	Beag
Cáil	<ul style="list-style-type: none"> Tá saincheisteanna tuilte báistiúla logánaithe agus d'fhéadfadh tionchar gearrthéarmach a bheith acu ar thuairimí an phobail. 	Beag

Tuile abhann
Coitianta

Sócmhainní	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar thuilte abhann, bhí foirgnimh báite go sealadach. Mar gheall ar bháisteach throm, phléasc abhainn Owenglin a bruacha i Meán Fómhair 2020, rud a d'fhág gur ghá 17 maoin agus sráidbhaile saoire a aslonnú sa gClochán agus dúnadh scoileanna áitiúla. Is féidir le tuilte abhann agus aibhneacha atá ag sreabhadh go tapa damáiste a dhéanamh do dhroichid trí sciúradh hidridinimiciúil. Sa bhliain 2007, scuabhadh droichead sa Líonán chun siúil. Mar thoradh ar thuilte abhann, cuirtear isteach ar iompar agus dúnadh bóithre. 	Meánach
Sláinte agus Folláine	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar fhrasaíocht throm agus uisce tuile, bíonn coinníollacha tiomána contúirteacha ann d'fhoireann na comhairle agus don phobal araon. Is féidir le tuilte abhann smionagar a iompar a d'fhéadfadh cónaitheoirí agus coisithe a ghortú. Aslonnaíodh tithe agus scoileanna tar éis tulcaí i gContae na Gaillimhe, i mí Mheán Fómhair 2020 nuair a phléasc abhainn Owenglin a bruacha de bharr leibhéil fhoirneacha báistí. 	Meánach
Comhshaoil	<ul style="list-style-type: none"> D'fhéadfadh sreabhadh thar tír truaileán (cothaitheigh, dríodar agus lotnaidicídí) a bheith mar thoradh ar thuilte abhann le tionchair ar éiceachórais talún agus fionnuisce. 	Meánach
Sóisialta	<ul style="list-style-type: none"> D'fhéadfadh leithlisiú sóisialta suntasach do phobail a bheith mar thoradh ar dhúnadh bóithre. I mí Mheán Fómhair 2020, dúnadh codanna de bhaile an Chlocháin go sealadach de bharr tuilte ó abhainn Owenglin. Bac ar fhorbairt pobal mar thoradh ar thuilte abhann go minic. 	Meánach
Oidhreacht Chultúrtha	<ul style="list-style-type: none"> Tá roinnt láithreáin oidhreachta cultúrtha agus seandálaíochta an chontae suite gar do chórais abhann agus tá siad nocht go háirithe do thuilte abhann. 	Beag
Airgeadais	<ul style="list-style-type: none"> Baineann na himpleachtaí airgeadais a bhaineann le tuilte abhann le costais mhéadaithe ullmhachta (m.sh., málaí gainimh agus cosaintí in-díshuite), freagairt éigeandála (e.g. caidéalú agus comhordú éigeandála), glanadh agus deisiú. Tá brú méadaithe buiséid ann freisin chun oiriúnú do thionchar an athraithe aeráide, e.g. bearta cosanta tuile agus uasghrádú na gcóras draenála atá ann cheana féin. 	Beag
Cáil	<ul style="list-style-type: none"> I gcás ceantair atá báite, d'fhéadfadh tionchar gearrthéarmach áitiúil a bheith ann ar thuairimí an phobail. 	Beag

Tionchair Rioscaí Aeráide Reatha – Tuilte Screamhuisce

Don tréimhse 1973-2022, tharla tuilte screamhuisce ar bhonn ócáideach le tionchair shuntasacha ar fud an chontae (m.sh. 2009 agus 2015-16). Bíonn tionchair fhairsinge ag na himeachtaí seo ar fud an Chontae, lena n-áirítear cur isteach ar bhealaí iompair, damáiste d'fhoirgnimh, agus leithlisiú pobal.

Eochair do chódú datha na rátálacha tionchair
Tubaisteach
Tasc
Meánach
Beag
Diombhseach

Guais & Minicíocht	Nochtadh	Cur síos ar an tionchar	Rátáil
	Sócmhainní	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar thuilte screamhuisce tá tuilte bonneagair bóithre agus cur isteach ar iompar. Mar thoradh ar thuilte screamhuisce an Ghoirt i ngeimhreadh 2015/2016, bhí gá le trácht a atreorú ar feadh suas le ceithre mhí. Mar thoradh ar bháisteach throm a bhain le Stoirm Chiara i mí Feabhra 2020, bhí tuilte thart ar thurlaigh i gceantar an Ghoirt, rud a d'fhág go raibh an L8527 ag Cluain Anearla, L8258 ar an gCeathrú Bán agus an L2851 i Halla Nua dothrasnaithe ar feadh roinnt laethanta. 	Meánach
	Sláinte agus Folláine	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar thuilte screamhuisce, áit a mbíonn siad rialta agus arís agus arís eile, tá strus suntasach orthu siúd atá buailte, mar shampla i nGorta Ísealchríocha. 	Meánach
Tuilte Screamhuisce	Comhshaol	<ul style="list-style-type: none"> D'fhéadfadh sreabhadh thar tír truailleán (cothaitheigh, dríodar agus lotnaidicídí) a bheith mar thoradh ar thuilte le tionchair ar éiceachórais talún agus fionnuisce. Le linn thuilte an gheimhridh 2015/2016, scaoiltear plumaí truailleán ó sheideanna feirme faoi thuilte isteach i dtuilemhánna screamhuisce agus SACanna gaolmhara. 	Beag
Coitianta	Sóisialta	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar thuilte screamhuisce, tá cruatan mór ar chónaitheoirí agus ar fheirmeoirí i nGorta Ísealchríocha, agus fágtagar os cionn 24 km² de thalamh feirme faoi uisce ar feadh 6 mhí, rud a d'fhág go raibh tionchar aige ar shlí bheatha mhuintir na háite. D'fhéadfadh leithlisiú sóisialta suntasach do phobail a bheith mar thoradh ar dhúnadh bóithre. Mar thoradh ar thuilte i nGort ísealchríocha i ngeimhreadh 2015/2016, leithlísíodh go leor feirmeacha. 	Meánach
	Oidhreacht Chultúrtha	<ul style="list-style-type: none"> Is féidir le tuilte screamhuisce arís agus arís eile tionchar a imirt ar struchtúir chosanta nó ar láithreáin seandálaíochta atá gar do thurlaigh. 	Beag
	Airgeadais	<ul style="list-style-type: none"> Is féidir leis na himpleachtaí airgeadais a bhaineann le freagairt éigeandála (e.g. caidéalú agus comhordú éigeandála, glanadh agus deisiú) a bheith suntasach. 	Beag
	Cáil	<ul style="list-style-type: none"> Breathnaítear ar shaincheisteanna tuilte screamhuisce ar fud an chontae agus d'fhéadfadh tionchar fadtéarmach a bheith acu ar thuairimí an phobail le drochchlúdach sna meáin. 	Meánach

3.2.3

Measúnú Tionchair (Seachadadh Seirbhíse)

Achoimre ar Thionchair Leibhéal Seirbhíse

Eochair do chódú datha na rátálacha tionchair
Tubaisteach
Tasc
Meánach
Beag
Diomaibhseach

Beidh iarmhairtí díreacha agus indíreacha ag tionchair guaiseacha athraithe aeráide ar Chontae na Gaillimhe ar sheachadadh seirbhísí ag Comhairle Chontae na Gaillimhe roimh, le linn agus tar éis imeacht a bhaineann leis an aeráid agus leis an aimsir.

Ar bhonn faisnéise tuairiscithe agus i gcomhairle le Comhairle Chontae na Gaillimhe, rinneadh measúnú ar thionchair guaiseacha agus tionchair aitheanta athraithe aeráide ar sheachadadh seirbhísí ag Comhairle Chontae na Gaillimhe de réir na gcritéar a chuirtear ar fáil trí larscríbhinn Theicniúil B: Measúnú Riosca ar Athrú Aeráide (Aguisín 2), agus catagóir tionchair diomaibhseach, mion, measartha, mór nó tubaisteach sannta do gach limistéar seachadta seirbhíse.

Tugaimid achoimre thíos ar na tionchair ar sheachadadh seirbhísí Chomhairle Chontae na Gaillimhe mar thoradh ar na guaiseacha aeráide a aithníodh laistigh den phróifíl guaise aeráide. Rinneadh an measúnú sin i gcomhréir leis na critéir a chuirtear ar fáil trí ***larscríbhinn Theicniúil B: Measúnú Riosca ar Athrú Aeráide (féach aguisín 1)***, agus sanntar catagóir tionchair de gach limistéar seachadta seirbhíse diomaibhseach, beag, measartha, mór nó tubaisteach. Soláthraíonn na leathanaigh seo a leanas an fhaisnéis mhionsonraithe a chuir bonn eolais faoin measúnú seo.

Guais	Rialachas & Riarachán Inmheánach an ÚÁ	Bóithre, Iompar & Seirbhísí Bonneagair Chriticiúil	Timpeallacht Thógtha & Seirbhísí Bainistíochta Sócmhainní	Seirbhísí Forbartha Pobail / Seirbhísí Forbartha Eacnamaíochta & Turasóireachta	Seirbhísí Ealaíon, Cultúir & Oidhreacht	Seirbhísí Soláthair Uisce*	Seirbhísí Comhshaoil (Cosaint & Feabhsú)	Seirbhísí Éigeandála & Freagairt
Tonn teasa	Beag	Meánach	Beag	Meánach	Beag	Meánach	Meánach	Meánach
Triomach	Ceann ar bith	Ceann ar bith	Ceann ar bith	Meánach	Beag	Meánach	Beag	Beag
Tréimhse Fhuar	Beag	Meánach	Meánach	Meánach	Beag	Meánach	Meánach	Meánach
Titim sneachta trom	Meánach	Meánach	Meánach	Beag	Beag	Beag	Meánach	Meánach
Stoirm Ghaoithe Throm	Meánach	Meánach	Meánach	Meánach	Meánach	Meánach	Meánach	Meánach
Tuille chósta	Meánach	Meánach	Meánach	Meánach	Meánach	Meánach	Meánach	Meánach
Creimeadh cósta	Ceann ar bith	Beag	Ceann ar bith	Beag	Diomaibhseach	Ceann ar bith	Beag	Beag
Tuilte báistiúla	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	Meánach	Beag
Tuille abhann	Beag	Meánach	Meánach	Meánach	Beag	Beag	Beag	Meánach
Tuille Screamhuisce	Beag	Meánach	Beag	Beag	Beag	Ceann ar bith	Ceann ar bith	Meánach

Tionchair Leibhéal Seirbhíse (Tonnta Teasa & Triomach)

Bíonn raon tionchair ag tonnta teasa agus triomach ar sholáthar seirbhísí ag Comhairle Chontae na Gaillimhe. Baineann na príomhthionchair le riachtanais mhéadaithe chothabhála agus deisiúcháin dromchlaí bóthair agus brú méadaithe ar fhreagairt éigeandála mar thoradh ar mhínicíocht mhéadaithe dóiteáin neamhrialaithe. Chuir leibhéal laghdaithe an tsoláthair uisce mar gheall ar dhálaí triomaigh brú breise ar bhaill foirne an ÚÁ atá ag obair faoin gComhaontú Leibhéal Seirbhíse (CLS) le huisce Éireann. Ina theannta sin, bíonn míchompord foirne agus poiblí mar thoradh ar theochtaí arda agus ceanglas méadaithe maidir le fuarú meicniúil agus éighníomhach. Cuireann tonnta teasa agus triomach brú breise ar infreastruchtúr pobail ar nós páirceanna.

Eochair do chódú datha na rátálacha tionchair

Tubaisteach

Tasc

Measartha 30.73

Beag

Diomáibhseach

	Tonnta teasa	Triomach
Rialachas & Riarachán Inmheánach an ÚÁ	<ul style="list-style-type: none"> Míchompord méadaithe foirne agus custaiméirí mar thoradh ar theochtaí arda faoi dhíon a d'fhéadfadh táirgiúlacht laghdaithe a bheith ann. 	<ul style="list-style-type: none"> Ceann ar bith
Bóithre, Iompar & Seirbhísí Bonneagair Chriticiúil	<ul style="list-style-type: none"> Costais mhéadaithe a bhaineann le dromchlaí bóthair a dheisiú ar fud an chontae. Baol méadaithe sláinte agus sábháilteachta do bhaill foirne lasmuigh ar fud an chontae. 	<ul style="list-style-type: none"> Ceann ar bith
Timpeallacht Thógtha & Seirbhísí Bainistíochta Sócmhainní	<ul style="list-style-type: none"> Riachtanas méadaithe maidir le fuarú in oifigi/foirgnimh na comhairle. 	<ul style="list-style-type: none"> Ceann ar bith
Seirbhísí Ealaíon, Cultúir & Oidhreachta	<ul style="list-style-type: none"> Ceanglais mhéadaithe maidir le monatóireacht agus cothabháil a dhéanamh ar láithreáin oidhreachta cultúrtha. Míchompord méadaithe foirne agus custaiméirí. 	<ul style="list-style-type: none"> Díghrádú forleathan ar láithreáin oidhreachta cultúrtha mar gheall ar thriomú amach. Ceanglais mhéadaithe maidir le monatóireacht agus cothabháil a dhéanamh ar láithreáin oidhreachta cultúrtha.
Seirbhísí Soláthair Uisce	<ul style="list-style-type: none"> Éileamh méadaithe ar uisce chun bonneagar, pobail agus beostoc a fhuarú. Bearta caomhnaithe uisce a chur i bhfeidhm (m.sh., toirmisc píobáin). 	<ul style="list-style-type: none"> Riachtanas méadaithe chun tacú le soláthar uisce do phobail a bhfuil cailleanas soláthair uisce orthu (m.sh., tancaer).
Seirbhísí Comhshaoil (Cosaint & Feabhsú)	<ul style="list-style-type: none"> Sreafaí uisce laghdaithe a mbíonn tionchar acu ar cháilíocht an uisce i gceantair áitiúla agus ceanglas méadaithe ann maidir le monatóireacht agus feabhsúchán. Laghdú ar shláinte éiceachórais ar fud an chontae agus d'fhéadfadh sé go gcaillfí gnáthóga tosaíochta, rud a d'fhág go raibh gá níos mó le monatóireacht agus feabhsú. 	<ul style="list-style-type: none"> Sreafaí uisce laghdaithe a mbíonn tionchar acu ar cháilíocht an uisce i gceantair áitiúla agus ceanglas méadaithe ann maidir le monatóireacht agus feabhsúchán. Sreafaí uisce laghdaithe a mbíonn tionchar acu ar an mbithéagsúlacht agus a d'fhéadfadh speicis agus gnáthóga tosaíochta a chailleadh, rud a fhágann gur gá monatóireacht agus feabhsúchán méadaithe a dhéanamh.
Seirbhísí Forbartha Pobail / Seirbhísí Forbartha Eacnamaíochta & Turasóireachta	<ul style="list-style-type: none"> Ceanglas méadaithe maidir le bailiú dramhaíola agus bainistiú tráchta ag príomhláithreáin áineasa. 	<ul style="list-style-type: none"> Fás laghdaithe féir is cúis le riachtanas méadaithe beatha forlíontach d'eallach a laghdaíonn ioncam feirme agus an tionscal i gcoitinne.
Seirbhísí Éigeandála & Freagairt	<ul style="list-style-type: none"> Méadú ar líon na nglaoanna ar thinte fiáine ar fud an chontae. Méadú ar líon na ndaoine a ghlaonn amach chuig áiteanna snámha ar fud an chontae. 	<ul style="list-style-type: none"> Méadú ar líon na nglaoanna dóiteáin neamhrialaithe logánaithe.
Crosghearradh	<ul style="list-style-type: none"> Sláinte agus Sábháilteacht na Foirne 	

Tionchair Leibhéal Seirbhíse (Tréimhse Fhuar & Titim Sneachta Trom)

Eochair do chódú
datha na
rátlacha tionchair

Tubaisteach

Tasc

Meartha30.73

Beag

Diomailhseach

Bíonn tionchar suntasach ag tréimhsí fuara agus titim sneachta trom ar fud Chontae na Gaillimhe agus bíonn iarmhairtí díreacha agus indíreacha ann do sholáthar seirbhísí ag Comhairle Chontae na Gaillimhe. Baineann tionchair go príomha le cothabháil agus deisiú sócmhainní agus bonneagair, dúnadh oifigí agus seirbhísí údaráis áitiúil, agus éileamh méadaithe ar fhreagairt éigeandála.

	Tréimhse Fhuar	Titim sneachta trom
Rialachas & Riarachán Inmheánach an ÚA	<ul style="list-style-type: none"> Cur isteach áitiúil agus dúnadh seirbhísí gnó. Rioscaí sláinte agus sábháilteachta méadaithe don phobal agus don fhoireann. 	<ul style="list-style-type: none"> Cur isteach agus dúnadh seirbhísí gnó ar fud an chontae Rioscaí sláinte agus sábháilteachta méadaithe don phobal agus don fhoireann.
Bóithre, Iompar & Seirbhísí Bonneagair Chriticiúil	<ul style="list-style-type: none"> Costais mhéadaithe a bhaineann le bóithre greanta agus saillte ar fud an chontae. Costais mhéadaithe deisiúcháin agus cothabhála bóithre. Acmhainn laghdaithe draenála a mbíonn uisce seasta mar thoradh air mar gheall ar imeachtaí iar-litrithe fuara. Damáiste d'infreastructúr uisce stoirme agus riachtanas méadaithe ann maidir le cothabháil agus deisiú ar fud an chontae. Damáiste do bhonneagar fuíolluisce agus ceanglas méadaithe maidir le cothabháil agus deisiú 	<ul style="list-style-type: none"> Costais mhéadaithe a bhaineann le bóithre agus cosáin a ghreamú agus a shailleadh ar fud an chontae. Costais mhéadaithe deisiúcháin agus cothabhála bóithre.
Timpeallacht Thógtha & Seirbhísí Bainistíochta Sócmhainní	<ul style="list-style-type: none"> Costais mhéadaithe fuinnimh d'fhoirgnimh ar fud an chontae. Rioscaí sláinte agus sábháilteachta méadaithe don phobal agus don fhoireann ar fud an chontae. 	<ul style="list-style-type: none"> Costais mhéadaithe fuinnimh d'fhoirgnimh ar fud an chontae. Rioscaí sláinte agus sábháilteachta méadaithe don phobal agus don fhoireann ar fud an chontae.
Seirbhísí Forbartha Pobail / Seirbhísí Forbartha Eacnamaíochta & Turasóireachta	<ul style="list-style-type: none"> Méadú ar chostais fuinnimh i bhfoirgnimh phobail ar fud an chontae. Rioscaí sláinte agus sábháilteachta méadaithe don phobal agus do bhail foirne atá ag obair i bhfoirgnimh phobail. Méadú ar chásanna leithlisithe pobail ar fud an chontae. 	<ul style="list-style-type: none"> Rioscaí sláinte agus sábháilteachta méadaithe don phobal agus don fhoireann. Seirbhísí ar fud pobal áitiúil a dhúnadh. Méadú ar chásanna leithlisithe pobail ag leibhéal áitiúil.
Seirbhísí Ealaíon, Cultúr & Oidhreacht	<ul style="list-style-type: none"> Costais mhéadaithe fuinnimh do láithreáin oidhreacht cultúrtha. Rioscaí sláinte agus sábháilteachta méadaithe don phobal agus don fhoireann ag láithreáin oidhreacht pobail. 	<ul style="list-style-type: none"> Rioscaí sláinte agus sábháilteachta méadaithe don phobal agus don fhoireann. Láithreáin a dhúnadh go háitiúil.
Seirbhísí Soláthair Uisce	<ul style="list-style-type: none"> Saincheisteanna soláthair uisce ar fud an chontae mar gheall ar bhonneagar soláthair uisce damáistithe (m.sh., píopaí pléasctha). Costais chothabhála agus deisiúcháin mhéadaithe ar bhonneagar na seirbhíse uisce ar fud an chontae. Sreafaí truaileán thar tír mar gheall ar theagmhais iar-reo, rud a fhágann gur gá monatóireacht agus feabhsúchán méadaithe a dhéanamh ar sholáthairtí uisce. 	<ul style="list-style-type: none"> Saincheisteanna soláthair uisce logánaithe mar gheall ar bhonneagar soláthair uisce damáistithe (m.sh., píopaí pléasctha). Costais chothabhála agus deisiúcháin mhéadaithe bhonneagar na seirbhíse uisce.
Seirbhísí Comhshaoil (Cosaint & Feabhsú)	<ul style="list-style-type: none"> Sreabhadh truaileán thar tír mar gheall ar ócáidí tuile iar-reo, rud a fhágann go bhfuil laghdú ar chaighdeán an uisce agus mar gheall ar seo bíonn gá le níos mó riachtanas ar an gComhairle chun monatóireacht a dhéanamh orthu. Tréimhsí fada fuara a mbíonn tionchar acu ar speicis nach bhfuil cosanta ó na teochtaí frigid i bpobail áitiúla a éilíonn monatóireacht agus feabhsúchán méadaithe. 	<ul style="list-style-type: none"> Sreabhadh truaileán thar tír mar gheall ar ócáidí tuile iar-reo, rud a fhágann go bhfuil laghdú ar chaighdeán an uisce agus mar gheall ar seo bíonn gá le níos mó riachtanas ar an gComhairle chun monatóireacht a dhéanamh orthu. Bíonn tionchar ag titim sneachta trom ar speicis nach gcosnaítear ó na teochtaí frigid, le monatóireacht agus feabhsúchán méadaithe ag teastáil ag leibhéal logánaithe.
Seirbhísí Éigeandála & Freagairt	<ul style="list-style-type: none"> Brú breise ar aonaid práinnfhreagartha ar fud an chontae. Méadú ar na hamanna freagartha mar gheall ar choinníollacha fealltach bóthair ar fud an chontae. 	<ul style="list-style-type: none"> Brú breise ar aonaid práinnfhreagartha ar fud an chontae. Méadú ar na hamanna freagartha mar gheall ar thitim throm sneachta ar bhóithre ar fud an chontae.
Crosghearradh	<ul style="list-style-type: none"> Ath-implonú foirne 	

Tionchair Ar Leibhéal Seirbhíse (Stoirm Ghaoithe Throm)

D'fhéadfadh dúnadh agus/nó cur isteach ar Oifigí agus seirbhísí Chomhairle Chontae na Gaillimhe a bheith mar thoradh ar stoirmeacha gaoithe tromchúiseacha. Baineann príomhthionchair stoirmeacha gaoithe tromchúiseacha le cur isteach ar sheirbhísí agus ar bhonneagar mar gheall ar chailleanas soláthair cumhachta agus cumarsáide, damáiste do shócmhainní agus bonneagar na n-údarás áitiúil, brú méadaithe ar fhreagairt éigeandála agus ath-implonú foirne chun tacú le glanadh suas tar éis teagmhas tromchúiseach stoirme gaoithe.

	Stoirm Ghaoithe Throm
Rialachas & Riarachán Inmheánach an ÚA	<ul style="list-style-type: none"> Seirbhísí gnó a dhúnadh go forleathan. Rioscaí sláinte agus sábháilteachta méadaithe don phobal agus don fhoireann
Bóithre, Iompar & Seirbhísí Bonneagair Chriticiúil	<ul style="list-style-type: none"> Cur isteach ar iompar ar fud an chontae agus dúnadh bóithre a théann i bhfeidhm ar oibríochtaí an phobail agus na n-údarás áitiúil i gcoitinne Méadú ar chostais ghlantacháin agus deisiúcháin tar éis imeachta Méadú ar chostais chothabhála draenacha ar bhonn contae ar fud an chontae Cur isteach ar sheirbhísí bonneagair chriticiúla (e.g. leictreachas) a bhfuil tionchar acu ar chóireáil fuíolluisce
Timpeallacht Thógtha & Seirbhísí Bainistíochta Sócmhainní	<ul style="list-style-type: none"> Foirgnimh a dhúnadh agus cur isteach ar sheirbhísí mar thoradh ar dhamáiste díreach d'fhoirgnimh agus cur isteach ar chumhacht agus ar chumarsáid
Seirbhísí Forbartha Pobail / Seirbhísí Forbartha Eacnamaíochta & Turasóireachta	<ul style="list-style-type: none"> Cur isteach ar sholáthar seirbhísí pobail ar fud an chontae Méadú ar chostais ghlantacháin agus deisiúcháin tar éis imeachta Bíonn tionchar ar an ngeilleagar áitiúil mar thoradh ar bhristeacha cumhachta méadaithe agus damáistí don bhonneagar
Seirbhísí Ealaíon, Cultúir & Oidhreachta	<ul style="list-style-type: none"> Dúnadh suíomhanna agus imeachtaí Costais chothabhála agus deisiúcháin mhéadaithe mar gheall ar dhamáiste stoirme do láithreáin oidhreachta cultúrtha
Seirbhísí Soláthair Uisce	<ul style="list-style-type: none"> Saincheisteanna soláthair uisce mar gheall ar bhonneagar soláthair uisce damáistithe.
Seirbhísí Comhshaoil (Cosaint & Feabhsú)	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar ghaotha arda déantar damáiste do ghnáthóga Costas méadaithe chun gnáthóga a chosaint ar dhamáiste gaoithe
Seirbhísí Éigeandála & Freagairt	<ul style="list-style-type: none"> Brú méadaithe ar aonaid seirbhísí éigeandála ar fud an chontae
Crosghearradh	<ul style="list-style-type: none"> Ath-implonú foirne

Tionchair Leibhéal na Seirbhíse (Tuilte agus Creimeadh Cósta)

Mar thoradh ar thuilte agus creimeadh cósta bíonn raon tionchair ar sholáthar seirbhísí ag Comhairle Chontae na Gaillimhe. Baineann tionchair tuile cósta le costais ghlantacháin agus deisiúcháin, damáiste do shócmhainní agus bonneagar agus damáiste do cheantair atá íogair ó thaobh an chomhshaoil de. Baineann príomhthionchair chreimeadh cósta le briseadh iompair agus dúnadh bóithre, damáistí do shócmhainní agus bonneagar pobail, agus damáistí do ghnáthóga cósta.

	Tuile chósta	Creimeadh cósta
Rialachas & Riarachán Inmheánach an ÚA	<ul style="list-style-type: none"> Foirgnimh báite go sealadach i limistéir nochta agus dúnadh seirbhísí mar thoradh orthu. 	<ul style="list-style-type: none"> Ceann ar bith
Bóithre, Iompar & Seirbhísí Bonneagair Chriticiúil	<ul style="list-style-type: none"> Cur isteach ar iompar agus dúnadh bóithre ar fud an chontae. Costais mhéadaithe ghlantacháin agus deisiúcháin. Damáiste do chórais uisce stoirme le riachtanas méadaithe maidir le cothabháil agus deisiú. Damáiste do bhonneagar fuíolluisce agus ceanglas méadaithe ann maidir le cothabháil agus deisiú. 	<ul style="list-style-type: none"> Cur isteach ar iompar agus dúnadh bóithre ar fud na gceantar áitiúil. Costais mhéadaithe ghlantacháin agus deisiúcháin.
Timpeallacht Thógtha & Seirbhísí Bainistíochta Sócmhainní	<ul style="list-style-type: none"> Stoic foirgneamh báite. 	<ul style="list-style-type: none"> Ceann ar bith
Seirbhísí Forbartha Pobail / Seirbhísí Forbartha Eacnamaíochta & Turasóireachta	<ul style="list-style-type: none"> Damáiste d'infreastruchtúr pobail ar nós páirceanna agus pointí bailithe bruscair. Bonneagar agus seirbhísí pobail a dhúnadh. Costais mhéadaithe deisiúcháin agus cothabhála. Bac ar fhorbairt pobal atá i mbaol tuilte cois cósta. 	<ul style="list-style-type: none"> Damáiste d'infreastruchtúr pobail ar nós páirceanna agus pointí bailithe bruscair. Costais mhéadaithe deisiúcháin agus cothabhála. Chuir sé bac ar fhorbairt pobal mar thoradh ar chreimeadh cósta ag leibhéal áitiúil. Bíonn tionchar ag damáiste a thógáil agus cur isteach ar thaisteal ar gheilleagair áitiúla.
Seirbhísí Ealaíon, Cultúir & Oidhreacht	<ul style="list-style-type: none"> Damáiste do láithreáin oidhreacht atá neamhchosanta ar thuilte costasacha ar fud an chontae. Rioscaí sláinte agus sábháilteachta méadaithe. Costais mhéadaithe cothabhála agus deisiúcháin. 	<ul style="list-style-type: none"> Poitéinseal le haghaidh damáiste do láithreáin oidhreacht atá neamhchosanta ar chreimeadh cósta.
Seirbhísí Soláthair Uisce	<ul style="list-style-type: none"> Damáiste do bhonneagar criticiúil soláthair uisce agus ceanglas méadaithe ann maidir le cothabháil agus deisiú. 	<ul style="list-style-type: none"> Ceann ar bith
Seirbhísí Comhshaoil (Cosaint & Feabhsú)	<ul style="list-style-type: none"> Tionchar ar stádas uisce na láithreán ardchaighdeán a éilíonn monatóireacht agus feabhsúchán méadaithe. Mar thoradh ar dhamáiste do ghnáthóga cósta, laghdaítear sláinte éiceachórais ag leibhéal ar fud an chontae agus ceanglas méadaithe maidir le monatóireacht agus feabhsúchán. 	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar dhamáiste logánaithe do ghnáthóga cósta, laghdaítear sláinte éiceachórais agus ceanglas méadaithe maidir le monatóireacht agus feabhsúchán.
Seirbhísí Éigeandála & Freagairt	<ul style="list-style-type: none"> Brú breise ar aonaid práinnfhreagartha ar fud an chontae. 	<ul style="list-style-type: none"> Brú méadaithe ar aonaid práinnfhreagartha ag leibhéal an phobail

Eochair do chodú datha na rátaíochtaí tionchair

Tuairisc

Tasc

Meartha 30.73

Beag

Diombhseach

Tionchair Leibhéal Seirbhíse (Tuilte Báistiúla & Abhann)

Tá réimse leathan tionchair ag Comhairle Chontae na Gaillimhe mar thoradh ar thuilte báistiúla agus abhann. Baineann tionchair go príomha le costais ghlantacháin agus deisiúcháin, saincheisteanna cáilíochta uisce mar gheall ar shreabhadh truaileán thar tír isteach i gcúrsaí uisce, damáiste do cheantair atá íogair ó thaobh an chomhshaoil de, brú méadaithe ar sheirbhísí freagartha éigeandála agus tacú le pobail le linn agus tar éis ócáidí tuile.

	Tuilte báistiúla	Tuile abhann
<ul style="list-style-type: none"> Rialachas & Riarachán Imheánach an ÚÁ 	<ul style="list-style-type: none"> Cur isteach áitiúil agus dúnadh seirbhísí údaráis áitiúil. 	<ul style="list-style-type: none"> Cur isteach áitiúil agus dúnadh seirbhísí údaráis áitiúil.
<ul style="list-style-type: none"> Bóithre, Iompar & Seirbhísí Bonneagair Chriticiúil 	<ul style="list-style-type: none"> Cur isteach ar iompar áitiúil agus dúnadh bóithre. Méadú ar chostais ghlantacháin agus deisiúcháin tar éis imeachta. Toilleadh laghdaithe le haghaidh draenála a mbíonn uisce seasta mar thoradh air. Damáiste do bhonneagar uisce stoirme ag leibhéal áitiúil. Damáiste d'ionaid chóireála fuíolluisce. 	<ul style="list-style-type: none"> Cur isteach ar iompar agus dúnadh bóithre. Méadú ar chostais ghlantacháin agus deisiúcháin tar éis imeachta. Toilleadh laghdaithe le haghaidh draenála a mbíonn uisce seasta mar thoradh air. Damáiste do bhonneagar uisce stoirme ar fud an chontae.
<ul style="list-style-type: none"> Timpeallacht Thóghtha & Seirbhísí Bainistíochta Sócmhainní 	<ul style="list-style-type: none"> Damáiste d'fhoirgnimh agus cur isteach ar sheirbhís ag leibhéal áitiúil. Costais mhéadaithe cothabhála agus deisiúcháin. Ceanglas méadaithe maidir le bearta cosanta tuilte. 	<ul style="list-style-type: none"> Damáiste d'fhoirgnimh agus cur isteach ar sheirbhís ar fud an chontae. Costais mhéadaithe cothabhála agus deisiúcháin. Ceanglas méadaithe maidir le bearta cosanta tuilte.
<ul style="list-style-type: none"> Seirbhísí Forbartha Pobail / Seirbhísí Forbartha Eacnamaíochta & Turasóireachta 	<ul style="list-style-type: none"> Bonneagar agus seirbhísí pobail a dhúnadh ag leibhéal áitiúil. Costais mhéadaithe deisiúcháin agus cothabhála. Bac ar fhorbairt pobal ag leibhéal áitiúil. Bíonn tionchar ag damáiste d'fhoirgnimh agus cur isteach ar thaisteal ar gheilleagair áitiúla. 	<ul style="list-style-type: none"> Bonneagar agus seirbhísí pobail ar fud an chontae a dhúnadh. Costais mhéadaithe deisiúcháin agus cothabhála. Chuir sé bac ar fhorbairt pobal ar fud an chontae. Bíonn tionchar ag damáiste d'fhoirgnimh agus cur isteach ar thaisteal ar gheilleagair áitiúla.
<ul style="list-style-type: none"> Seirbhísí Ealaíon, Cultúir & Oidhreachta 	<ul style="list-style-type: none"> Damáiste do láithreáin oidhreachta mar gheall ar thuilte báistiúla a dteastaíonn obair dheisiúcháin uathu. Costais mhéadaithe cothabhála agus deisiúcháin. 	<ul style="list-style-type: none"> Damáiste do láithreáin oidhreachta mar gheall ar thuilte abhann a dteastaíonn obair dheisiúcháin uathu. Costais mhéadaithe cothabhála agus deisiúcháin.
<ul style="list-style-type: none"> Seirbhísí Soláthair Uisce 	<ul style="list-style-type: none"> Saincheisteanna soláthair uisce ag leibhéal logánaithe a éilíonn soláthar uisce forlontach (m.sh., tancaer). Costais mhéadaithe cóireála uisce mar gheall ar éilliú ag sreabha truaileán thar tír. 	<ul style="list-style-type: none"> Saincheisteanna soláthair uisce ag leibhéal logánaithe a éilíonn soláthar uisce forlontach (m.sh., tancaer). Costais mhéadaithe cóireála uisce mar gheall ar éilliú ag sreabha truaileán thar tír
<ul style="list-style-type: none"> Seirbhísí Comhshaoil (Cosaint & Feabhsú) 	<ul style="list-style-type: none"> Meath ar cháilíocht an uisce mar gheall ar shreabhadh thar tír truaileán a mbíonn saincheisteanna soláthair uisce agus díghrádú comhshaoil mar thoradh air agus ceanglas méadaithe maidir le faireachán agus feabhsúchán. Damáiste tromchúiseach ar fud an chontae do cheantair atá íogair ó thaobh an chomhshaoil de a dteastaíonn monatóireacht agus/nó obair athchóirithe uathu. 	<ul style="list-style-type: none"> Meath ar cháilíocht an uisce mar gheall ar shreabhadh thar tír truaileán a mbíonn saincheisteanna soláthair uisce mar thoradh air agus ceanglas méadaithe maidir le monatóireacht agus feabhsúchán. Damáiste scoite agus teoranta do limistéir atá íogair ó thaobh an chomhshaoil de a dteastaíonn monatóireacht agus/nó obair athchóirithe uathu.
<ul style="list-style-type: none"> Seirbhísí Éigeandála & Freagairt 	<ul style="list-style-type: none"> Brú méadaithe logánaithe ar fhreagairt éigeandála. 	<ul style="list-style-type: none"> Brú méadaithe forleathan ar fhreagairt éigeandála.
<ul style="list-style-type: none"> Crosghearradh 	<ul style="list-style-type: none"> Ath-imlonnú foirne 	

Eochair do chódú datha na rátaíochtaí tionchair

Tubaisteach
Tasc
Meartha 30.73
Beag
Diombhseach

Tionchair Leibhéal Seirbhíse (Tuilte Screamhuisce)

Mar thoradh ar thuilte screamhuisce bíonn raon tionchair ar sheachadadh seirbhíse ag Comhairle Chontae na Gaillimhe. Baineann na tionchair go príomha le dromchlaí bóthair a dheisiú, brú méadaithe ar sheirbhísí práinnfhreagartha agus tacú le pobail le linn agus tar éis ócáidí tuile.

	Tuilte screamhuisce
Rialachas & Riarachán Inmheánach an ÚA	<ul style="list-style-type: none"> Cur isteach áitiúil agus dúnadh seirbhísí údaráis áitiúil.
Bóithre, Iompar & Seirbhísí Bonneagair Chriticiúil	<ul style="list-style-type: none"> Cur isteach ar iompar agus dúnadh bóithre. Méadú ar chostais ghlantacháin agus deisiúcháin tar éis imeachta.
Timpeallacht Thógtha & Seirbhísí Bainistíochta Sócmhainní	<ul style="list-style-type: none"> Damáiste d'fhoirgnimh agus cur isteach ar sheirbhísí ag an leibhéal áitiúil. Costais mhéadaithe cothabhála agus deisiúcháin. Ceanglas méadaithe maidir le bearta cosanta tuilte.
Seirbhísí Forbartha Pobail / Seirbhísí Forbartha Eacnamaíochta & Turasóireachta	<ul style="list-style-type: none"> Bonneagar agus seirbhísí pobail a dhúnadh ag leibhéal áitiúil. Costais mhéadaithe deisiúcháin agus cothabhála. Bac ar fhorbairt pobal ag leibhéal áitiúil. Damáiste d'fhoirgnimh agus cur isteach ar thaisteal le drochthionchair do gheilleagair áitiúla.
Seirbhísí Ealaíon, Cultúir & Oidhreachta	<ul style="list-style-type: none"> Damáiste do láithreáin oidhreachta mar gheall ar thuilte screamhuisce a dteastaíonn obair dheisiúcháin uathu. Costais mhéadaithe cothabhála agus deisiúcháin.
Seirbhísí Soláthair Uisce	<ul style="list-style-type: none"> Ceann ar bith
Seirbhísí Comhshaoil (Cosaint & Feabhsú)	<ul style="list-style-type: none"> Ceann ar bith
Seirbhísí Éigeandála & Freagairt	<ul style="list-style-type: none"> Brú méadaithe ar fhreagairt éigeandála.
Crosgherradh	<ul style="list-style-type: none"> Ath-implonnú foirne

3.2.4

Maitrís Riosca

Aeráide Reatha

Maitrís Riosca Aeráide Reatha

Bunaithe ar eolas tuairiscithe agus i gcomhairle le Comhairle Chontae na Gaillimhe, forbraíodh maitrís riosca aeráide reatha do Chontae na Gaillimhe bunaithe ar mhinicíocht na guaise agus ar an leibhéal tionchair a bhaineann leis.

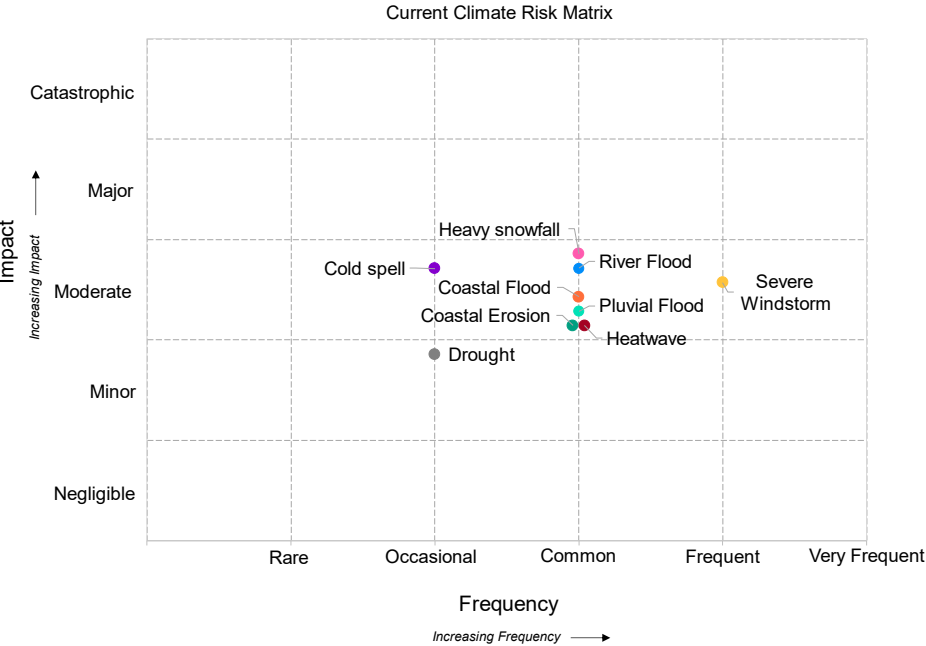
Aithníodh sa mheasúnú go raibh an leibhéal is airde riosca ann do Chontae na Gaillimhe ó **stoirm ghaoithe throm** agus go raibh tionchair ag baint go príomha le cur isteach agus damáiste do líonraí fuinnimh, cumarsáide agus iompair.

Aithníodh **tuilte abhann agus cósta** mar riosca réasúnta ard do Chontae na Gaillimhe le tionchair ar an scála áitiúil lena n-áirítear damáiste do shócmhainní agus do bhonneagar agus acmhainneacht leithlisiú pobal agus daonraí leochaileacha. Meastar freisin go bhfuil **tuilte báistiúla** ina riosca do Chontae na Gaillimhe le tionchair a bhaineann le damáistí do dhromchlaí bóthair, cur isteach ar líonraí iompair agus slógadh truaileán

Tá **creimeadh cósta** ar feadh chósta na Gaillimhe ag leanúint ar aghaidh, agus tá tionchair shuntasacha aige ar shócmhainní cósta agus ar bhonneagar agus ar láithreáin oidhreachtacha cultúrtha (m.sh. Eaglais an 17^ú hAois in Achadh Inis). Tarlaíonn **tonnta teasa** ar bhonn coitianta ar fud Chontae na Gaillimhe; mar sin féin, meastar go bhfuil an tionchar foriomlán beag faoi láthair. Baineann tionchair na dtionnta teasa le méadú ar mhinicíocht dóiteáin neamhrialaithe, damáiste do dhromchlaí bóthair agus brú méadaithe ar láithreáin áineasa.

Meastar go dtarlaíonn **tuilte screamhuisce** ar bhonn ócáideach i gContae na Gaillimhe le tionchair a bhaineann le cur isteach ar iompar ar bhóithre agus leithlisiú pobail. Tarlaíonn **tréimhsí fuara agus titim throm sneachta** freisin ar bhonn ócáideach ar fud Chontae na Gaillimhe, rud a fhágann go ndéantar damáiste do bhonneagar criticiúil fuinnimh, cumarsáide agus uisce agus d'fhéadfadh pobail iargúlta a bheith mar thoradh ar dhúnadh an bhonneagar iompair.

Le linn na tréimhse reatha, tharla **triomach** ar bhonn coiteann ach le tionchair réasúnta beag agus baineann siad le méaduithe ar mhinicíocht tinte neamhrialaithe agus cur isteach ar an soláthar uisce.

Léiríonn an mhairtís riosca thuas an riosca reatha do na guaiseacha aitheanta laistigh de Chontae na Gaillimhe.

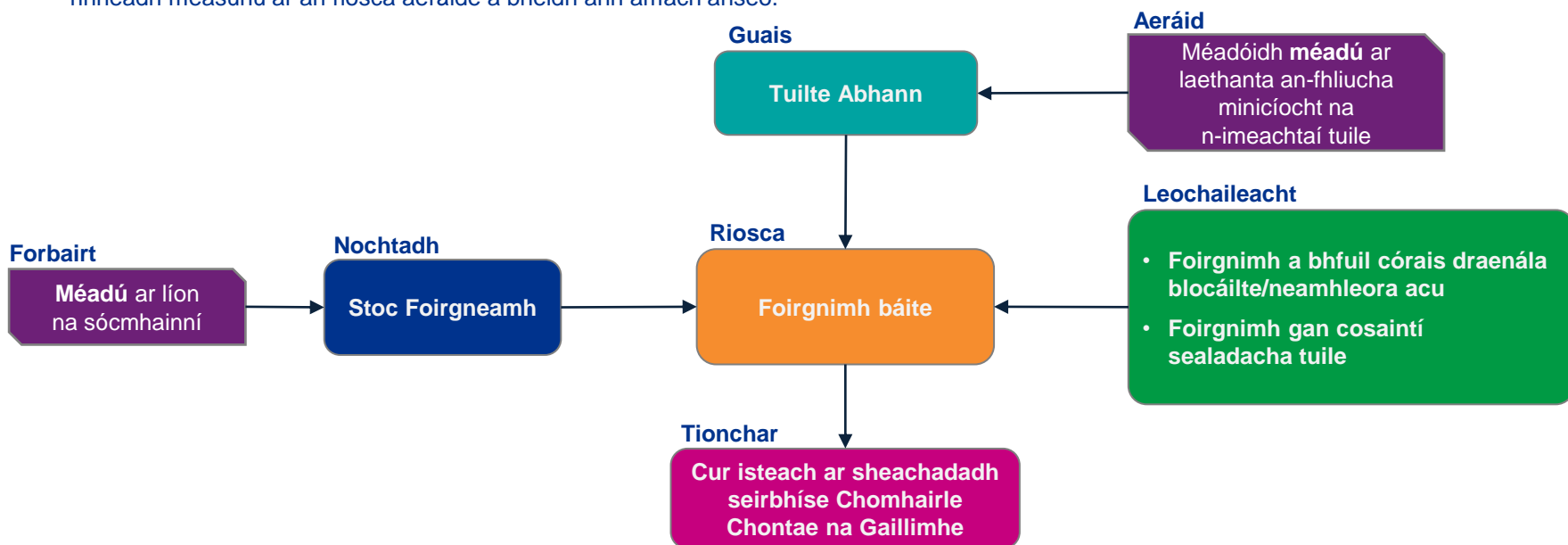
3.3

Rioscaí Aeráide agus Measúnú Tionchair amach anseo

Riosca agus Tionchar Aeráide amach anseo

D'fhéadfadh rioscaí aeráide méadú, laghdú nó teacht chun cinn amach anseo mar gheall ar athrú ar mhinicíocht agus ar dhéine na nguaiseacha aeráide agus/nó athruithe ar nochtadh agus leochaileacht. Sa sampla thíos, tiocfaidh méadú ar an mbaol go dtarlódh bá mar gheall ar thuilte abhann mar gheall ar mhéadú ar líon na laethanta an-fhliuch (deascadh 30 mm >) as a dtiocfaidh méadú ar mhinicíocht ócáidí tuile abhann. Ina theannta sin, is dócha go mbeidh daonra méadaithe sa réigiún, rud a d'fhéadfadh foirgnimh nua a thógáil dá bharr. D'fhéadfadh sé seo cur le líon na sócmhainní atá neamhchosanta ar thuilte abhann. Dá bhrí sin, mar gheall ar athruithe ar an nguais agus ar an nochtadh araon, tiocfaidh méadú ar an mbaol go mbeidh foirgnimh Chomhairle Chontae na Gaillimhe báite amach anseo.

Sna hailt seo a leanas, soláthraimid measúnú ar athruithe a d'fhéadfadh a bheith ann amach anseo ar aeráid Chontae na Gaillimhe faoi 2050 agus ar na héifeachtaí a bheidh aige ar mhinicíocht tarlú guaise. Rinneadh measúnú freisin ar na hathruithe sa daonra agus ar an bhforbairt sa réigiún amach anseo faoi 2050 a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar nochtadh agus leochaileacht. Ar deireadh, agus na trí chomhpháirt á gcur san áireamh, rinneadh measúnú ar an riosca aeráide a bheidh ann amach anseo.

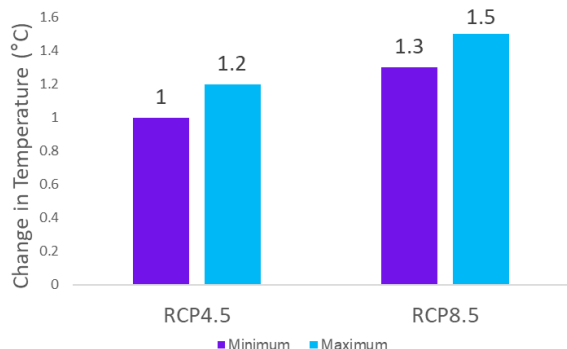
3.3.1

Athruithe amach anseo ar ghuaiseacha aeráide

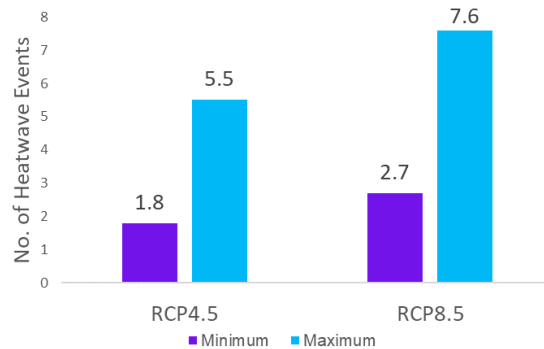
Réamh-mheastacháin Aeráide do Chontae na Gaillimhe in 2050 (1/2)

Tar éis raon na nguaiseacha aeráide a bhí ag Comhairle Chontae na Gaillimhe cheana féin a aithint agus a mheas, rinneadh measúnú ar na hathruithe réamh-mheasta ar mhínicíocht agus ar dhéine na nguaiseacha aeráide chun tuiscint a fháil ar an gcaoi a bhféadfadh na tionchair aeráide agus na rioscaí atá ag Comhairle Chontae na Gaillimhe atá ann cheana féin a bheith níos measa. Tugtar achoimre san fhaisnéis thíos ar na réamh-mheastacháin aeráide do gach guais bunaithe ar Nolan agus Flanagan (2020).

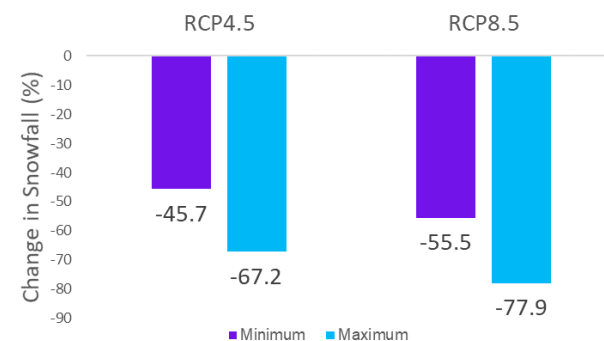
Guais	Athrú Réamh-mheasta	Mínicíocht sa Todhchaí
 Tonnta teasa	<ul style="list-style-type: none"> Léiríonn réamh-mheastacháin méadú foriomlán idir 1.1 agus 1.5°C ar mheánteocht (bun ar chlé) do Chontae na Gaillimhe i gcomparáid leis an tréimhse 1981-2000. Faoi chás astaíochtaí ard, léiríonn réamh-mheastacháin go mbeidh tonnta teasa níos minice (bun lár) faoi lár na haoise. 	Go minic
 Triomach	<ul style="list-style-type: none"> Meastar go laghdóidh báisteach an tsamhraidh idir 4 agus 15% amach anseo i gcomparáid leis an tréimhse bhonnline ó 1981 go 2000, i gcás RCP4.5 agus RCP8.5 araon a chuireann le dálaí triomach féideartha. 	Go minic
 Tréimhse Fhuar	<ul style="list-style-type: none"> Mar thoradh ar na teochtaí atá ag dul i méid, réamh-mheastar laghdú ar líon na laethanta sioc agus na laethanta oighir sa tréimhse amach anseo 2041-2060 i gcomparáid leis an tréimhse bhonnline ó 1981 go 2000, do chás RCP4.5 agus RCP8.5 araon. 	Neamhchoitianta
 Titim sneachta trom	<ul style="list-style-type: none"> Meastar go dtiocfaidh laghdú suntasach ar an titim sneachta bliantúil sa réigiún faoi lár an chéid do chásanna RCP4.5 agus RCP8.5 (bun ar dheis). 	Neamhchoitianta
 Trom Stoirmeacha gaoithe	<ul style="list-style-type: none"> Tá réamh-mheastacháin stoirmeacha faoi réir leibhéal ard éiginnteachta. Faoi lár an chéid, léiríonn réamh-mheastacháin go bhfanfaidh meánluas na gaoithe cosúil leis na cinn atá ann faoi láthair. Tá fianaise teoranta ann go bhféadfadh méadú teacht ar mhínicíocht stoirmeacha níos déine ar imeachtaí neamhchoitianta iad faoi láthair. Mar sin féin, tá gá le níos mó taighde chun an méadú seo a dheimhniú. 	Go minic

An t-athrú íosta agus uasta réamh-mheasta **ar an meánteocht bhliantúil** do cheantar Chontae na Gaillimhe don tréimhse 2041-2060 i gcomparáid le 1981-2000 do mheán (RCP4.5) agus cás astaíochtaí ard (RCP8.5) (Foinse: Nolan agus Flanagan, 2020)

An t-íoslíon agus an t-uasmhéid **tonnta teasa** réamh-mheasta do cheantar Chontae na Gaillimhe don tréimhse 2041-2060 i gcomparáid le 1981-2000 do mheán (RCP4.5) agus cás astaíochtaí arda (RCP8.5) (Foinse: Nolan agus Flanagan, 2020)

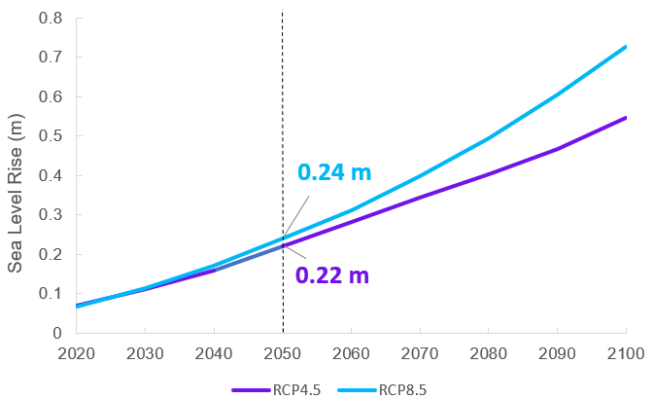

An t-athrú íosta agus uasta réamh-mheasta **ar an titim sneachta** do cheantar Chontae na Gaillimhe don tréimhse 2041-2060 i gcomparáid le 1981-2000 do mheán (RCP4.5) agus cás astaíochtaí ard (RCP8.5) (Foinse: Nolan agus Flanagan, 2020)

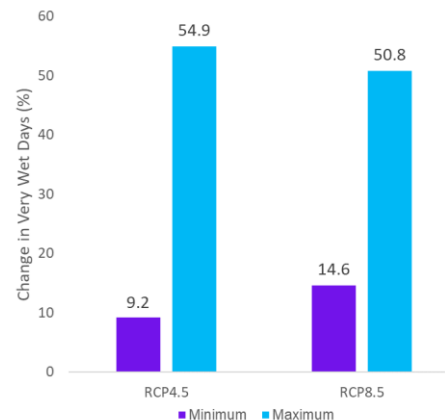
Réamh-mheastacháin Aeráide do Chontae na Gaillimhe in 2050 (2/2)

Tar éis raon na nguaiseacha agus na dtionchar aeráide a bhí ag Comhairle Chontae na Gaillimhe cheana féin a shainaithint agus a mheas, rinneadh measúnú ar na hathruithe réamh-mheasta ar mhinicíocht agus ar dhéine na nguaiseacha aeráide (géarghuaiseacha agus guaiseacha ainsealacha) chun tuiscint a fháil ar an gcaoi a bhféadfadh na tionchair aeráide agus na rioscaí atá ag Comhairle Chontae na Gaillimhe atá ann cheana féin a bheith níos measa. Tugtar achoimre san fhaisnéis thíos ar na réamh-mheastacháin aeráide do gach guais bunaithe ar Nolan agus Flanagan (2020).

Guais	Athrú Réamh-mheasta	Minicíocht sa Todhchaí
 Tuilte Cósta	<ul style="list-style-type: none"> Léiríonn réamh-mheastacháin ar leibhéal na farraige atá ag ardú faoi chás ard astaíochtaí ag méadú suas le 0.24 m faoi 2050 a mhéadóidh minicíocht tuilte cósta (bun ar chlé). 	Go minic
 Creimeadh cósta	<ul style="list-style-type: none"> Tá nasc láidir idir leibhéal na farraige atá ag ardú agus creimeadh cósta agus méadú ar rátaí agus méid an chreimthe. 	Go minic
 Tuilte Báistiúla	<ul style="list-style-type: none"> Léiríonn réamh-mheastacháin méadú ar mhinicíocht laethanta báistí tromha (laethanta le frasaíocht >30mm) do Chontae na Gaillimhe agus meastar go dtiocfaidh méadú suas le 55% (bun ar dheis) ar roinnt ceantar. Is dócha go mbeidh minicíocht mhéadaithe tuilte abhann agus báistiúla bainteach mar thoradh air seo. 	Go minic
 Tuilte Abhann		Go minic
 Tuilte screamhuisce	<ul style="list-style-type: none"> Níl réamh-mheastacháin ar athruithe ar thuilte screamhuisce ar fáil faoi láthair, mar sin tá éiginnteacht ann maidir leis an athrú ar mhinicíocht tuilte screamhuisce ar féidir a bheith ag súil leis. 	Ó am go chéile

Athrú réamh-mheasta ar leibhéal na farraige do mheán (RCP4.5) agus cás astaíochtaí arda (RCP8.5) amach ó chósta Chontae na Gaillimhe (Tagairt eangai: 53,-10) (Foinse: IPCC AR6 Réamh-mheastacháin maidir le hardú ar leibhéal na farraige)

An t-athrú íosta agus uasta réamh-mheasta i laethanta an-fhliucha (> 30 mm) do limistéar Chontae na Gaillimhe don tréimhse 2041-2060 i gcomparáid le 1981-2000 do chás astaíochtaí meán (RCP4.5) agus ard (RCP8.5) (Foinse: Nolan agus Flanagan, 2020)

3.3.2

Athruithe sa Todhchaí ar Nochtadh agus Leochaileacht (lena n-áirítear Riosca atá ag Teacht Chun Cinn)

Athruithe Réamh-mheasta ar Nochtadh agus Leochaileacht

Amach anseo, athróidh Contae na Gaillimhe freisin ó thaobh daonra agus forbairtí de agus beidh impleachtaí aige do leibhéal nochtadh agus leochaileachta ar fud an réigiúin. Rinneadh athbhreithniú ar straitéisí náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla a leag amach forbairtí socheacnamaíocha agus bonneagair a bhfuiltear ag súil leo agus a d'fhéadfadh a bheith ann laistigh de Chontae na Gaillimhe chun tuiscint a fháil ar an gcaoi a bhféadfadh nochtadh agus leochaileacht athrú faoi 2050. Tá achoimre ar thorthaí an athbhreithnithe seo le feiceáil thíos.

Cén chaoi a meastar go dtiocfaidh athrú ar Éirinn faoi 2040?

- Daonra breise 1m, 500,000 i gceantair thuaithe / ionaid réigiúnacha
- 660,000 post breise

- **550,000 teach breise**
- Cuireann 'Tithíocht do Chách' cur chuige 'lár an bhaile ar dtús' chun cinn

Tosaíochtaí Náisiúnta Trasearnála:

- Bonneagar agus Seirbhísí
- Oiriúnú don Athrú Aeráide & Maolú
- Athghiniúint, Athdhaonrú, Athléimneacht

Cén chaoi a bhfuiltear ag tuar go n-athróidh Contae na Gaillimhe?

- Méadú ar an daonra ó 179,390 in 2016 go **198,000 in 2028** (CDP)
- Tháinig **méadú 38% ar dhaonra** Limistéar Cathrach na Gaillimhe idir 2022 agus 2028 (CDP)
- **10,738 teach nua** ag teastáil faoi 2028 (CDP)

RPO 3.2b: “(b) 40% ar a laghad de na tithíocht nua go léir atá dírithe ar na hIonaid Fáis Réigiúnacha a sholáthar, laistigh den lorg foirgnithe atá ann cheana.”

RPO 3.2c: “30% ar a laghad de na tithe nua go léir atá dírithe ar lonnaithe ar lonnaithe le daonra de 1,500 ar a laghad [...] laistigh de na loirg fhoirgnithe atá ann cheana.”

Pleanáil le haghaidh oiriúnaithe

Scéimeanna Cosanta Tuithe:

I measc na dtionscadal de chuid Oifig na nOibreacha Poiblí-Comhairle tá Scéim Faoisimh Tuithe Bhéal Átha na Sluaighe a bhfuil sé mar aidhm aici 309 maoin (lena n-áirítear 251 teach, 58 gnó) a chosaint ón tSuca.

I measc na bpríomhthionscadal bonneagair bóithre náisiúnta tá fócas don Chomhairle:

- N6 Cuarbhóthar Chathair na Gaillimhe
- An N59 Uachtar Ard go dtí an Teach Dóite
- Seachbhóthar an N59 Mhaigh Cuilinn

I measc na dtionscadal suntasach fuinnimh in-athnuaite tá:

- Thart ar 30 X Pobal Fuinnimh Inbhuanaithe (SEC) (e.g. Comharchumann Fuinnimh Oileáin Árann)
- Táirgeann feirmeacha gaoithe (e.g. FMS Páirc Ghaoithe na Gaillimhe, fuinneamh in-athnuaite chun cumhacht a thabhairt do níos mó ná 140k teach in aghaidh na bliana)
- Feirm ghréine i mBaile an Mhóinín (m.sh. pleanáilte & ceadaithe go coinníollach)

Pleanáil le haghaidh maolú

Cás-Staidéar sa Pleanáil

Uirbeach: Tionscadail Thuama agus Órán Mór

- Tá sé mar aidhm ag **Máistirphlean Athnuachana Thuama** (a choimisiúnaigh an chomhairle in 2020): rochtain a fheabhsú, Cearnóg an Mhargaidh a nuachóiriú, Ceathrú an Stáisiúin agus Ionad Ealaíon a forbairt. Tá an plean páirtmhaoinithe faoi Thionscadal Éireann 2040 tríd an gCiste um Athghiniúint agus Forbairt Tuaithe (RRDF).

- **Stáisiún Traenach Órán Mór** - an €9.28m. Tá sé mar aidhm ag an tionscadal líon na dturas cairr isteach sa chathair a laghdú, rud a fhágfaidh go mbeidh níos lú brú tráchta agus tairbhí don chomhshaoil mar thoradh air. Fuair an tionscadal maoiniú ón gCiste um Athghiniúint agus Forbairt Uirbeach (URDF) agus fuair sé maoiniú meaitseála ón Roinn Iompair freisin.

Nochtadh agus Leochaileacht sa Todhchaí (1/2)

Chomh maith leis na hathruithe ar mhinicíocht na dteagmhas guaise, tá riosca sa todhchaí bunaithe freisin ar na hathruithe ar nochtadh agus leochaileacht sócmhainní. D'fhonn an t-athrú féideartha ar riosca a mheas, rinneadh roinnt toimhdí i ndáil leis na seacht gcatagóir noхта, a leagtar amach thíos.

<h2>Sócmhainní</h2>	<ul style="list-style-type: none"> • Mar gheall ar an méadú a bhfuiltear ag súil leis i ndaonra Chontae na Gaillimhe, beidh méadú ar na teaghlaigh agus ar an infreastruchtúr a bhaineann leo, rud a fhágfaidh go mbeidh méadú ar líon na sócmhainní atá neamhchosanta ar imeachtaí guaise • Mar gheall ar an méadú a bhfuiltear ag súil leis ar mhinicíocht na dtonn teasa, beidh sócmhainní bóthair neamhchosanta níos rialta ar theochtaí foircneacha agus do dhálaí triomaigh agus d'fhéadfadh damáiste méadaithe a dhéanamh do bhóithre • Beidh imeachtaí tuilte báistiúla, abhann agus cósta a measadh a bheith an-mhór, ag éirí níos minice. Méadóidh sé seo an damáiste sna limistéir atá neamhchosanta cheana féin ar na guaiseacha sin agus nochtfar limistéir nua agus, dá bhrí sin, sócmhainní nach ndearnadh difear dóibh roimhe seo
<h2>Sláinte agus Folláine</h2>	<ul style="list-style-type: none"> • Mar gheall ar an méadú a bhfuiltear ag súil leis ar an daonra scothaosta i gContae na Gaillimhe beidh líon níos mó daoine leochaileacha ann atá níos íogaire do ghuaiseacha, go háirithe tonnta teasa • Beidh imeachtaí báistiúla agus abhann a measadh a bheith an-mhór, ag éirí níos minice. Dá bhrí sin, beidh daoine níos minice neamhchosanta ar ghuaiseacha tuile, agus leibhéil tuile níos airde a chiallaíonn go bhféadfadh daoine nach raibh tionchar ag tuilte orthu roimhe seo dul i dtaithí orthu. D'fhéadfadh tionchar a bheith aige sin ar shláinte fhisiciúil agus mheabhrach agus ar fholláine
<h2>Comhshaoil</h2>	<ul style="list-style-type: none"> • Ciallóidh an méadú a d'fhéadfadh a bheith ag teacht ar thonnta teasa agus ar dhálaí triomaigh laistigh de Chontae na Gaillimhe teochtaí méadaithe i ndobharlaigh agus leibhéil uisce níos ísle a d'fhéadfadh cáilíocht an uisce a laghdú, rud a fhágfaidh go mbeidh tionchair ghearrthéarmacha agus fhadtéarmacha ar an gcomhshaoil mar thoradh air • Mar gheall ar mhinicíocht mhéadaithe fhéideartha noхта do ghuaiseacha i gContae na Gaillimhe, d'fhéadfadh méadú a bheith ar an tionchar ar shócmhainní comhshaoil de réir mar a laghdaítear an t-am/cumas don ghnáthóg/timpeallacht téarnamh • Beidh imeachtaí tuilte báistiúla agus abhann a measadh a bheith an-mhór, ag éirí níos minice. Dá bhrí sin, beidh sócmhainní comhshaoil neamhchosanta níos minice ar ghuaiseacha tuile, agus ciallóidh leibhéil tuile níos airde go bhféadfadh sócmhainní comhshaoil nach raibh tionchar ag tuilte orthu roimhe seo a bheith neamhchosanta - rud a fhágann go ndéantar damáiste gearrthéarmach agus fadtéarmach do ghnáthóga/don chomhshaoil de bharr na nguaiseacha seo

Nochtadh agus Leochaileacht sa Todhchaí (2/2)

Chomh maith leis na hathruithe ar mhnicíocht na dteagmhas guaise, tá riosca sa todhchaí bunaithe freisin ar na hathruithe ar nochtadh agus leochaileacht sócmhainní. D'fhonn an t-athrú féideartha ar riosca a mheas, rinneadh roinnt toimhdí i ndáil leis na seacht gcatagóir noхта, a leagtar amach thíos.

<p>Sóisialta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mar gheall ar an méadú a bhfuiltear ag súil leis ar an daonra iomlán agus aosta i gContae na Gaillimhe, beidh méadú ar líon na ndaoine atá buailte ag aonrú sóisialta le linn roinnt imeachtaí guaise • Mar fhreagra ar thonnta teasa, bainfidh an pobal níos mó úsáide as spásanna gorma/glasa, rud a chuirfidh brú níos mó ar thaitneamhachtaí áitiúla e.g. bruscar, fadhbanna tráchtá
<p>Oidhreacht Chultúrtha</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mar gheall ar an méadú a d'fhéadfadh teacht ar mhnicíocht imeachtaí tonn teasa agus triomaigh, d'fhéadfadh méadú teacht ar rátaí díghrádaithe agus mar thoradh air sin beidh méadú ar an tionchar ar shócmhainní oidhreachta cultúrtha • Beidh imeachtaí tuilte báistiúla, abhann agus cósta a measadh a bheith an-mhór, ag éirí níos minice. Dá bhrí sin, beidh sócmhainní oidhreachta cultúrtha neamhchosanta ar ghuaiseacha tuile, agus ciallóidh leibhéil tuile níos airde go bhféadfadh sócmhainní oidhreachta cultúrtha nach ndearna tuilte difear dóibh roimhe seo a bheith neamhchosanta agus rud a fhágann go ndéantar damáiste gearrthéarmach agus fadtéarmach do ghnáthóga/don chomhshaol de bharr na nguaiseacha seo. .
<p>Airgeadais</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mar gheall ar an méadú féideartha ar mhnicíocht na n-imeachtaí guaise agus an noхта ar fud Chontae na Gaillimhe, beidh méadú gaolmhar ar na gníomhartha a dhéanfaidh an t-údarás áitiúil roimh, le linn, agus tar éis imeachta. • Mar thoradh air sin, beidh méadú ar na costais a bhaineann le déileáil leis na himeachtaí, e.g. aerchóiriú, freagairt seirbhíse éigeandála, cosaintí sealadacha agus buana tuilte, foireann, oiliúint, agus ceannach/cothabháil trealaimh
<p>Cáil</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mar gheall ar an méadú féideartha ar mhnicíocht imeachtaí guaise agus nochtadh ar fud Chontae na Gaillimhe le linn imeachta, beidh méadú ar an éileamh/brú ar sheirbhísí/acmhainní a d'fhéadfadh leibhéal an tseachadta seirbhíse a laghdú agus dochar a dhéanamh do cháil an údaráis áitiúil • Maidir le guaiseacha ar saincheisteanna fadtéarmacha iad i gContae na Gaillimhe cheana féin, e.g. tuilte abhann, má mheasann an pobal nach leor an fhreagairt ar mhnicíocht agus ar dhéine mhéadaithe, d'fhéadfadh tionchar diúltach a bheith aige sin ar chlu an údaráis áitiúil

Tionchair amach anseo

Agus na hathruithe ar nochtadh agus leochaileacht á gcur san áireamh, rinneadh measúnú ar an athrú tionchair a bheidh ann amach anseo ar gach ceann de na deich nguais. Tugtar breac-chuntas thíos ar na hathruithe tionchair a d'fhéadfadh a bheith ann amach anseo leis an athrú tionchair a léirítear i gcló trom.

Guais	Sócmhainní		Sláinte agus Folláine		Comhshaol		Sóisialta		Oidhreacht Chultúrtha		Airgeadais		Cáil	
	Reatha	Amach anseo (2050)	Reatha	Amach anseo (2050)	Reatha	Amach anseo (2050)	Reatha	Amach anseo (2050)	Reatha	Amach anseo (2050)	Reatha	Amach anseo (2050)	Reatha	Amach anseo (2050)
Tonn teasa	Meánach	Tasc	Beag	Meánach	Beag	Meánach	Diomaibh seach	Beag	Beag	Meánach	Beag	Meánach	Diomaibh seach	Beag
Triomach	Beag	Meánach	Diomaibh seach	Beag	Meánach	Tasc	Beag	Meánach	Beag	Meánach	Diomaibh seach	Beag	Diomaibh seach	Beag
Tréimhse Fhuar	Meánach	Meánach	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	Meánach	Meánach	Beag	Beag
Titim sneachta trom	Meánach	Meánach	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	Meánach	Meánach	Beag	Beag
Stoirm Ghaoithe Throm	Meánach	Meánach	Meánach	Meánach	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag	Beag
Tuile chósta	Meánach	Tasc	Meánach	Tasc	Beag	Meánach	Meánach	Tasc	Beag	Meánach	Beag	Meánach	Beag	Meánach
Creimeadh cósta	Beag	Meánach	Diomaibh seach	Beag	Meánach	Tasc	Beag	Meánach	Meánach	Tasc	Beag	Meánach	Beag	Meánach
Tuilte báistiúla	Beag	Meánach	Beag	Meánach	Beag	Meánach	Beag	Meánach	Diomaibh seach	Beag	Beag	Meánach	Beag	Meánach
Tuile abhann	Meánach	Tasc	Meánach	Tasc	Meánach	Tasc	Meánach	Tasc	Beag	Meánach	Beag	Meánach	Beag	Meánach
Tuile Screamhuise	Meánach	Meánach	Meánach	Meánach	Beag	Beag	Meánach	Meánach	Beag	Beag	Beag	Beag	Meánach	Meánach

3.3.3

Maitrís Riosca Aeráide sa Todhchaí

Maitrís Riosca Aeráide sa Todhchaí

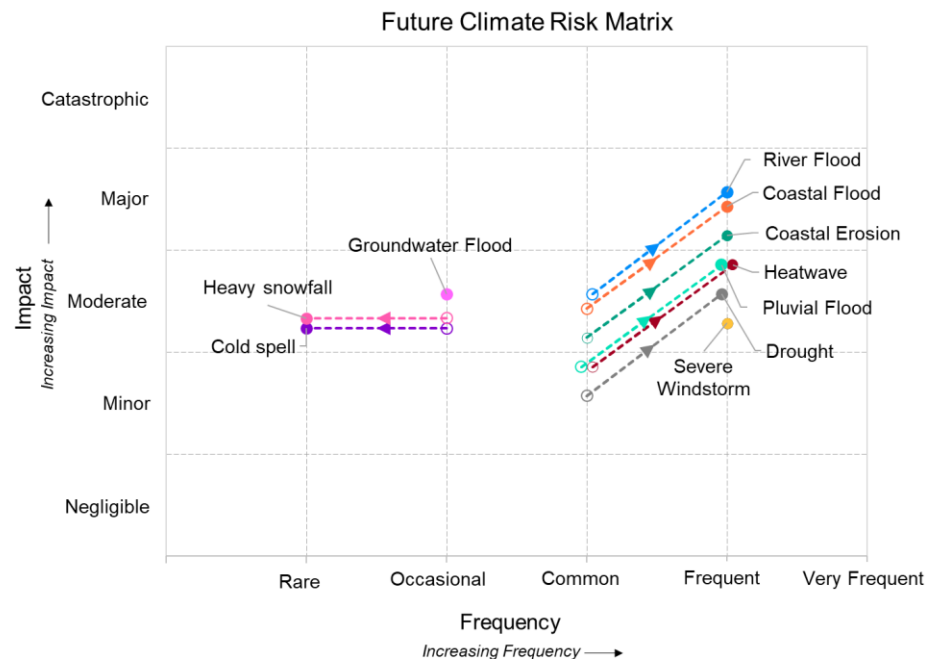
Tagann athruithe réamh-mheasta ar leibhéal ghuaise, nochtá agus leochaileachta do Chontae na Gaillimhe le chéile chun measúnú a dhéanamh ar rioscaí amach anseo. Léiríonn an mhairtís riosca aeráide sa todhchaí ar dheis athrú réamh-mheasta i mbaol leis an marcóir log léiríonn an riosca atá ann faoi láthair agus an marcóir soladach an riosca sa todhchaí. Léiríonn an líne poncáithe an t-athrú idir an riosca reatha agus an riosca sa todhchaí.

Meastar go dtiocfaidh **méadú** ar an **mbaol** a bhaineann le guaiseacha atá ann cheana amhail **aibhneacha, báistiúla, tuilte cósta agus creimeadh** amach anseo mar thoradh ar mhéaduithe réamh-mheasta ar mhinicíocht na n-imeachtaí guaise agus freisin mar gheall ar mhéadú ar na limistéir, sócmhainní agus daonraí atá neamhchosanta ar na guaiseacha seo.

Meastar go dtarlóidh **triomach** agus **tonnta teasa** i gContae na Gaillimhe níos minice mar gheall ar athrú aeráide agus go mbeidh tionchar níos mó acu ar Chontae na Gaillimhe amach anseo. Tá an riosca níos measa ní hamháin mar gheall ar athruithe réamh-mheasta ar mhinicíocht triomach agus tonnta teasa ach freisin mar thoradh ar mhéaduithe réamh-mheasta ar an daonra agus ar an gcion den daonra a mheastar a bheith leochaileach (iad siúd atá 65 bliana d'aois agus os a chionn). Dá bhrí sin, is féidir na guaiseacha sin a mheas mar **rioscaí atá ag teacht chun cinn** don réigiún.

Cé go meastar **nach mbeidh aon athrú** ar mhinicíocht agus ar thionchar **stoirmeacha gaoithe agus tuilte screamhuisce** amach anseo, beidh na himeachtaí seo fós i mbaol do Chontae na Gaillimhe.

Tá an tionchar a bhíonn ag **titim throm sneachta agus tréimhsí fuara** ar Chontae na Gaillimhe seasmhach i gcónaí, ach mar gheall ar an laghdú a d'fhéadfadh a bheith ar mhinicíocht na nguaiseacha, meastar go laghdóidh an baol foriomlán a bhaineann leis na guaiseacha seo amach anseo, rud a fhágann go mbeidh níos lú riosca ann.

Léiríonn an mhairtís riosca thuas na hathruithe riosca amach anseo do na guaiseacha aitheanta laistigh de Chontae na Gaillimhe. I gcás gach guaise tá marcóir soladach, a aithníonn an riosca sa todhchaí, agus marcóir log a léiríonn an riosca reatha. Léiríonn an líne poncáithe idir na marcóirí seo an t-athrú idir an riosca reatha agus an riosca sa todhchaí.

3.3.4

Measúnú

Neamhchinnteachta

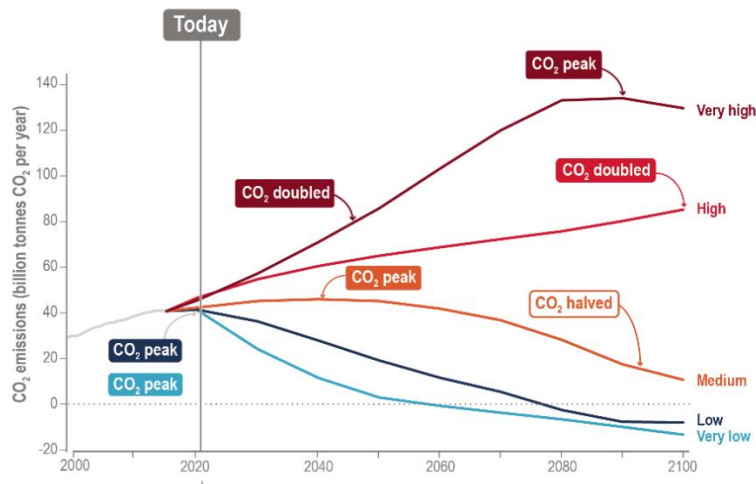
Neamhchinnteacht

Agus measúnú á dhéanamh ar rioscaí aeráide amach anseo, tá leibhéil éiginnteachta ann a bhaineann le gach ceann de na trí ghné riosca, i.e., ní hamháin méid agus minicíocht na nguaiseacha ach freisin an nochtadh agus an leochaileacht d'aon ghuais ar leith.

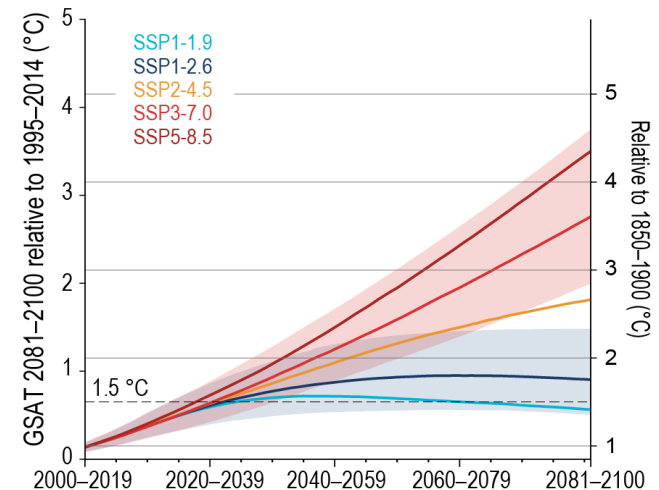
D'fhéadfadh astaíochtaí dé-ocsaíde carbóin agus gás ceaptha teasa eile (bun ar chlé) a bheith mar thoradh ar fhorbairtí sóisialta agus eacnamaíocha éagsúla, rud a fhágann go mbeidh éiginnteacht ann maidir leis an aeráid dhomhanda a bheith ann amach anseo. Mar shampla de na raonta féideartha amach anseo i meán-teocht dromchla domhanda (bun ar dheis) éagsúil ó faoi bhun 1.5 °C go dtí os cionn 4 °C faoi 2100.

Mar thoradh ar an éiginnteacht sin, áirítear le réamh-mheastacháin aeráide raon cásanna, agus is é SSP5-8.5 (AR6) nó RCP8.5 (AR5) an cás astaíochtaí is airde agus dá bharr sin an t-athrú is mó san aeráid amach anseo. Agus measúnú á dhéanamh ar rioscaí aeráide le cur chuige cáilíochtúil, is dea-chleachtas é cás coimeádach nó 'cás is measa' a ghlacadh chun a chinntiú nach ndéantar beag is fiú de rioscaí aeráide agus go ndéanfar iad mar riosca íseal nó gan aon riosca. Ba cheart measúnú a dhéanamh ina dhiaidh sin ar rioscaí aeráide a shainaithnítear laistigh de mheasúnú riosca cáilíochtúil trí úsáid a bhaint as cineálacha cur chuige leath-chainníochtúla nó cainníochtúla chun meastóireacht bhreise a dhéanamh ar an riosca.

Tá éiginnteacht ann freisin maidir leis an gcaoi a dtiocfaidh forbairt ar Chontae na Gaillimhe amach anseo. Cé go bhfuil tuiscint réasúnta maith ann go luath mar thoradh ar straitéisí, amhail Plean Forbartha Chontae na Gaillimhe 2022-2028, níl forbairtí suas go dtí 2050 chomh cinnte céanna. Tá cur chuige 'cás is measa' glactha anseo freisin, agus an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ann amach anseo á mhéadú de réir an treocht tháscach ghearthéarmach agus an toimhde nach gcuirtear gníomhaíochtaí oiriúnaithe chun feidhme.

Astaíochtaí bliantúla CO₂ do na cúig phríomhchás den Chonair Shocheacnamaíoch Chomhroinnte (SSP) (an-iseal: SSP1-1.9, íseal: SSP1-2.6, idirmheánach: SSP2-4.5, ard: SSP3-7.0, an-ard: SSP5-8.5) (Foinse: Grafaic Faisnéise IPCC AR6 TS.1).

Measúnú a dhéanamh ar athrú réamh-mheasta i meán-teocht dromchla domhanda do chúig chás aeráide amach anseo. Is féidir le teochtaí domhanda amach anseo a bheith éagsúil ó faoi bhun 1.5°C go dtí os cionn 4°C faoi 2100 ag brath ar mhéid na n-astaíochtaí amach anseo (Foinse: IPCC AR6 Bosca Tras-Chaibidil TS.1, Fíor 1).

3.4

Achoimre agus Moltaí

Achoimre

Soláthraíonn an CCRA seo atá sonraithe sa tuarascáil seo measúnú ar rioscaí athraithe aeráide Chontae na Gaillimhe chun tacú le hiarrachtaí Chomhairle Chontae na Gaillimhe a LACAP a ullmhú. Tá an CCRA curtha i gcrích i gcomhréir le Treoirínte Phean Gníomhaíochta Aeráide na nÚdarás Áitiúil, larscríbhinn Theicniúil B, arna dréachtú ag na hOifigí Réigiúnacha um Ghníomhú ar son na hAeráide (CAROanna). Tugtar achoimre thíos ar na príomhthorthaí, na teorainneacha agus na moltaí:

Príomhthorthaí:

-
 - Mar thoradh ar an taithí a fuarthas le déanaí ar theagmhais **tuile abhann agus báistiúla** in 2015/16, 2017 agus 2020, rinneadh damáistí d'fhoirgnimh, cuireadh isteach ar líonraí iompair (e.g. L4519 agus L4506), agus tionchair ar ghnó agus ar gheilleagar áitiúil. Mar thoradh ar mhéaduithe réamh-mheasta ar mhinicíocht imeachtaí frasaíochta foircneacha, beidh baol tuilte uisce dromchla agus abhann méadaithe do Chontae na Gaillimhe.
-
 - Tá baol suntasach ann do Chontae na Gaillimhe mar gheall ar **chreimeadh cósta agus tuilte** agus mar thoradh air sin bhí foirgnimh báite go sealadach (e.g. tithe in Uaimh), damáistí do ghnáthóga cósta agus láithreáin oidhreachta (e.g. séipéal ón 17ú haois in Achadh Inis), agus cuireadh isteach ar líonraí iompair (m.sh. N59). Méadóidh leibhéal na farraige atá ag ardú minicíocht tuilte cósta agus an ráta creimeadh cósta, rud a fhágfaidh go mbeidh creimeadh cósta agus baol tuilte níos mó ann do Chontae na Gaillimhe.
-
 - Bhí **tonn teasa agus triomach** i gContae na Gaillimhe in 2018 agus 2022, agus taifeadadh tonnta teasa in 2021 freisin. Mar thoradh ar na heachtraí seo, rinneadh damáiste do dhromchlaí bóthair (e.g. Conamara), méadú ar an éileamh a cuireadh ar acmhainní uisce, agus minicíocht mhéadaithe tine neamhrialaithe (m.sh. Currach Uí Leighin). Ciallóidh méaduithe réamh-mheasta ar mhinicíocht na dtionnta teasa agus na ndálaí triomaigh go mbeidh imeachtaí a bhfuil taithí acu faoi láthair ar bhonn neamhchoitianta níos minice.
-
 - Tá **droch-stoirmeacha gaoithe** le feiceáil go minic i gContae na Gaillimhe faoi láthair agus bíonn tionchair fhairsinge mar thoradh orthu, lena n-áirítear cur isteach ar sholáthar fuinnimh agus ar líonraí iompair (e.g. N59). Ní léiríonn réamh-mheastacháin aon athrú suntasach ar an minicíocht seo.
-
 - Tá **tuilte screamhuisce** le feiceáil ar bhonn ócáideach i gContae na Gaillimhe faoi láthair agus bíonn tionchair shuntasacha mar thoradh air, lena n-áirítear cur isteach ar iompar, tumadh tailte talmhaíochta ar feadh tréimhsí fada agus tionchair dhiobhálaacha ar cháilíocht uisce. Ní léiríonn réamh-mheastacháin aon athrú ar an minicíocht seo.
-
 - Léirigh an taithí a fuarthas le déanaí ar **thréimhsí fuara agus ar eachtraí troma sneachta** in 2018 (e.g. Stoirm Emma) an réimse leathan tionchair a bhí ag na himeachtaí seo ar Chontae na Gaillimhe. Áiríodh orthu sin, i measc nithe eile, dúnadh bóithre (e.g. N17 agus R332), méadú ar mhinicíocht na dturas agus na dtitimí, cur isteach ar iompar poiblí, bristeacha cumhachta, tionchair ar acmhainní uisce, agus dúnadh gnó le tionchair ar an ngeilleagar áitiúil. Léiríonn méaduithe réamh-mheasta ar an meánteocht agus laghduithe ar mhinicíocht an tsneachta laghdú ar mhinicíocht tréimhsí fuara, titim sneachta trom, agus na tionchair a bhaineann leo.

Teorainneacha agus Príomh-Mholtaí:

- Forbraíodh an tuarascáil seo ar bhonn na sonraí réamh-mheastacháin aeráide is déanaí atá ar fáil d'Éirinn tráth scríofa. Díríonn na sonraí seo ar athruithe ar mheánchoinníollacha aeráide le haghaidh cás ard astaíochtaí (RCP8.5). I gcás inar sainithníodh rioscaí mar chuid den CCRA cáilíochtúil tosaigh sin, ba cheart measúnú níos mionsonraithe a dhéanamh mar chuid de CCRAnna leath-chainníochtúla agus/nó cainníochtúla a bhaineann go sonrach leis an láithreán lena n-úsáidtear raon iomlán na n-athruithe réamh-mheasta ar pharaiméadair aeráide (lena n-áirítear foircinn) agus faisnéis réamh-mheastacháin aeráide atá cothrom le dáta i gcás ina bhfuil sí ar fáil.
- Dírítear sa tuarascáil seo ar na rioscaí díreacha a bhaineann le hathrú aeráide do Chontae na Gaillimhe agus ar na himpleachtaí a bhaineann leo sin do Chomhairle Chontae na Gaillimhe. Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara go mbeidh rioscaí indíreacha ag baint leis an athrú aeráide do Chontae na Gaillimhe mar thoradh ar athruithe ar dhálaí aeráide ar scálaí idirnáisiúnta agus domhanda. Áirítear orthu sin, i measc nithe eile, imirce éigeantach daonraí, méadú ar ghalar veicteoir-iompartha agus cur isteach ar shlabhraí soláthair.

04

Aguisíní

4.1

Aguisín 1

Gluais

Bithéagsúlacht: An inathraitheacht i measc orgánaigh bheo ó éiceachórais talún, mara agus eile. Áirítear leis an mbithéagsúlacht inathraitheacht ag leibhéal ghéiniteacha, speiceas agus éiceachórais

Aeráid: Meánaimsir fhadtéarmach an cheantair, a thógtar os cionn 30 bliain de ghnáth

Teilgean aeráide: Is éard is réamh-mheastachán aeráide ann ná freagairt ionsamhlaithe an chórais aeráide ar chás ina mbeidh astaíochtaí nó tiúchan gás ceaptha teasa (GHGanna) agus aerasóil amach anseo, a dhíorthaítear go ginearálta trí úsáid a bhaint as samhlacha aeráide

Is éard is **creimeadh cósta** ann ná talamh a bhriseadh síos agus dríodar agus carraigeacha a bhaint de réir próisis chósta. I measc na bhfachtóirí a mbíonn tionchar acu ar an ráta creimthe cósta tá ardú ar leibhéal na farraige, gníomhaíocht láidir tonnta, agus stoirmeacha

Tréimhse Fhuar: Tréimhse leanúnach d'aimsir fhuar, áit a dtaifeadtar teochtaí foircneacha ísle

Tuilte Cósta: Tarlaíonn tuilte cósta nuair a sháraíonn leibhéal na farraige feadh an chósta nó in inbhir leibhéal talún in aice láimhe, nó nuair a sháraíonn siad cosaintí cósta san áit a bhfuil siad, nó nuair a sháraíonn tonnta thar an gcósta

Triomach: Tréimhse aimsire thar a bheith tirim fada go leor chun míchothromaíocht thromchúiseach hidreolaíoch a chruthú

Nochtadh: Daoine, slite beatha, speicis nó éiceachórais, feidhmeanna comhshaoil, seirbhísí agus acmhainní, bonneagar, nó sócmhainní eacnamaíocha, sóisialta nó cultúrtha a bheith in áiteanna agus i suíomhanna a bhféadfaí dochar a dhéanamh dóibh

Imeacht adhamsire: Is éard is teagmhas adhamsire ann ná imeacht atá annamh in áit agus am áirithe den bhliain

Tarlaíonn **tuilte abhann** nuair a bhriseann aibhneacha agus sruthanna a mbruacha agus sreabhann uisce amach ar na ceantair ísle in aice láimhe (na tuilemhanna nádúrtha)

Tarlaíonn **tuilte screamhuisce** nuair a ardaíonn an tábla uisce os cionn dhromchla na talún. De ghnáth, teastaíonn báisteach leanúnach thar thréimhse réasúnta níos faide ná cineálacha eile tuile, tá a shuíomh neamhleanúnach, agus is féidir leo maireachtáil ar feadh seachtainí nó míonna

Gluais

Guais: An fhéidearthacht go dtarlódh teagmhas nó treocht fhisiciúil nádúrtha nó spreagtha ag an duine nó tionchar fhisiciúil a d'fhéadfadh a bheith ina chúis le cailleanas beatha, gortú, nó tionchair sláinte eile, chomh maith le damáiste agus cailleanas do mhaoin, bonneagar, slite beatha, soláthar seirbhíse, éiceachórais agus acmhainní comhshaoil.

Tonn teasa: Tréimhse aimsire thar a bheith te agus míchompordach

Titim sneachta trom: Eachtra mhór fhada sneachta a mbíonn carnadh mór sneachta ar an talamh mar thoradh air thar thréimhse laethanta as a chéile.

Déanann **sciarradh talún** cur síos ar réimse leathan próiseas a mbíonn gluaiseacht anuas agus amach ábhar faoi fhórsa na himtharraingthe mar thoradh orthu

Tarlaíonn **tuilte báistiúla** nuair a sháraíonn méid na báistí acmhainn na gcóras draenála uisce stoirme uirbigh nó an talamh chun é a ionsú

Conairí Comhchruinnithe Ionadaíocha (RCPanna): Cásanna lena n-áirítear sraith ama astaíochtaí agus tíuchana den tsraith iomlán gás ceaptha teasa (GHGanna) agus aeráil agus gáis atá gníomhach ó thaobh ceimice de, chomh maith le úsáid talún/clúdach talún

RCP4.5 agus RCP6.0: Dhá chonair cobhsaithe idirmheánacha ina ndéantar forcing radaitheach a chobhsú ag thart ar 4.5 W / m² agus 6.0 W / m² tar éis 2100 (na ECPanna comhfhreagracha ag glacadh le tíuchan tairiseach tar éis 2150)

RCP8.5 Conair ard amháin a shroicheann fórsáil radantach >8.5 W/m² faoi 2100 agus a leanann de bheith ag ardú ar feadh méid áirithe ama (an ECP comhfhreagrach ag glacadh le hastaíochtaí tairiseacha tar éis 2100 agus tíuchan tairiseach tar éis 2250)

Riosca: An poitéinseal, nuair a bhíonn an toradh éiginnte, le haghaidh iarmhairtí díobhálacha ar rud éigin de luach (saolta, éiceachórais, sócmhainní, seirbhísí, etc.)

Stoirm Ghaoithe Throm: Is éard is stoirm ghaoithe ann ná gaoth a d'fhéadfadh damáiste éadrom ar a laghad a dhéanamh do chrainn agus d'fhoirgnimh, de ghnáth níos mó ná 34 mph (55 km/u), agus d'fhéadfadh báisteach a bheith ag gabháil léi nó nach bhféadfadh báisteach a bheith ag gabháil léi

Leochaileacht: Déanfar dochar don chlaonadh nó don togracht. Cuimsíonn leochaileacht coincheapa agus eilimintí éagsúla lena n-áirítear íogaireacht nó so-ghabhálacht i leith díobhála agus easpa cumais chun déileáil le

4.2

Aguisín 2

Cur Síos ar an Limistéar Seirbhíse

Acrainm	Foirm iomlán
Seirbhísí Gnó	Seirbhísí corparáideacha agus seirbhísí atá os comhair custaiméirí.
Bóithre, cosáin, droichid, tógáil agus cothabháil	Bóthar agus taisteal gníomhach, droichid, céanna agus cuanta.
Stoc Foirgneamh	Foirgnimh Údaráis Áitiúil agus stoc tithíochta sóisialta.
Bonneagar pobail	Áineas (lena n-áirítear leabharlanna agus páirceanna), bonneagar turasóireachta agus forbartha eacnamaíche.
Oidhreacht Chultúrtha	Cosaint na n-ealaíon agus na hoidhreachta.
Uisce Stoirme / Séarachas	Bonneagar uisce stoirme agus séarachais.
Fuíolluisce	Séaraigh uisce salach agus dromchla, ionaid chóireála uisce agus stáisiúin chaidéalaithe fuíolluisce.
Soláthar uisce	Líonra soláthair uisce poiblí (le hUisce Éireann), ionad cóireála uisce poiblí agus stáisiúin chaidéalaithe (le hUisce Éireann).
Cáilíocht Uisce	Cáilíocht uisce (aibhneacha, lochanna agus muirí).
An bhithéagsúlacht	Bithéagsúlacht agus cosaint gnáthóg.
Forbairt Pobail	Forbairt agus comhordú pobail.
Freagairt Éigeandála	Seirbhísí sábháilteachta dóiteáin agus uisce, freagairt éigeandála le linn drochaimsire.

Acrainmneacha

Acrainm	Foirm iomlán
CAPS	Pleananna um Ghníomhú ar son na hAeráide
CAROs	Oifigí Réigiúnacha um Ghníomhaíocht Aeráide
CCRA	Measúnú Riosca ar Athrú Aeráide
CDP	Plean Forbartha an Chontae
CRA	Measúnú Riosca Aeráide
GCC	An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhsaoil
AE	An tAontas Eorpach
GCT	Gáis cheaptha teasa
PIAA	Painéal Idir-Rialtasach ar an Athrú Aeráide
ÚÁ	Údarás Áitiúil
LON	Limistéar Oidhreachta Náisiúnta
RCP	Conairí Comhchruinnithe Ionadaíocha

Cur síos ar na leibhéil tionchair mar gheall ar chur isteach ar Sheirbhísí Údaráis Áitiúil (Foinse: Iarscríbhinn Theicniúil B: Measúnú Riosca ar Athrú Aeráide

Tionchar	Cur Síos	Leibhéal Tionchair
Tubaisteach	Teip fhorleathan seirbhíse le seirbhísí nach bhfuil in ann déileáil le tionchair ar scála leathan	5
Tasc	Seirbhísí a mheastar a bheith i mbaol cliseadh go hiomlán le laghdú mór forleathan ar sholáthar seirbhísí	4
Meánach	Soláthar seirbhíse faoi bhrú mór. Laghdú suntasach ar sholáthar seirbhísí ag leibhéal an phobail	3
Beag	Samplaí scoite ach suntasach de mheath na seirbhíse	2
Diomaibhseach	Cuma na bagartha ach gan aon tionchar iarbhir ar sholáthar seirbhíse	1

Tréithriú mhéid an tionchair ar fud réimsí riosca éagsúla (Foinse: Iarscríbhinn Theicniúil B: Measúnú Riosca ar Athrú Aeráide)

Réimse riosca	Diomaibhseach (Scór: 1)	Beag (Scór: 2)	Measartha (Scór: 3)	Mór (Scór: 4)	Tubaisteach (Scór: 5)
Damáiste do Shócmhainní	Is féidir tionchar a ionsú trí ghnáthghníomhaíocht	Teagmhas díobhálach is féidir a ionsú trí ghníomhaíocht leanúnachais ghnó a dhéanamh	Teagmhas tromchúiseach a éilíonn gníomhaíochtaí leanúnachais gnó éigeandála breise	Imeacht criticiúil a éilíonn gníomhartha leanúnachais gnó urghnácha/ éigeandála	Tubaiste a d'fhéadfadh a bheith ina chúis le múchadh nó titim nó caillteanas sócmhainní/ líonra
Sláinte agus Folláine	Cás garchabhrach	Mionghortú coirp nó tionchar meabhairshláinte, cóireáil leighis ag teastáil	Tionchar tromchúiseach ar shláinte fisiciúil nó mheabhrach, nó obair chaillte	Gortuithe móra nó iolracha nó tionchar meabhairshláinte, míchumas buan nó fisiciúil	Básanna aonair nó iolracha
Comhshaoil	Gan aon tionchar ar an timpeallacht bonnlíne. Logánaithe sa cheantar foinseach. Níl aon aisghabháil ag teastáil	I gceantair ar leith laistigh de theorainneacha an láithreáin. Téarnamh iontomaiste laistigh de mhí amháin ón tionchar	Dochar measartha le héifeacht níos leithne a d'fhéadfadh a bheith ann. Téarnamh in aon bhliain amháin	Dochar suntasach le héifeacht áitiúil. Téarnamh níos faide ná bliain amháin. Mainneachtain rialacháin/toiliú comhshaoil a chomhlíonadh	Dochar suntasach le héifeacht fhorleathan. Téarnamh níos faide ná bliain. Ionchas teoranta téarnaimh iomlán
Sóisialta	Gan aon tionchar diúltach sóisialta.	Tionchair shóisialta áitiúla, shealadacha	Tionchar áitiúil, fadtéarmach ar thuairimí an phobail le droch-chlúdach sna meáin áitiúla	Mainneachtain grúpaí bochta nó leochaileacha a chosaint. Tionchair shóisialta náisiúnta, fhadtéarmacha	Ceadúnas sóisialach chun oibriú a chailleadh. Agóidí pobail
Airgeadas (le haghaidh teagmhas foircneach aonair nó meántionchar bliantúil)	x % IRR < 2% den láimhdeachas	x % IRR 2- 10% den láimhdeachas	x % de IRR 10-25% den láimhdeachas	x % IRR 25-50% den láimhdeachas	x % IRR > 50% den láimhdeachas
Clú	Tionchar áitiúil, sealadach ar thuairimí an phobail	Tionchar áitiúil, gearrthéarmach ar thuairimí an phobail	Tionchar áitiúil, fadtéarmach ar thuairimí an phobail le droch-chlúdach sna meáin áitiúla	Tionchar náisiúnta, gearrthéarmach ar thuairimí an phobail; clúdach diúltach sna meáin	Tionchar náisiúnta, fadtéarmach a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar chobhsaíocht an rialtais
Oidhreacht Chultúrtha	Tionchar neamhshuntasach	Tionchar gearrthéarmach. Aisghabháil nó deisiú féideartha	Damáiste tromchúiseach a bhfuil tionchar níos leithne aige ar thionscal na turasóireachta	Damáiste suntasach le tionchar náisiúnta agus idirnáisiúnta	Caillteanas buan agus tionchar mar thoradh air sin ar an tsochaí

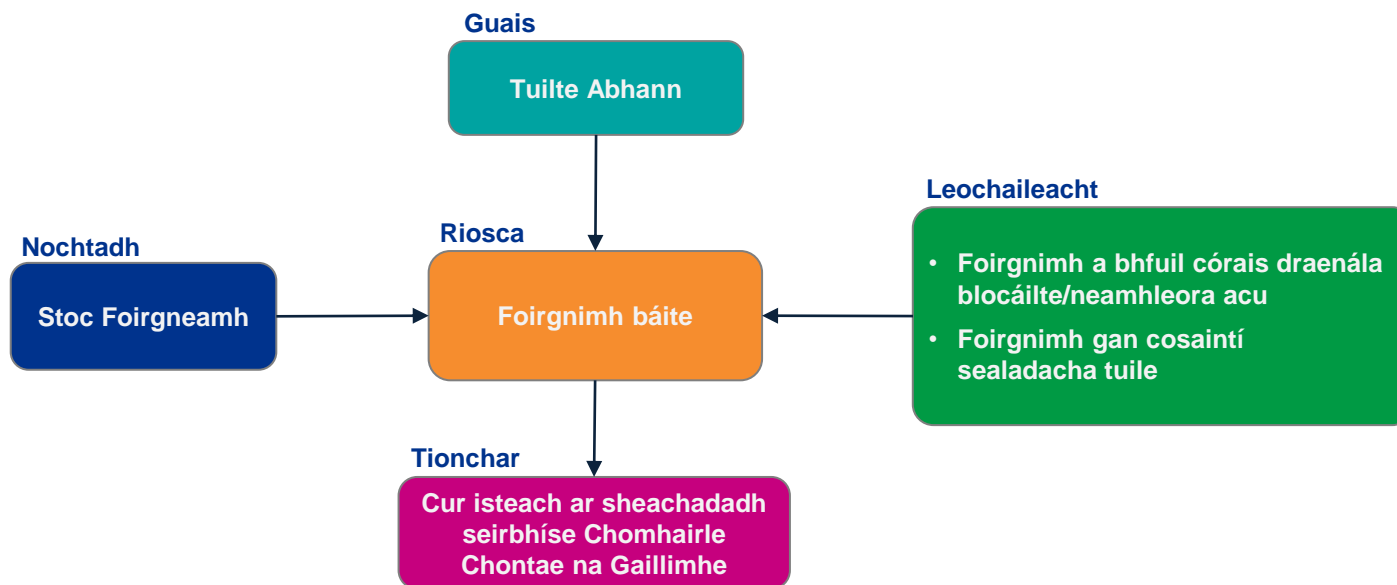
4.3

Aguisín 3

Nochtadh, leochaileacht agus tionchair guaiseacha aeráide a thréithriú

I gcás Chontae na Gaillimhe agus i gcás gach ceann de na guaiseacha aeráide aitheanta, saintréith againn na neamhchosaintí, na leochaileachtaí agus na tionchair a bhaineann leis na teagmhais ghuaise ábhartha. Mar shampla, léirítear thíos na trí chomhpháirt riosca do ghuais tuile abhann. Chuirfidís foirgnimh Chomhairle Chontae na Gaillimhe i mbaol tuilte. Mheasfaí go mbeadh na foirgnimh nach bhfuil dóthain draenála iontu agus gan aon chosaint shealadach tuile níos leochailí don ghuais seo. Dá bhrí sin, dá mbeadh foirgnimh Chomhairle Chontae na Gaillimhe faoi uisce, bheadh sé ar cheann de na tionchair a d'fhéadfadh a bheith ann ná cur isteach ar chumas Chomhairle Chontae na Gaillimhe a cuid seirbhísí a sholáthar. Tugadh faoin bpróiseas seo do gach guais agus aithníodh raon neamhchosaintí mar aon lena leochaileachtaí gaolmhara.

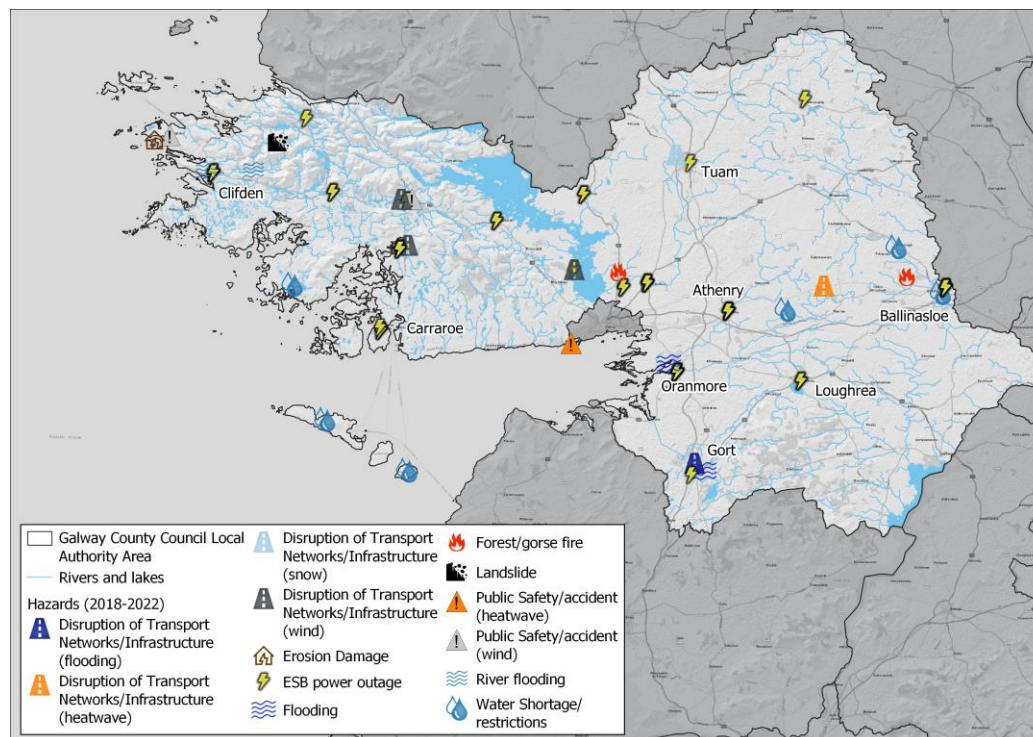
Tugtar achoimre sna leathanaigh seo a leanas ar na neamhchosaintí, na leochaileachtaí agus na tionchair do na guaiseacha atá ann laistigh de réigiún Chontae na Gaillimhe.

Nochtadh, Leochaileacht agus Tionchair Guaiseacha Aeráide

Trí úsáid a bhaint as agus trí chomhtháthú faisnéise a dhíorthaítear ó réimse leathan foinsí, tá nochtadh, leochaileachtaí agus tionchair na nguaiseacha a bhaineann leis an aeráid agus leis an aimsir do Chontae na Gaillimhe mar shaintréith againn. Anseo thíos agus ar dheis, tugaimid sampla de nochtadh agus de thionchair imeachtaí guaise a tharla idir 2018 agus 2022.

- Chuir **Stoirm Bharra i mí na Nollag 2021** briseadh cumhachta ar fáil do bhreis is 1,000 teach sa gClochán, 182 teach thart ar Screeb, agus beagnach 500 teach ar an gCeathrú Rua.
- I mí Feabhra 2020, chuir **Stoirm Dennis** briseadh cumhachta ar bhreis is 2,700 teach i mBaile Átha an Rí, 900 teach thart ar an nGort, agus 460 teach sa Chreagán, i measc ceantair eile.
- Mar thoradh ar **thitim throm sneachta i mí Feabhra 2021**, bhí coinníollacha contúirteacha thart ar Thuaim ar an N17 agus ar an R332, agus cailleadh an chumhacht go dtí thart ar 2,000 teach i gceantar Thuama.
- Mar gheall ar bháisteach throm, phléasc **abhainn Owenglin a bruacha i Meán Fómhair 2020**, rud a d'fhág gur ghá 17 maoin agus sráidbhaile saoire a aslonnú sa gClochán agus dúnadh scoileanna áitiúla.
- Chuir **tuilte screamhuisce i ngeimhreadh 2015/2016** os cionn 25km² de thalamh feirme faoi uisce i gceantar an Ghoirt ar feadh 6 mhí, ag blocáil bóithre agus ag éileamh drúchtíní. Scaoiltear plumaí truailléan ó sheideanna feirme faoi uisce isteach i machairí uisce tuile screamhuisce agus SACanna gaolmhara. Tá ceantar an Ghoirt faoi réir tuilte arís agus arís eile, lena n-áirítear i mí Feabhra 2020.
- I mí Iúil 2018, mar thoradh ar **theochtaí arda, bhí tine mhór fhiáin** i bhforaois Coillte in aice le Cill Iúir in Oirthear na Gaillimhe agus í ag cnádú ar feadh níos mó ná 6 seachtaine thar achar de thart ar 15 acra, rud a chuir tithe cónaitheoirí áitiúla i mbaol.

Tionchair guaiseacha aeráide (1/5)

Léirítear sa tábla thíos na príomhthionchair agus na neamhchosaintí a bhaineann le gach guais a bhaineann leis an aeráid agus leis an aimsir. Bíonn tionchar ag na guaiseacha seo ar an bpobal agus ar sheachadadh seirbhíse Chomhairle Chontae na Gaillimhe araon. Cuirtear faisnéis mhionsonraithe maidir le leochaileachtaí sonracha nochta (fisiceacha, sóisialta agus comhshaoil) ar fáil sna tionchair ghaolmhara agus sa scarbhileog rioscaí.

Guais	Príomhthionchair	Príomh-Neamhchosaintí (agus Príomhleochaileachtaí)
Tonn teasa	<ul style="list-style-type: none"> Dálaí oibre/maireachtála te agus míchompordach Éileamh méadaithe ar limistéir áineasa Damáiste do dhromchla bóthair agus do dhálaí tiomána guaiseacha. Cur isteach ar líonraí iompair phoiblí Strus teasa d'ainmhithe agus do bheostoc mar thoradh air sin glacadh bearta maolaithe neamh-inbhuanaithe Minicíocht mhéadaithe dúnadh limistéar trá/snámha Éileamh méadaithe ar na hacmhainní uisce atá ar fáil, rud a fhágann go bhfuil brú níos mó ann acmhainní a roinnt. Tionchair dhíobhálacha ar cháilíocht fionnuisce agus ar dhaonraí éisc Cur isteach ar ghníomhaíochtaí áineasa Méadú ar mhinicíocht dóiteáin neamhrialaithe Brú méadaithe ar an mbithéagsúlacht nádúrtha 	<ul style="list-style-type: none"> Tithíocht, foirgnimh, teach cúraim/ionaid fóillíochta/áiseanna áineasa, oibríthe lasmuigh (le rochtain teoranta ar uisce, scáth agus grianscéithe) Tránna, Páirceanna (le rochtain éasca ar cheantair uirbeacha) Bóithre áitiúla (suite i gceantair ina bhfuil radaíocht ard gréine) Poiblí/foireann (pobail a bhfuil líonra iompair teoranta acu) Beostoc (feirmeacha a bhfuil bonneagar teoranta uisce acu, le heaspa scátha) Tránna/Limistéir snámha (tránna a mbaintear an-úsáid astu) Taiscumair/Lochanna (Lochanna ídithe/faoi strus cheana féin) Daonraí éisc (i láithreáin ina bhfuil droch-chaighdeán uisce eotrófach) Limistéir Áineasa (atá suite i limistéir ard-radaíochta gréine) Láithreáin ainmnithe Eorpacha/Éireannacha (SPAanna, SACanna, láithreáin Ramsar, NHAanna) Seirbhísí práinnfhreagartha (réimsí fásra atá ag fás)
Triomach	<ul style="list-style-type: none"> Laghdú ar fhás féir agus méadú ar riachtanais bhreise beatha d'eallach Éileamh méadaithe ar na hacmhainní uisce atá ar fáil, rud a fhágann go bhfuil brú níos mó ann acmhainní a roinnt Sreabhadh abhann laghdaithe Rátaí díghrádaithe méadaithe 	<ul style="list-style-type: none"> Beostoc (i limistéir imeallacha táirgthe) Taiscumair/lochanna/soláthairtí screamhuisce (ídithe/faoi strus cheana féin) Bithéagsúlacht (dobharlaigh, ceantair ina bhfuil daonraí éagsúla fiadhúlra) Oidhreacht Chultúrtha (sócmhainní ábharbhunaithe adhmaid/inscaoilte)

Tionchair guaiseacha aeráide (2/5)

Léirítear sa tábla thíos na príomhthionchair agus na neamhchosaintí a bhaineann le gach guais a bhaineann leis an aeráid agus leis an aimsir. Bíonn tionchar ag na guaiseacha seo ar an bpobal agus ar sheachadadh seirbhíse Chomhairle Chontae na Gaillimhe araon. Cuirtear faisnéis mhionsonraithe maidir le leochaileachtaí sonracha nochta (fisiceacha, sóisialta agus comhshaoil) ar fáil sna tionchair ghaolmhara agus sa scarbhileog rioscaí.

Guais	Príomhthionchair	Príomh-Neamhchosaintí (agus Príomhleochaileachtaí)
Tréimhse Fhuar	<ul style="list-style-type: none"> • Mar thoradh ar fhuar mhór tá ceanglas méadaithe ann maidir le téamh agus costais eacnamaíocha ghaolmhara. • Mar thoradh ar dhálaí fuara, déantar níos mó damáiste d'fheithiclí • Cur isteach ar líonraí bóithre, lena n-áirítear méaduithe ar chostais a bhaineann le breosla greanta agus ragobair. • Cur isteach ar ghréasán iompair phoiblí • Dálaí fuara as a dtagann damáiste do dhromchlaí bóthair (i.e., leá reoite) • Méadú ar mhinicíocht na dturas agus na dtitimí. • Laghdú ar tháirgeadh talmhaíochta • Deacrachtaí maidir le rochtain a fháil ar thalamh • Damáiste reoite/díreote do bhonneagar criticiúil • Tionchair ar acmhainní uisce • Méaduithe ar bhásmhaireacht agus galracht a bhaineann le fuar • Móill ar thionscadail bhonneagair/forbartha • Brú méadaithe ar an mbitheagsúlacht nádúrtha • Damáiste agus cur isteach ar an soláthar leictreachais • Damáiste don oidhreacht thógtha 	<ul style="list-style-type: none"> • Foirgnimh (droch-inslithe, le cónaitheoirí scothaosta, in áiteanna iargúlta) • Feithiclí iompair phoiblí/phríobháideacha (feithiclí nochta) • Gréasán iompair (bóithre agus iarnród) (dromchlaí bóthair neamhchóireáilte, gar do phobail iargúlta) • Poiblí/baill foirne (daonraí scothaosta, daoine a bhfuil coinníollacha acu cheana féin) • Barra, beostoc (barra fuarógair, limistéir a bhfuil radaíocht íseal gréine iontu) • Talamh (feirmeacha imeallacha, limistéir de radaíocht íseal gréine) • Bonneagar/píopaí uisce (píopaí níos sine, i limistéir ina bhfuil dálaí ithreach reo) • Acmhainní uisce (dobharlaigh in airde níos ísle) • Daoine atá i mbaol mór nochta don fhuacht (daoine i bhfoirgnimh gan smál, i bpobail leochaileacha) • Tionscadail forbartha (tógáil leanúnach le hábhair scaoilte) • Láithreáin ainmnithe Eorpacha/Éireannacha (SPAanna, SACanna, láithreáin Ramsar, NHAanna) • Tithhe/Gnóilachtaí/Oifig Rialtais Áitiúil (gan leictreachas a ghiniúint ar an láthair) • Láithreáin oidhreachta tógtha (struchtúir atá níos leochailí ó thaobh gníomhaíochta reo de)
Titim sneachta trom	<ul style="list-style-type: none"> • Damáiste d'fhoirgnimh • Cur isteach ar an ngréasán iompair agus leithlisiú pobal • Tionchar ar ghnó agus ar gheilleagar áitiúil • Coinníollacha síochta a mbíonn tionchar acu ar bheostoc • Leá sneachta mar thoradh ar riosca méadaithe tuile • Cur isteach ar sholáthar fuinnimh/leictreachais • Rith ó leá sneachta a mbíonn tionchar aige ar cheantair atá íogair ó thaobh an chomhshaoil de 	<ul style="list-style-type: none"> • Foirgnimh (maoine dín folamh / cothrom, airde níos airde, le cónaitheoirí scothaosta), oifigí (lena n-áirítear LA) (urlár amháin/ díon cothrom, airde níos airde, dromchlaí nach rachaidh taise ar bith tríd) • Oifigí na nÚdarás Áitiúil • Poiblí/Foireann (pobail a bhfuil rochtain theoranta acu, daoine scothaosta agus daonraí óga) • Láithreáin talmhaíochta (beostoc gan chosaint) (feirmeacha ag airde níos airde, feirmeacha imeallacha) • Fuinneamh (bonneagar fuinnimh a bhfuil cothabháil de dhíth air, bonneagar níos sine) • Fostóirí, Fostaithe, Custaiméirí, Mic Léinn (gnó i gceantair ísle, easpa roghanna cianoibre/staidéir, srl.) • Acmhainní Nádúrtha/Ábhair íogaire (An Comhshaoil. Limistéir íogaire, líonraí le feithiclí truaillithe, in aice le docharlaigh) • Limistéir atá i mbaol tuilte (ceantair atá i mbaol uisce a chomhthiomsú, draenáil neamhleor) • Líonraí iompair (i dtír-raon le claonadh níos airde sruthanna sneachta, bóithre scoite)

Tionchair guaiseacha aeráide (3/5)

Léirítear sa tábla thíos na príomhthionchair agus na neamhchosaintí a bhaineann le gach guais a bhaineann leis an aeráid agus leis an aimsir. Bíonn tionchar ag na guaiseacha seo ar an bpobal agus ar sheachadadh seirbhíse Chomhairle Chontae na Gaillimhe araon. Cuirtear faisnéis mhionsonraithe maidir le leochaileachtaí sonracha nochta (fisiceacha, sóisialta agus comhshaoil) ar fáil sna tionchair ghaolmhara agus sa scarbhileog rioscaí.

Guais	Príomhthionchair	Príomh-Neamhchosaintí (agus Príomhleochaileachtaí)
<p>Trom Stoirm ghaoithe</p>	<ul style="list-style-type: none"> Damáiste díreach gaoithe d'fhoirgnimh agus do bhonneagar. Cur isteach ar bhonneagar cumarsáide. Damáiste gaoithe do chrainn a mbíonn titim crann mar thoradh air Damáiste gaoithe do ghnáthóga agus do speicis íogaire Cur isteach ar ghiniúint fuinnimh gaoithe Cur isteach ar an soláthar fuinnimh Inrochtaineacht phobail na n-oileán Cur isteach ar ghréasán iompair. Dúnadh páirceanna agus foirgneamh poiblí Cur isteach ar bhailiú dramhaíola Cur isteach ar mhonatóireacht ar cháilíocht uisce Dálaí contúirteacha ar chósta agus ar thalamh Tionchar ar shéadchomharthaí náisiúnta agus ar láithreáin seandálaíochta 	<ul style="list-style-type: none"> Foirgnimh, láithreáin forbartha (foirgnimh a bhfuil trealamh dín iontu., daonraí leochaileacha, struchtúir ard-ardaithe) Línte cumarsáide lastuas (suite i suíomhanna ardtailte agus nochta) Crainn (Foraoiseacht atá suite in ardtailte agus/nó i limistéir nochta) Gnáthóga agus speicis íogaire (atá faoi strus cheana féin) Tuirbíní gaoithe (tuirbíní le tairseacha múchta níos ísle do ghaotha arda) Soláthar cumhachta (bonneagar in áiteanna nochta, pobail leochaileacha, pobail iargúlta) Pobail na n-oileán (in áiteanna nochta) Gréasán Bóithre agus Iarnróid (in áiteanna nochta) Aerfoirt, Páirceanna, foirgnimh phoiblí (daonraí a dteastaíonn seirbhísí riachtanacha comhairle uathu, foirgnimh in áiteanna nochta) Bealaí bailithe dramhaíola (tír-raon le claonadh níos airde sruthanna sneachta) Dobharlaigh (dobharlaigh nochta agus dobharlaigh a bhfuil gá acu le monatóireacht ar cháilíocht uisce) Ceantair chósta agus ardtailte (limistéir in áiteanna nochta) Séadchomharthaí Náisiúnta agus Láithreáin Seandálaíochta (atá i láithreacha nochta cósta)
<p>Screamhuisce Tuile</p>	<ul style="list-style-type: none"> Damáiste díreach báistí agus uisce dromchla d'fhoirgnimh agus do bhonneagar Damáiste do thaitneamhachtaí agus do limistéir áineasa. Contúirt fhisiciúil agus sláinte do dhaoine aonair. Cur isteach ar ghréasán/bonneagar iompair Tionchar ar ghnó agus ar gheilleagar áitiúil Talamh feirme báite 	<ul style="list-style-type: none"> Foirgnimh, Oifigí Údaráis Áitiúil, Láithreáin Oidhreachta (le draenáil bhlocáilte, suite ar thuilemhánna, cónaitheoirí leochaileacha) Taitneamhachtaí Áineasa (páirceanna ísle, suite in aice le dobharlaigh, páirceanna agus taitneamhachtaí a bhfuil infheistíocht de dhíth orthu) Daoine (tionchar ar mheabhairshláinte na bpobal áitiúil mar thoradh ar bhruacha abhann agus páirceanna a dhúnadh nach bhfuil draenáil de dhéantús an duine/nádúrtha iontu- go háirithe cinn atá suite gar d'fhoinsí smionagar) Bóthar Náisiúnta (Suite i gceantair ina bhfuil stair tuile screamhuisce) Fostóirí, Fostaithe, Custaiméirí, Mic Léinn (lonnaithe i gceantair atá i mbaol, easpa rochtana ar chórais réamhrabhaidh). Turlaigh (Limistéir atá íogair ó thaobh an chomhshaoil de - trastíre agus uisceach)

Tionchair guaiseacha aeráide (4/5)

Léirítear sa tábla thíos na príomhthionchair agus na neamhchosaintí a bhaineann le gach guais a bhaineann leis an aeráid agus leis an aimsir. Bíonn tionchar ag na guaiseacha seo ar an bpobal agus ar sheachadadh seirbhíse Chomhairle Chontae na Gaillimhe araon. Cuirtear faisnéis mhionsonraithe maidir le leochaileachtaí sonracha nochta (fisiceacha, sóisialta agus comhshaoil) ar fáil sna tionchair ghaolmhara agus sa scarbhileog rioscaí.

Guais	Príomhthionchair	Príomh-Neamhchosaintí (agus Príomhleochaileachtaí)
Tuile chósta	<ul style="list-style-type: none"> Foirgnimh báite go sealadach Meath ar an mbonneagar iompair Bealaí iompair a dhúnadh/a chur faoi uisce agus tionchar ar chomaitéireacht, inrochtaineacht agus taistealaithe. Tuilte limistéar talmhaíochta. Dálaí contúirteacha ar chósta agus ar thalamh Damáiste do thaitneamhachtaí agus do shaoráidí áineasa a chuireann an chomhairle ar fáil. Damáiste do ghnáthóg chósta Inrochtaineacht phobail na n-oileán Damáiste do bhonneagar criticiúil soláthair uisce Damáiste do bhonneagar fuíolluisce. 	<ul style="list-style-type: none"> Foirgnimh Tithíochta (suite i gceantair chósta ísle), Láithreáin Oidhreachta (láithreáin i ndroch-chaoi) Bóithre cósta agus bonneagar iarnróid (bóithre, droichid agus bonneagar nach bhfuil deartha chun sáile creimneach a sheasamh) Limistéir talmhaíochta (feirmeacha ar ioncam imeallach) Limistéir chósta (limistéir concláiste íseal cósta atá neamhchosanta ar stoirmeacha) Cosáin, Páirceanna agus taitneamhachtaí áineasa (taitneamhachtaí atá suite i gceantair chósta) Gnáthóg Chósta (láithreáin atá neamhchosanta ar stoirmeacha cósta) Bonneagar Iompair Oileán (limistéir ináitrithe oileán gan cuanta sábháilte) Bonneagar/Píopaí uisce (Is féidir le tuilte cósta creimeadh a dhéanamh ar bhonneagar soláthair uisce) Ionaid Chóireála Fuíolluisce (ceantair a bhfreastalaíonn Uisce Éireann agus Co Co. orthu)
Creimeadh cósta	<ul style="list-style-type: none"> Meath ar an mbonneagar iompair agus bonneagar fo-chríochach Suaithheadh agus cailliúint an bhonneagair iompair Limistéir talmhaíochta a chreimeadh Damáiste do thaitneamhachtaí áineasa Damáiste do ghnáthóg chósta Damáiste do láithreáin oidhreachta 	<ul style="list-style-type: none"> Bóithre cósta agus bonneagar iarnróid (bóithre a úsáidtear chun críocha comaitéireachta agus ag pobail agus mic léinn iargúlta). Poiblí/Foireann (lonnaithe i gceantair ísle, gar do dhobharlaigh, draenáil theoranta máguaird agus comharthaíocht ar chaighdeán íseal) Limistéir Talmhaíochta (feirmeacha ar ioncam imeallach) Taitneamhachtaí Áineasa (páirceanna ísle agus taitneamhachtaí eile, atá suite in aice le do Bharlaigh ar nós lochanna agus aibhneacha) Gnáthóg Chósta (láithreáin atá neamhchosanta ar chreimeadh cósta atá ann cheana) Láithreáin Oidhreachta (limistéir atá íogair ó thaobh an chomhshaoil de)

Tionchair guaiseacha aeráide (5/5)

Léirítear sa tábla thíos na príomhthionchair agus na neamhchosaintí a bhaineann le gach guais a bhaineann leis an aeráid agus leis an aimsir. Bíonn tionchar ag na guaiseacha seo ar an bpobal agus ar sheachadadh seirbhíse Chomhairle Chontae na Gaillimhe araon. Cuirtear faisnéis mhionsonraithe maidir le leochaileachtaí sonracha nocht (fisiceacha, sóisialta agus comhshaoil) ar fáil sna tionchair ghaolmhara agus sa

Guais	Príomhthionchair	Príomh-Neamhchosaintí (agus Príomhleochaileachtaí)
Tuilte báistiúla	<ul style="list-style-type: none"> Damáiste díreach báistí agus uisce dromchla d'fhoirgnimh agus do bhonneagar Damáiste do thaitneamhachtaí agus do limistéir áineasa Smionagar báistiúil Cur isteach ar ghréasáin/bonneagar iompair Cur isteach ar ghréasáin iompair phoiblí. Truailleáin uisce dromchla (rith chun srutha). Tionchar ar ghnó agus ar gheilleagar áitiúil. 	<ul style="list-style-type: none"> Foirgnimh, Oifigí Údaráis Áitiúil, Láithreáin Oidhreachta (córais draenála blocáilte, leibhéil arda dromchlaí neamhfhoirfe, srl) Taitneamhachtaí Áineasa (páirceanna ísle agus taitneamhachtaí eile, atá suite in aice le dobarlaigh ar nós lochanna agus aibhneacha) Daoine (ceantair ina bhfuil a lán córas bainistithe dramhaíola neamh-threisithe ina bhfuil smionagar féideartha) Bonneagar Uisce Stoirme (taobhanna abhann agus páirceanna le laghdú - go háirithe cinn atá suite gar d'fhoinsí smionagar) Bóithre/Iamróid (bóithre ísle nach bhfuil aon bhealaí rochtana malartacha acu agus a cheadaíonn uisce a chomhthiomsú) Poiblí/Foireann (lonnaithe i gceantair ísle, gar do dhobarlaigh, draenáil theoranta máguaird agus comharthaíocht ar chaighdeán íseal) Acmhainní Nádúrtha/Ábhair íogaire (Comhshaoil, limistéir íogaire, talamh atá toirchithe go mór gar do dhobarlaigh) Fostóirí, Fostaithe, Custaiméirí, Mic Léinn (gnó i gceantair ísle, easpa roghanna cianoibre/staidéir, srl.) Bonneagar Cóireála Fuíolluisce
Tuile abhann	<ul style="list-style-type: none"> Damáiste tuile d'fhoirgnimh agus do bhonneagar. Damáiste do thaitneamhachtaí agus do limistéir áineasa. Cur isteach ar ghréasáin/bonneagar iompair. Smionagar abhann Truailleáin uisce dromchla (rith chun srutha). Tionchar ar ghnó agus ar gheilleagar áitiúil. Damáiste/díghrádú do ghluaisteáin agus d'iompar poiblí. Teip fhéideartha droichid Talamh feirme báite 	<ul style="list-style-type: none"> Foirgnimh, Oifigí Údaráis Áitiúil, Láithreáin Oidhreachta (draenáil bhlocáilte, loc. ar thuilemhánna, cónaitheoirí leochaileacha) Taitneamhachtaí Áineasa (páirceanna ísle, suite in aice le dobarlaigh, páirceanna agus taitneamhachtaí a bhfuil infheistíocht de dhíth orthu) Daoine (suite in aice le droim abhann agus páirceanna nach bhfuil draenáil de dhéantús an duine/nádúrtha iontu-go háirithe cinn atá suite gar d'fhoinsí smionagar), Bonneagar Uisce Stoirme Bóithre/Iamróid (bóithre/iamróid ísle, suite in aice le dobarlaigh, draenáil theoranta) Poiblí/Foireann (lonnaithe i gceantair ísle, gar do dhobarlaigh, draenáil theoranta máguaird agus comharthaíocht ar chaighdeán íseal) Acmhainní Nádúrtha/Ábhair íogaire (An Comhshaoil, Limistéir íogaire, líonraí le feithiclí truailithe, in aice le dobarlaigh) Fostóirí, Fostaithe, Custaiméirí, Mic Léinn (lonnaithe i gceantair atá i mbaol, easpa rochtana ar chórais réamhrabaidh). Fílteanna na Comhairle, Iompar Poiblí, Feithiclí Príobháideacha (carrchlóis faoi thalamh/íseal, cabhlaigh atá íogair do thuile) Droichid (droichid níos sine, droichid a bhfuil infheistíocht agus cothabháil de dhíth orthu) Talamh feirme atá suite ar bhruacha abhann (feirmeoirí atá imeallaithe go heacnamaíoch, aibhneacha atá so-ghabhálach do chreimeadh brúach ithreach, srl)

Tá an fhaisnéis atá anseo de chineál ginearálta agus níl sé beartaithe aghaidh a thabhairt ar chúinsí aon duine aonair nó aonáin ar leith. Cé go ndéanaimid ár ndícheall faisnéis chruinn thráthúil a chur ar fáil, ní féidir a bheith cinnte go bhfuil an fhaisnéis sin cruinn ón dáta a fhaightear í nó go leanfaidh sé de bheith cruinn amach anseo. Níor cheart d'aon duine gníomhú ar fhaisnéis den sórt sin gan comhairle ghairmiúil chúil tar éis scrúdú críochnúil a dhéanamh ar an gcás áirithe.

© 2023 KPMG, comhpháirtíocht Éireannach agus ballghnólacht d'eagraíocht dhomhanda KPMG de bhallghnólachtaí neamhspleácha atá cleamhnaithe le KPMG International Limited, cuideachta phríobháideach Sasanach faoi theorainn ráthaíochta. Gach ceart ar cosaint. Is trádmharcanna cláraithe iad ainm agus lógó KPMG International Limited ("PMG International"), cuideachta phríobháideach Bhéarla faoi theorainn ráthaíochta.